

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 51-52 (986-987) GRUODŽIO-DECEMBER 19 • 1968 LIETUVOS LAISVĖS KOVOS METAI • LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • Tel. 368-6813

Naktis rami, naktis šventa, o aplink visur tyla. Tik meili Šventoji Seima...

Kalėdinei giesmei "Stille Nacht, heilige Nacht", giedamai 70 kalbų, šiemet sueina 150 metų. Nesvetima ji ir lietuviams. Šio rašinio autorius, remdamasis Paul Gallico darbu, pateikia vaizdingą atpasakojimą įvykių, susijusių su giesmės kilmės. Ji gimė taip paprastai, kaip ir Kristus. Red.

I kaimo bažnytėlėje įėjo malonaus veido, ilgą nosimi tamsiaplaukis 31 metų vyras ir atsisėdo prie vargonų. Pasitaisė suola, ištraukė kaisčius, atmetė galvą ir užmerkęs akis palietė rankomis spudes, tikėdamasis griausmingu akordu. Deja, girdėjosi tik švelnus oro šnypštimas. Vyras pakilo patikrinti.

— Labar rytas, Pranai, — pasveikino dievnamis įėjęs kunigas.

— Labas. Ar žinai, vargonai sugedę? — klausiančiu žvilgsniu atsisėdęs vyras į 26 metų amžiaus jaunuliškos išvaizdos kunigą.

— Aš tai irgi pastebėjau šį rytą po Mišių, kai bandžiau pagroti, — tarė kunigas. — Pelė nakties metu pragrauzė skylę. Žiūrėk! Stai skiautės! Vos papaudus viskas išblyrėjo — jau seniai reikėjo taisyti. — Gruberis pasilenkė pažiūrėti ir tarė:

— O vargonų taisytojas negalės atvykti iš Zillertalio, kol sniegas nenutirps.

Bernelių Mišios be vargonų? Neįsivaizduojama! Jis pačiupinėjo praplyšusias dumples ir paklausė:

— Ką darysim? — Na, man atėjo mintis ir galvą tavęs belaukiant, — kalbėjo kunigas, — parašiau eilėraščių. Stai... — ir droviai išsitraukė iš savo sutanos kišenės popieriaus lapelį. — Tiesą sakant, tai ne eilėraštis, o žodžiai giesmelei.

— Eilėraštis? — Nušvito mokytojas. — Žinoma, tu visada buvai daugiau poetas nei pamokslininkas...

Kun. Mohras — įdomus žmogus. Jis buvo klebono apskustas vyskui, kad visur daužosi kaip studentas su savo pypke ir tabako kapišeliu, kad daugiau domisi muzika ir dainomis nei savo breivijoriumi, kad draugauja su jūrininkais, kurie dainuoja visokias dainuškas. Vyskupo pasiūstas dekanas, apklausinęs apylinkės žmones, rado, kad kun. Mohras, nors ir labai linksmo būdo, atlikinėjo savo pareigas sąžiningai, lankė bei guodė ligonius ir buvo labai žmonių mėgiamas.

— Na, tai kaip gi su tuo eilėraščiu? — klausė Gruberis.

— Matai, aš pagalvojau, — aiškino Mohras, — jei vargonais negalėsi groti, esi juk profesionalas gitaristas... Ar negalėtum ką nors paruošti, sakykim, dviem balsam: tavo ir mano su vaikų chorų ir gitaros palydų? Jei melodija būtų nesudėtinga, vaikais greit išmokyti ir šiam vakarui būtume pasiruošę.

Gruberis nustebo. Gitarą bažnyčioje Bernelių Mišiose? Jis jau aiškiai jautė Mohro klebono pasipiktinimą, tačiau matydamas, kad geresnės išeities nėra, tarė:

— O gal? Parodykit ką parašėte. — Paėmęs popierėlį, ėmė skaityti. Pirmoji eilutė į jo tuoj pagavo. Jis ikibo į eilėraščių ir ryte rijo eilutes, kurios buvo taip paprastos ir kartu prasmingos. Su nuostaba jis pažvelgė į savo draugą:

— Taip, suprantu... gitaros palydas turėtų būti paprastas, o vaikai galėtų giedoti paskutinę posmelio eilutę keturiomis balsais. Aš parsinešiu namo ir pažiūrėsiu, ką galiu padaryti.

ŽODŽIŲ AUTORIS

Abiejų draugų asmenybės tikrai įdomios. Kunigas buvo gimes pavainiui iš Onos Schoiberin, suvėjos, ir kareivio Juozapo Mohro, kuris vėliau pabėgo ne tik iš kariuomenės, bet ir nuo savo merginos — dingo be žinios. Vaikas, pagal tą laikų papročius, gavo savo tėvo pavardę, tačiau...

Giesmė, sukurta Austrijoje, išplito beveik visuose krikščioniškuose kraštuose. Ji tapo artima daugybei tautų, nes pagoniančiai išreiškia kalėdinę nuotaiką

čia jo gyvenimo pradžia buvo nepavydėtina. Pirmiausia iškilo krikščionys su savo pypke ir tabako kapišeliu, kad daugiau domisi muzika ir dainomis nei savo breivijoriumi, kad draugauja su jūrininkais, kurie dainuoja visokias dainuškas. Vyskupo pasiūstas dekanas, apklausinęs apylinkės žmones, rado, kad kun. Mohras, nors ir labai linksmo būdo, atlikinėjo savo pareigas sąžiningai, lankė bei guodė ligonius ir buvo labai žmonių mėgiamas.

Naujagimis buvo labai talentingas, protingas ir gražus. Sulaukus 8 ar 9 metų, jam turbūt vienintelį kartą gyvenime nusisypsojo laimė: savo balsu ir išvaizda sudomino kun. Joną Hiernle, vadovaujantį katedros chorui. Hiernle ėmė jį globoti, priėmė pas save, rūpinosi jo mokslu ir tapo jo antruoju tėvu. Mohras išbulino labai gražų tenorą, išmoko groti smuiku ir vargonais. Jau paūgėjęs bernioka globėjas pasiuntė į Salzburgo kunigų seminariją. Pavainikiai nebūdavo primami į seminarijas, tačiau šio kunigo rūpesčiu viskas buvo nugalėta — 1815 m. rugpjūčio 21 d. Mohras įšventintas kunigu.

KOMPOZITORIUS

Gruberio gyvenimo pradžia buvo normali. Jis gimė 1787 m. lapkričio 25 d. trečiuoju Hochburgo verpėjo šeimos sūnumi netoli Bavarijos-Austrijos sienos. Seima buvo neturtinga. Gruberis, kaip ir Mohras, buvo labai muzikalus. Šis palinkimas pradėjo skaldyti šeimą. Tėvas muziką skaitė laiko gaštinimu tam, kuris turės paveldėti jo darbą ir tapti verpėju. Motina, daugiau suprasdama sūnų, slapta ji siuntė mokyti pas Petrą Lichnerį — vargonininką, muziką ir mokytoją vienam asmenybei. Berniukas darė didelę pažangą, nors vilties ir neturėjo būti kuo kitu kaip verpėju. Jau buvo 12 metų, kai jo mokytojas...

— Eilėraštis? — Nušvito mokytojas. — Žinoma, tu visada buvai daugiau poetas nei pamokslininkas...

TAIP GIMĖ MELODIJA

Užbėgęs mediniai laiptais į savo paprastą, bet švarią ir tvarkingą raštinę, Gruberis priejo tiesiai prie savo mažyčio pianino ir net apsiuostus nenusivilkęs pradėjo iš naujo skaityti Juozo Mohro eilėraščių:

Naktis rami, naktis šventa,
O aplink visur tyla.
Tik meili Šventoji Seima
Budi Jėzų migdydama —
Mik, mažyti dangaus.

Labiausiai jį žavėjo paprastumas.

— Taip, šį žodžių paprastumą turi atitikti ir muzika! —

RŪSTUS KLEBONAS

Kalėdų naktis Austrijoje 1818 m. buvo švenčiama visai kitaip nei dabar Vakaruose. Tais laikais tai buvo rimta religinė šventė, švenčiama daugiau bažnyčiose nei namuose. Namie pradėta daryta praeitimi su išpaustytom ar iš vaško nulietom Sv. Seimos statulėlėm buvo kur kas svarbesnė kaip Kalėdų eglutė. Malda, Evangelijos skaitymas, giesmės buvo visų apeigų pagrindas. Tiesa, buvo ir dovanos, ir puotos, ir Sv. Nikolajus su savo palydovu "Grampus", kuris žinodavo visų vaikų blygbes, tačiau iškilniausioji dalis buvo vidurnakčio Mišios.

Kai šventovės varpai suskambedavo ir žmonės pradėdavo rinktis, Gruberis tyliai grodavo vargonais giesmes. Šį kartą besirenkanti maldininkai tos muzikos pasigedo. Greit visus aplėkė žinia apie nelaimę ir visi laukė kuo bus užpildyta toji spraga. Mišių laikyti išėjo klebonas kun. Nostleris. Kun. Mohras jam buvo pasakęs, kad po pamokslą vaikai pagiedos, tad pabaigęs jaudinančių pamokslą apie Kalėdų paslaptį, Nostleris laukė. Jo nustebe, užsimetęs ant peties gitarą, Gruberis nužingsniavo į Oberndorfą.

— Ką? Jau taip greit, Pranai? — nustebo Mohras. Diena vos buvo įpusėjusi, ir kunigas ruošėsi pietums...

Tą popietę kunigo kambary susirinko gražiai pasipuošę šeši berniukai ir šešios mergaitės. Jie buvo atrinkti iš Sv. Nikolajaus vaikų choro kaip muzikaliausi ir greit išmoksą giesmes, nes jau buvo likę nedaug laiko.

Tik klebonas kun. Nostleris nesidžiaugė. Susiraukęs, kažką murmėdamas ir net nežvilgtelėjęs į savo vikarą, nuėjo prie altoriaus test Mišių. Po visko, pasipiktinęs šiuo įvykiu, užsidarė savo kambaryje ir pradėjo rašyti kitą skandą Salzburgo vyskupui apie savo vikarą.

KLAUSYTOJŲ ATSLIĖPIMAI

Zmonių atsliepimai buvo įvairūs. Viena apgailestavo:

— Buvo labai gražios pamaldos, kunige, tačiau gaila, kad nebuvo vargonų.

Senutė pastebėjo:

— Iš tikro, kunige, man atrodė, kad gitarai nevieta bažnyčioje.

Vienas iš jūrininkų, eidamas pro šalį kumštelėjo jaunajam kunigui:

— Neblogai, bet galėjo būti dar linksmiau, ar ne?

— Labai puiki melodija. — gyrė kitas Gruberį, — tik dabar neprisimenu kur aš ją anksčiau girdėjau...

Seima sustojo padėkoti:

— Labai ačiū, kunige, už tokias gražias pamaldas: vaikučiai tikrai labai gražiai atrodė.

Miestelio žmonės, besirūpinami artejančiais Naujaisiais Metais, po kelių dienų visiškai pamiršo ir tą įvykį, ir tą giesmę.

VERTINTOJAS LAIKAS

Zmogaus geniališko teisėjais laikas sprendžia labai nepramatyti. Įvairiose meno šakose kūrėjų darbai, atlikti įkvėpimo metu, dažnai būna ir kritiku, ir publikos, ir laiko atmetami. Tačiau kartais mažmožiais, sukurta kokia nors proga ir autoriaus numesti į šalį kaip bereikšmiai, dažnai susilaukia nemažaus garso.

Kai Gruberis atsisėdavo prie savo vargonėlių ar pianino, stengdavosi sukurti geriausią ką gali. Kiekviename kūrinyje telkdavosi dalis jo būties: sapnai, vaizdai, likimo viltytys. Tačiau iš jo stambesnių kūrinių tik vienos Mišios, parašytos mišriam chorui ir mažam orkestrui, tebėra ir dabar giedamos Vokietijoje. Tik vieną kartą savo gyvenime, pats to nežinodamas, kaip vėversys pakilo virš savęs įmindamas savo vardą. Kurdamas tą paprastą kalėdinę melodiją, jis visai nemanė, kad tai bus...

(Nukelta į 3 pusl.)

Vienintelis tikrai aklas

Pasaui stebino akla ir kurdia amerikietė rašytoja ELENA KELLER. Klausos ir akių sviesos ji neteko būdama 19 mėnesių amžiaus. Tame tame kalėjime ji tūnojo ištisus penkerius metus. Savo nepaprasto veržlumo dėka ji palengva išsiveržė iš tamsos ir tapo netgi rašytoja. Pasak Marko Twain, pasaulyje buvo dvi tikros didvyrės — tai Joana Arkieta ir Elena Keller. Pastaroji savo raštuose yra pažėrusi daug drąsiančių, gaivių minčių. Kalėdų šventės proga pateikiame vieną jos apmąstymą, kupiną krikščioniško nusiteikimo. Red.

Motto: Uždegi pasaulio Kalėdų eglutė žvaigždėmis. Sudėki atnašas ant tvirtų šakų. Sumeski malksnas į pasaulio židini. Apenki pasaulio namą eglubi bei kadugių šakomis ir skelbki žmonijai Kalėdas.

Legenda pasakoja: kai Jėzus gimė, saulė šokinėjo danguje, o sudžiuvę medžiai išsitiesė, pasipuošę žaliais lapais ir apsidengė kvapiais žiedais. Tai ne kas kita, kaip simboliai to, kas įvyksta mūsų širdyse, kai kasmet gimsta kūdikis Kristus. Paliešta Kalėdų saulės, mūsų prigimtis, galbūt ilgai buvusi be lapų, išsiskleidžia nauja meile, nauju švelnumu, nauju gailestingumu, nauja užuojauta. Kristaus gimimas buvo krikščioniškojo gyvenimo pradžia, o Kalėdų šventės nesavanaudis džiaugsmas pažadina dvasią, kuri turi vyrauti per ištisus naujus metus.

Kalėdos yra meilės derliaus metas. Siela traukia sielą. Visa, ką skaitėm, mąstėm, svajojom, išsiskleidžia šiuo laimės metu. Mūsų nuotaikos pagyvėja. Mes pajuntame stiprų norą tarnauti. Nuostabi, subtili jėga, nauja meilė pabunda suaugusių ir vaikų širdyse. Išsiskleidžia mūsų nauja dvasia. Nebesitenkiname noru nuraminti skausmą, sušvelninti liūdesį, dalintis labdaros pluta. Norime lvgiai dalintis draugyste, paslaugomis, duona ir meile.

Kalėdų varpai ištisus šimtmečius skelbė taiką žemei ir gerą valią visiem žmonėms. Ilus amžius jie žadino apsnūdusi pasauli naujam gyvenimui, naujam idealui, naujam džiaugsmui.

Kaip Jėzaus gimimas buvo krikščioniškojo gyvenimo pradžia, taip nesavanaudis Kalėdų džiaugsmas yra pradžia naujos dvasios, kuri turi vyrauti naujaisiais metais.

Pasiklausyk! Šiandiena aš ir varpai šaukia jus į žmonijos

Kalėdas. Jos jau prasidėjo, ir mes nenurimsim. Kol kiekvienas vyras, moteris ir vaikas galės gyventi laimingai, išskleisti savo mintis ir daryti gera, kiek pajėgia. Viena karta po kitos girdėjo pasakojimą apie Kristaus gimimą iš savo motinos lūpu. Tie žodžiai palengva tapo žiedais ir vaisiais — atėjo didysis pasikeitimas... naujas tikėjimas.

Pasiklausyk Kalėdų varpui! Kaip jie atliepia vienas kitam nuo vieno šalies pakraščio ligi kito — dūžis dūžiui, aidas aidui! Nuo kiekvieno bokšto jie skelbia didį džiaugsmą, didį pasikeitimą, siųsdami šauksmą, kuriam negali priešintis nė viena žmogaus širdis, būtent: "Brolybė! Brolybė! Brolybė!"

Girdžiu kažkas klausia mane: "Koki džiaugsmą Kalėdos gali teikti vaikams, kurie negali matyti nei savo dovanų, nei žibantios eglutės, nei Kalėdų senio šypsenos?" Atsakyma į šį klausimą galėtumėte rasti pamatę akliųjų vaikų Kalėdas. Vienintelis tikrai aklas žmogus Kalėdų metu yra tas, kuris neturi Kalėdų savo širdyje.

Pasiklausyk, o, pasiklausyk Kalėdų varpui, sveikinančiu saule, šalti, plaukiantį debesėli, skriejanti vėją! Argi tai ne jūsų gražiausių vilčių varpai?

Kalėdos yra gimtadienis To, kuris įkvėpė mums tikėjamą kaip atsakomybę ir paskatino mus svajoti apie laisvesnę, kilnesnę žmoniją, kuri slypi mūsų kaip vasara žiemos širdyje. Nelengva sutelkti mintis šūkiui "ramybė žemėje geros valios žmonėms", tačiau negalime neįsitraukti to gražaus kvietimo. Juk jis praskleidžia mūsų ateitį, o neasotinamas mūsų noras įvaldinti valandėlei.

TELESFORAS VALIUS

KRISTAUS GIMIMAS LIETUVOS PERSPEKTYVOJE

Anapus laboratorijos

PROF. ANTANAS MUSTEIKIS

Diena veja naktį, naktis — dieną. Ir neįsivaizduojame, kad kokį kartą išsimačiusi saulė išsiveržtų iš amžių praminto tako ir po nakties nesugrįžtų. Juk tai įprasta, natūralu, savaime suprantama, seniai, bet tiksliai apskaičiuota, ir kiekvienas vaikas žino, kaip žemė sukasi apie save ir saulę. Aišku taip, kaip kvėpuojame oru, valgome duoną — jokių paslapčių nebūna. Tik senovėje, primityvūs žmonės bijojo dangaus kūnų ir saulėgrąžos laiką apipynė savotiška mistika. Už tai mes įpratę juos laikyti tamsiais, neišmanėliais... Ir tai juo labiau dabar, moderniais laikais (turtum praeity žmonėms bet kuri jų gyvenimo diena nebūtų buvusi moderni!), išspręsus jaunimas ir vyresnieji religiją laiko atšokusia nuo aktualių gyvenimo problemų, nereikšminga.

O būtų idomu išgirsti iš pačių išmintingųjų mokslo žmonių, kas per priežastis ir kas per paskirtis yra to saulės sugrįžimo. Bijau, kad mokslas neturi į tai klausimą jokio atsakymo. Taip ir dažnas mūsų vaikas ar jaunuolis, nepergyvenęs diktatūrinių režimų kaliniui skirtos vienetės, nė neįsivaizduoja, kad gali trukti oro ir duonos. Ir man nedrąsu prisipažinti, kad mes nesame išmintingęsi už tuos primityvius, kuriuos vadiname laukiniais. Gal neatsitiktinai tad ir krikščionybė kūrėjas, kaip daugelis tyrinėtojų yra linkę sutikti, gimė kaip tik tuo metu, kai žmonės išsineria iš ilgiausios nakties ir pradijunga ilgėjančios dienos pradžia, šviesėjančiu pasauliu. Ir kaitos ratas tobulai atsikartoja, ko jokia žmonių pagaminta mašina neatkartoja. Augmenija pavasarį atgimsta, vasarą suklesti, rudeni subrandina vaisius ir žiemą apsimarina. Žmogus prasikala kūdikio kryžstavimu, pasiskardena jaunystės maištingumu, susikaupia brandos darbas ir užgesa aukštinio amžiaus ramybėje. Kas per prasmė ir paskirtis?

Kur jūsų išmintis, o didieji mokslo žmonės, užsidarę moderniose laboratorijose, tiksliausiai matuoją visatos elementus, neatšaukiamai nusaką žvaigždžių konsteliaciją, — kai jūsų vaikas ar vaikai paklausia: kas pakabino aną mėnulį dangaus skliaute ir kodėl tu, tėte, kurs viską žinai ir gali, nepadarai, kad anas imtų šildyti? Vaikui dažnų naktį ir dieną šalta. Jis, kaip ir kiekvienas žmogus, pasigenda ne tik saulės, bet ir artimo šilumos, tik jokie mokslai neįrodo, ar meilė, širdi ir dvasia šildantys meilę, reikalinga. O vis dėlto mes veržiamės ir plėšiamės gilyn už šaltų eksperimentų faktų, jaučiame ir tikime, kad ji, ta meilė, yra visko pradžioje ir pabaigoje, kad joje prasmė ir paskirtis. Ir niekas, niekas giliau tos meilės neapreiškė, malonus skaitytojau, kaip Tas, kuris gimė prieš porą tūkstančių metų nuošaliame Betlejuje, neturto pastogę, kad praturtintų ir vargšus, ir turčius. Pasauliui Jisai atnešė didįją naująją, džiugią žinią, praskleidžiančią saulėgrąžos mistiką, apreiškiančią žmogaus ir pasaulio prasmę bei paskirtį. Tikinčiamajam paskelbė Jis nemarębę ir įprasmino džiaugsmą, skausmą ir tada, kai duonos pakanka, ir tada, kai pritrūksta oro.

Kūdikėlis gimė! Garbė Dievui augštybėse ir ramybė geros valios žmonėms žemėje!

Sveiki sulaukė Kristaus gimimo šventės! Kalėdinę dvasią teatnaujina visų tautiečių ryžtą žengti ir naujaisiais metais Lietuvos laisvės keliu bei gyventi tvirtai ateities viltimi.

"Tėviškės žiburiai"

Tėviškos Ziburiai — lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Kultūros Draugija "Ziburiai"
 Redaktorius — dr. Pr. Gaidamavičius, redakcijos narys — Vytautas Kastytis
 Metinė prenumerata \$6, pusmetinė \$3.50. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
 Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais.
 Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Ziburiai (Canadian Lithuanian), R. Catholic Cultural Soc., Inc.
 Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months.
 Deadline for advertisements — Thursday

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
 and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
 Tel. 368-6813

KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME VISUS KANADOS LIETUVIUS.

Telydi jus šventiška palaima, negestantis tikėjimas tėvynės laisvės aušra, nepalaužiamas ryšas ir stropus budrumas mūsų likiminingoje grumtyje su maskoliškuoju lietuvių tautos žudiku.

Lietuvos Generalinis Konsulas Kanadai ir
 Halina Jonė Žmuidzinienė

SESES LIETUVES, BROLIAI LIETUVIAI,

Sveiki sulaukę Kalėdų ir Naujųjų Metų švenčių!

Teneša jos mums visiems, laisviems ir pavergtiems, džiaugsmą, mūsų lūkesčių ir vilčių išsipildymą, tekelia mūsų dvasių ir pasiaukojimą bendruomenės bei organizacijų darbuose, tepriartina Lietuvos laisvės aušros patekėjimą.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikinam KL B-nės apylinkių valdybas, lietuviškas organizacijas ir visus Kanados lietuvius, linkėdami daug džiaugsmo bei visų mūsų vilčių ir lūkesčių išsipildymo 1969 metais —

KLB krašto valdyba

Jungtinis Finansų Komitetas ir Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje
 sveikina Tautos Fondo apylinkių atstovybes, igaliotinius, aukų rinkėjus ir aukotojus visoje Kanadoje ir linki jiems linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų.

VIENI KITŲ GERESNIO SUPRATIMO, PAGARBOS IR MEILĖS ŽVAIGŽDĖ TESPINDI MŪSŲ ŠIRDYSE! GERESNIO RYTOJAUS TEVYNEI IR SEKMĖS VISIEMS KOLONIJOS TAUTIEČIAMS 1969 METŲ ĮŽANGOJ LINKI

KLB Toronto apylinkės valdyba

Su kiekvienu pastarųjų metų J. A. Valstybių kriminalinės statistikos paskelbimu perbėgavo nuogąsio banga, nes toji statistika visą laiką rodė pastovų beveik visų rūšių nusikaltimų skaičiaus kilimą. Tačiau vis dažnesni nusikaltimai, plėšimai, vagystės ir kiti krašto įstatymų nepaisymai nepajėgė priversti vadovaujančių sluoksnių susimąstyti ir bandyti vis labiau užteršiamą krašto moralinę atmosferą pravalyti. Tik kai pagaliau žudikų aukomis tapo eilė iškiliųjų šio krašto asmenybių, susirūpinu, kad toliau šia linkme tauta negali žengti ir kad reikia ką nors daryti nusikaltimų skaičių sumažinti. Pažvelgus į palyginamąją statistiką įsitikinta, kad šis kraštas yra toli pralenkęs daugumą civilizuočių valstybių beveik visų rūšių nusikaltimų proporcinio gausumo. Tai rado reikalo išsakyti net valstybės prezidentas L. B. Johnsonas smurto problemai tirti komisijos paskyrimo proga pasakytose kalbose.

SUSTIPRINTI POLICIJĄ

Nužudymų nuotakių poveikyje kongresui buvo pateikta net keletas pasiūlymų suvaržyti iki šiol laisvą šaunamųjų ginklų pardavimą ir net įvesti leidimų sistemą jiems laikyti. Šie pasiūlymai dėl specialių interesų priešingos akcijos tik iš dalies tuo krašto įstatymais. Spaudoje tuo tarpu imta reikalauti daugiau ir geresnės policijos apsaugos bei stropesnio esamų įstatymų taikymo nusikaltėliams baudžiant. Iki kas nors ta kryptimi bus atsieta, nesaugumas ir baimė ypač miestuose tapo visuotiniu reiškinio. Gi bendrąsias nuotakas, deja, siaubingai nusako faktas, kad valstybės prezidentas ir kiti įžymūs pareigūnai turi vengti viešų pasirodymų, o prezidento kelionės visada laikomos visiško slaptumo. Tai skauda ironiją, nes tai vyksta krašte, kuris laikomas visokios pažangos ir laisvės klestėjimo židiniu.

REIKIA REFORMŲ

Si paradoksinė padėtis tampa kiek suprantamesnė, kai net ir dabar, suvokus, kad krašto moralinė būklė reikalinga refor-

Kodėl smurtas siaučia Amerikoje?

JAV-se vis kartojasi žudymai, riaušės • Ar sustiprinta policija pajėgs sutvarkyti? • Kur glūdi tų reiškinio šaknys?

mu, dauguma pasiūlymų padėčiai pagerinti nesiekia šių negėrovių šaknų, o pasitenkina užuominom, kaip nuo nusikaltėlių apsaugoti, atimant nuo jų pavojingus ginklus ar didinant policijos kadrus.

Gilesnis žvilgsnis, be abejo, išryškintų, kas šiuo atveju darytina moraliniam klimatui krašte pralaužti. Darna yra ideali būklė, nes tada gėris, taika ir gerovė viešpatuoja. Bet koks blogis, kuris, deja, glūdi ir žmogaus prigimtyje, darną sudrumscia ir žmonių bendruomenėje. Kad žmonija nenugrimstų į chaosą ir bent iš lėto artėtų darnos idealo kryptimi, žmogus turi būti auklėjamas, jo gėrio siekimas turi kito laisvės nepažeisti, o blogio apraiškos su laikyti socialiniai junginiai (valstybė ir kiti) imasi apsauginių ir baudžiamųjų priemonių. Savime aišku, kad beatodairiškas vienas teisės ir laisvės piktnaudžiavimas kitiems reikšia nuoskaudą ir parodo, kad žmogaus charakterio formuojančios institucijos (šeima, mokykla, Bendrijai ir kt.) savo pareigos neatlikus, jų vietą turi užimti policija, teismai ir kalėjimai.

KALTA PRAEITIS

Ne vien žymių žmonių nužudymai išduoda krašto visuomenės moralinės būklės liguistumą, kuris pasireiškia žmogaus asmens negerbimu ir visuotiniu smurto naudojimu. Jo skalė labai plati: prasideda paprastu žmogaus nerespektavimu ir baigiasi žmogžudyste. Šios srities statistika yra bauginanti ir, svarbiausia, rodanti pastovią blogėjimo progresiją.

Kodėl šiame laisvės ir gerovės krašte vyksta šis savizūdiškas tautos slinkimas į amoralumo dumblyną? Priežastis galėtume įžvelgti keletą. JAV gimė revoliucijos ugnyje. Vėliau skubotais masių veržimais į laukinius vakarus sukūrė situaciją, kurioje viešosios institucijos nepajėgė žengti kartu su laisvės ir turtų ištroškusia naujakuriais.

Viešojo tvarka rėmėsi privačia ir neorganizuota iniciatyva. Tai laukinių vakarų romantika, pilna sudužusių vilčių, besaikių smurto siautėjimo ir pjonieriško veržlumo. Tai praėjusio. Tačiau ši šiuo metu su bizniškiu rafinuotumu atkuriamą ir masiškai brukama nekritiškais televizijos žiūrovams, dažniausiai vaikams, ir masiškai leidžiamų to pat rūšių knygų ir periodikos skaitytojams. Be abejo, ši masinė smurto, kad ir įvilkto kartais į menines formas, propaganda lemiamai paveikia jaunuosios kartos charakterio formavimą ir sukuria iškreiptą tikrovės vaizdą, kuriame smurtas yra pristatomas natūralia jėga dalimi.

KALTA MOKYKLA

Antra smurto siautėjimo priežastimi yra viešųjų mokyklų užsiimamas auklėti jaunąją kartą. Jos yra "progresyvių" pedagoginių sistemų įtakoje ir savo uždavinių laiko tik mokymą. Nenuostabu, kad ir pati mokykla tapo džiunglių moralės lauku.

Atsisakius mokyklai, auklėjimo našta padidėjo šeimai. Tačiau ar ji tam yra pasirėngusi? Tėvai, jau patys paveikti tos naujosios neauklėjančios pedagogikos, o taip pat bendrame skubėjime į greitą praturtėjimą ir malonumų perpildytą gyvenimą siekiamą šventos pareigos išauklėti savo vaikus neatliko. Ir tai tinka visiems — beturčiams ir turtingiems. Žmogus gali būti auklėjimo negali tapti geru bendruomenės nariu.

Prie nusikaltimų pasibaisėto plitimo žymiai prisidėjo ir klaidingai suprastu liberalinių idėjų įtakoje atsidūrusi teismų sistema, kurioje pagrindinis dėmesys yra nukreiptas į nusikaltėlio, o ne nukentėjusio teisių apsaugojimą.

PAKEISTI KLIMATĄ

Nusikaltimų bangai sulaukyti desperatiškai reikalaujama daugiau ir geresnės policijos. Ta-

čiau, savaime suprantama, kad tai bevertis ir pasmerktas blogio kovos su socialiniu begliu kelias. Smurto siautėjimo bangai sulaukyti reikia sukurti visuomenėje naują moralinį klimatą, kuriame pagarba žmogui ir respektas nuo amžių priimtoms elgesio normoms būtų skiepijamas šeimose, ugdomas mokykloje bei kitose institucijose, o klaidingai suprastu liberalizmo priedanga neturėtų sudaryti sąlygų pikto tarnams ir gobešiams bizniškiams skandinti jaunimą moralinį sugriuvimą garbinančioje propagandoje. Šiam naujam klimatui sukurti nuo-

seklus kelias tėra vienas: pradėti žmogaus naujos asmenybės formavimą šeimose, mokykloje, bendruomenėje. Tačiau pirmiausia šios ir kitos asmenybės formuojančios institucijos turi būti paruoštos tarnauti gėrio, grožio ir tiesos ugdymui. Taigi, kelias iki smurto siautėjimo bangos sulaikymo yra ilgas ir sunkus. Tik nepaprastas šukrėtimas ar išskirtinai su pranašiška vizija asmenybių greitas išklimimas galėtų tą procesą paskubinti.

Šioje situacijoje lietuviškos institucijos — šeima, organizacija, parapajai, vargo mokyklai — tenka ypatingai sunki pareiga apsaugoti mūsų jaunąją kartą nuo moralinio pakrikimo persunktos aplinkos neigiamos įtakos poveikio.

S. Dz.

KRAŠTO VALDYBOS PRANEŠIMAI

● Gruodžio 13-14-15 d. d. senatoriaus Paul Yuzyk iniciatyva Toronto buvo suaukta Kanados tautinių mažumų konferencija apspasstyti jų vaidmeniui, kultūrinėms teisėms bei įnašui krašto gyvenime. Šios konferencijos nutarimai bei rezoliucijos bus pateiktos federacinės ir provincijų valdžių konferencijai, kuri svarstys Kanados konstitucinius pakeitimus. Iš kiekvienos organizacijos, veikiančios visoje Kanadoje, balsavimo teisę turėjo du atstovai, visi kiti galėjo dalyvauti programoje ir diskusijose be teisės balsuoti. KLB krašto valdybai atstovavo pirm. dr. S. Cepas ir politinio komiteto pirm. B. Sakalas.

● 1968 m. gruodžio 3 d. krašto valdybos posėdyje patvirtinta sekančios sudėties kultūros komisija: pirm. — Stp. Kairys, nariai — G. Breichmanienė, D. Gruodienė, muz. D. Rautinš, inž. V. Petrušis ir dr. J. Yčas. Svarbesnįjį kultūros komisijos atieities planai: 1. talkinti Kanados valstybiniams muzėjui, įrengiant jame lietuvių skyrių; 2. surengti tautinių instrumentų (skudučių ir kanklių) vadovų kursus; 3. surengti tautinių šokių instruktorių kursus; 4. paruošti keletą tautinių šokių konspektų neakivaizdiniam mokymui, ypač tolimiesiems KLB apylinkėms.

● Pristatytas posėdyje ir patvirtintas sekančios sudėties Salpos Fondo komitetas: pirm. A. Kuolienė, sekr. I. Zemaiteienė, išd. J. Vingelienė, narė L. Nekrošienė. Pirmininkės adresas: Mrs. A. Kuolienė, 102 Beersford Ave., Toronto 3, Ont. Prasome apylinkių valdybas artimai bendradarbiauti su naujai sudarytu Salpos Fondo komitetu, pasikariant prie apylinkių valdybų SF įgaliotinius. Salpos reikalai priklauso prie

mūsų bendruomeninio darbo. Visuomet prisiminkime: "Geriau duoti nei prašyti".

● Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos iniciatyva šaukiama 1969 sausio pradžioje Toronte veiksmų konferencija, į kurią yra pakviesta visa KLB krašto valdyba.

● Per paskutinius 3 metus lietuvių bendruomenės ryšį su valstybiniu muzėjumi Otavoje palaikė ir tautodailės bei autosakos rinkimą lietuvių skyriui vykdė muz. D. Pašlytė-Rautinšienė. Jos didelių pastangų dėka buvo surinkta daug senų lietuviškų dainų, ypač iš vyresnės kartos atieivių. Ji surado dainininkus, rinko tautodailės eksponatus, stengėsi įkvėpti jaunime lietuviškos dainos ir sutartinės meilę. Už visą šį darbą reikiame jai padėką. Taip pat dėkojame muz. D. Skrinškaitė-Viskontienei, kuri su savo jaunimo ansambliu paruošė ir įreikordavo muzėjų visą eilę dainų bei sutartinių. Dėkojame visiems tautiečiams — dainos megejams, ypač jaunimui, už šio svarbaus kultūrinio reikalo supratimą, meilę ir ištikimybę lietuviškai dainai.

● 1968 m. lapkričio 23 d. valstybiniam muzėjui Otavoje buvo įteiktas tautinių drabužių rinkinys. Dėkojame šiu drabužių audejams — dailininkams p.p. A. A. Tamošiūnams ir meniška šiuos drabužius pasiuvusi p. M. F. Vokubynienei. Ypatiną padėką priklauso dr. ir poniai J. A. Sungailoms, kurie finansavo šiuos tautinius drabužius kaip eksponatą valstybiniam muzėjui ir sudarė jauką progą savo namuose mūsų kultūrininkams užmegzti ryšius su muzėjais pareigūnais.

KLB KRAŠTO VALDYBA

Sventoj žemėj

ISPŪDŽIAI, VAIZDAI, PASTABOS,

PASIKALBĖJIMAI

nesventi žmonės

(Tęsinys iš pr. numerio)

Raudų siena

Senovėje žydai Jeruzalėje turėjo didingą karaliaus Saliamono statytą šventovę (X š. pr. Kr.). Jo įpėdiniai — vieni taise, kiti naikino. V š. pr. Kr. šventovė sugriauta, o VI š. vėl atstatyta. Bet ir ši susilaukė tokio pat likimo — buvo sunaikinta I š. po Kr. ir vėliau ji buvo atstatoma bei griauinama. Pagaliau VII š. arabai toje vietoje pastatė didingą aštuoniakampę mečetę, kuri ir dabar bestovi. Aplinkui matyti visa eilė pastatų bei mažų šventovių buvusioje Saliamono šventovės aikštėje. Dabartinė Raudų siena yra antrosios žydų šventyklos šventoriaus siena. Žydai renkas prie jos ir meldžiasi, prisimindami tolimąją savo tautos senovę. Viena sienos pusė skirta vyrams, kita — moterims. Aikštėlėje stoviniuoja ne tik žydai, bet ir šiaip lankytojai. Anksčiau ši vieta buvo Jordano karalijos teritorijoje, o dabar — Izraelio. Be jokių suvaržymų turistai dabar gali lankyti ne tik tai Raudų sienos aikštelę, bet ir visą šventovių rajoną. Tik prie mečetės stovi uniformuotas tvarkdarys ir prižiūri, kad visi, įeidami mečetę, nusiautų batus, o moterys užsidengtų rankas, jei kurių bliuzė be rankovių. Iš viso, mahometininkai reikalauja iš lankytojų padoringos aprangos. Vienoje mečetėje tvarkdarys, pastebėjęs moteris su bluzėmis be rankovių, atnešė joms apsiaustus ir tik tada leido lankyti mečetės vidų.

Kur Lietuvos žydai?

Nors kelionės programa Jeruzalėje perkrauta, bet sunku atsisakyti norui pasikalbėti su žydais iš Lietuvos. Buvau girdėjęs gandą Kanadoje, kad Izraelyje gali sutikti žydų iš Lietuvos ant kiekvieno gatvės kampe. Deja, tai nepasitvirtino. Pasirodė, kad jie ten retai paukščiai. Dar būdamas Toronto kreipiausi į Izraelio konsula A. Gefen, kuris esąs baigęs gimnaziją Kaune, kad duotų informaciją apie Lietuvos žydus Izraelyje. I mano kreipimais telefonu ir raštu konsulas net neatsakė. Atvykęs į Jeruzalę, per mūsų grupės autobusą šoferi bandžiau surasti bent vieną kitą žydą iš Lietuvos. Jis patarė nuvykti į Mezarim rajoną. Vakaro ten radau gana skurdų distrikta, gyvenamą ortodoksų žydų. Subatos dieną ten sustabdomas betkoks judėtinis. Užklauiama pirma sustiktąją moterį, kuri vokiškai pa-

aiškino, kad čia nežinanti nė vieno žydo iš Lietuvos, o ji pati esanti iš Rumunijos. Ant gatvės kampo radau besikalbantį rabiną su kitu žydu. Užkalbinau. Rabinas pradėjo skaičiuoti lietuviškai:

— Vienas, du, trys... — Su-

skaičiavo iki 10 ir sustojo.

— Ar esate iš Lietuvos? — klausiu.

— Taip, esu gimęs Kaune, bet tiek ir temoku lietuviškai.

— Ar nėra šiame rajone iš Lietuvos atvykusių žydų?

— Yra viena kita šeima, bet jie čia atvykę prieš 30 ar daugiau metų ir lietuviškai nebe-moka. Mano tėvas moka lietuviškai, bet šiuo metu išvykęs į Niujorką.

— Girdėjau, kad Izraelyje yra Lietuvos žydų įsteigta rabinų seminarija vardu "Ponevez". Gal galėtumėte pasakyti kur ji yra? — klausiu rabiną per angliškai mokantį jo pokalbininką.

— Yra prie Tel Avivo, bet jos vadovas yra išvykęs Ameri-kon lėšų telkti.

Taip ir nepavyko sužinoti iš to rabinio nieko konkretaus apie Lietuvos žydus Izraelyje. Jis patarė kreiptis į žydų agentūrą, kuri galbūt tuos reikalus geriau žino.

Grįždamas į viešbutį, dar užėjau į vieną restoraną, bet čia pataikiau ant Maroko žydo, kuris net nežinojo nei kas ta Lietuva, nei kur ji yra.

"Dort sind viele Moerder!"

Kitą dieną, atsisakyres nuo grupės ir atsisakęs nuo kaikiurių istorinių vietų lankymo, nuvykau į žydų agentūrą, kuri rūpinasi žydų imigrantų reikalais. Pataikiau ant toronitiško žydo, gerai kalbančio angliškai. Bet nei jis, nei jo sekretorė nieko nežinojo apie Lietuvos žydus Jeruzalėje. Davė Rytų Europos žydų organizacijos adresą. Esą ji galbūt ką žinanti. Ten radau Rumunijos žydą, kuris sakė girdėjęs per radiją puikiai Lietuvos žydų programą iš Tel Avivo, bet apie jų organizaciją nežinojo nieko tikro. Pasak jo, Tel Avive esąs kažkoks Lietuvos žydų klubas, kontroliuojamas Rusijos žydo. Iš jo sužinojau, kad Jeruzalėje yra didvyrių kalnas — Herzelberg, kur pagerbi žydų gelbėtojai. Jan anksčiau buvau girdėjęs, kad ten yra ir lietuvių pavar-dų. Išėjau į pirmą pasitaikū-sį taką ir užkalbinau vairuotoją. Tai Lenkijos žydas užaugęs Izraelyje, tarnavęs kariuomenėje ir paskutiniame kare su-

žeistas. Tasai didvyrių kalnas, pasirodė, tolokai už miesto. Stovi didoki rūmai, kuriuose įkurdintos įvairios įstaigos. Nuėjęs į nurodytą kambarį, randu įstai-gos direktorių David Alcali, Rumunijos žydą, mokantį vokiškai. Jo įstaiga pavadinta "YAD VASHEM", Martys' and Heroes' Remembrance Authority. Paprasčiau informaciją apie Lietuvos žydų gelbėtojus. Direktorius atvertė knygą, kurioje surašytos gelbėtojų pavardės. Manau, rasiu daug lietuvių pavardžių, ypač kunigų, kurie yra plačiai žinomi kaip žydų gelbėtojai. Labai nusivyliau išvydęs labai trumpą sąrašėlį šių asmenų: Gu-daitienė Juzė, Baltulis Vitas, dr. Juozas Stakauskas, Balutis Piet-ras, Binkienė Sofija. Tai ir viskas. Klausiu direktorių, kodėl tiek mažai pavardžių iš Lietuvos. Jis atsakė:

— Dort sind viele Moerder (ten yra daug žudikų).

— Bet dar daugiau gelbėtojų, — atsakiau. — Žinau visą eilę savo draugų, kurie vokiečių okupacijos laikais išgelbėjo daug žydų, bet jūsiškiame są-raše jų nėra.

— Tad parašykite apie juos, atsiųskite dokumentines medži-gas. — Davė ir adresas kur sius-ti: YAD VASHEM, Jerusalem. Har Hazikaron, P. O. B. 84, Izrael.

— Kodėl nėra jūsų sąrašė pvz. Onos Šimaitės, kuri mi-nima ir kaikiuriose žydų knygose apie Lietuvą? — paklausiau di-rectorių.

— Ji įrašyta lenkų sąrašė. Aš ją pažįstu. Buvo čia atvažiavusi. Jos garbei yra pasodintas ir me-dis. Dabar ji gyvena Paryžiuje. (Taipgi lenkų sąrašė yra Anta-nina Gabis, Pr. G.).

Bandžiau įrodyti, kad ji nėra lenkė, kad ir žydų knygose mi-nima kaip lietuvaite, bet direk-torius, atrodė, tuo nelabai ti-kejo. Jo vaizduotėje Vilnius, kur dirbo O. Šimaitė, matyt, priklaus-o Lenkijai.

Taip baigėsi vizitas vadinama-jam didvyrių kalnui. Išėjau iš įstaigos nusivylęs. Liūdna, kad daugybė Lietuvos žydų gelbėto-jų ten nėra žinomi, kad iškel-bietieji nepasirūpino informuo-ti savo centrines įstaigas apie savo geradarius. Dėlto direk-torius ir galėjo tarti: "Dort sind viele Moerder", nes tėra žino-ma tik viena medalo pusė. Kiti ir patys lietuviai, kad neva-rūpino iki šiol dokumentines in-formacijos apie žydų gelbėtojus. Pr. G. (Bus daugiau)

KLAUSKITE-PATARSIM-PADĖSIM

Patarimų tarnyba "Tėviškos Ziburiai" skaitytojams, bendradarbiaujant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyrus tarnyba. Skaitytojai kviečiami kreiptis raštu į "TZ" redakciją įvairiais klausimais, į kuriuos atsakymai bus paripinti Action Line arba "TZ". Skyrių redaguoja teisininkas V. Mastis.

Prieš kelis metus sudariau dokumentus savo dukrai atvykti į Kanadą. Jai pasinūciau keletą Raudonajame Kryžiuje gautų pakvietimų, bet kai jos prašymas būdavo atmetamas, tie dokumentai dingdavo. Pereitų metų gale ji pasisamdė advokatą ir prašė vėl atsiųsti Raudonojo Kryžiaus pakvietimą. Raudonojo Kryžiaus tarnautojai man paaiškino, kad mano dokumentai, sudaryti Kanados imigracijos įstaigoje, yra pasenę ir reikia naujų. Kreipiausi į imigracijos įstaigą ir po kiek laiko iš ten gavau laisšką Raudonajam Kryžiui. Nežiūrint to laiško, jie aiškino, kad pakvietimą paruoš, kai dukte gaus leidimą išvažiuoti iš Lietuvos. Aš nuo dukters gavau jau kelis laiškus ir kiekviename iš jų prašo naujo pakvietimo, nes be jo ji negalinti niekur kreiptis, kadangi atsakoma: "Kur tu važiuosi, jei niekas tavęs nekviečia." O aš pakvietimo negaliu gauti iš Raudonojo Kryžiaus. Aplamai susirasinėjimas su jais yra nesklaidus — kol gaunu atsakymą į laisšką, užtrunka trys mėnesiai. Manau, kad Raudonajame Kryžiuje kas nors sėdi, kuris ta reikalą trukdo. Gal verta būtų visa tai paskelbti Toronto kanadiškoje spaudoje? Jei taip, prašau tai padaryti mano vardu. B., Sarnia.

Pakartoju Jūsų klausimą, kuris buvo įdėtas į "TZ" 1968 m. 40 nr. Ten aiškinome, kad Jūsų dukters atvažiavimą trukdo ne Raudonasis Kryžius, bet okupuotos Lietuvos ar Sov. Sąjungos valdžia, kuri nenori jos išleisti. Dabar gavome iš Kanados imigracijos ministerijos oficialų laisšką, kurio vertimą čia pridėdame. "Mūsų žiniomis, ši byla yra laikoma atvira čia ir užsienyje ir visa, kas įmanoma, daroma iš mūsų pusės pagelbėti čia B. atskiesti savo dukterį. Mūsų ambasada nusitęs minimali moteriškie leidimai įvažiuoti į Kanadą ir, be abejo, pasiūstų kitą, jei reikėtų. Atrodo, problema yra ta, kad vyriausybės organai to krašto, kuriame ji gyvena, nenori išduoti jai reikalingų išvažiavimų dokumentų. — Su pagarba: A. L. May, Immigration Admissions Advisor, Ontario Region." Kaip matote, byla yra atvira ir Jūsų dukra gali važiuoti, kada tik ją išleidžia.

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA

užsakau "Tėviškos Ziburius" kaip dovaną šiam asmeniui:

Vardas ir pavardė
 Gatvė ir jos n. meris
 Miestas, provincija, valstija
 Valstybė
 Užsakytojas (vardas, pavardė)
 Adresas

PASTABA. Metinė "TZ" prenumerata — \$6.00. Nuolatiniai prenumeratoriai gali užsakyti "TZ" dar jų neprenumeruojantiems už \$4.00 pirmiesiems metams.

Siunčiu perlaidą — čekį:

\$ 6.00 mano "TZ" prenumerata 1969 m.
 \$ 4.00 dovaninė prenumerata
 \$ auka laikraščiu

Parašas

JONAS GAILIUS

Iliustracijos dail. VIKTORO BRICKAUS

Kai ši šventą vakarą matau jus ir girdžiu jūsų linksmus balsus, mano šanariais perbėga nuostabos ir baimės srautas.

Jūsų veidai iškilni brūkiais atauti, o akys spygių turtum Betlėjaus žvaigždės, kad negaliu jose įžiūrėti tamsių šešėlių, kurie ir vėl, rodos, renkasi apie langus ir duris. Džiaugsmingai švytinčiuose skruostuose pro iškilmingumo vualį negaliu įstebėti taip stipriai atmintyje įsirežusių sielvarto ir siaubo kreivų, kurios kažkada tartum raupais apdrėbė nematytą grožio veidus.

Sio vakaro pakili nuotaika ir jūsų džiugus klegesys suskaldo mane tartum griusmas vėtrų gairinamą galulaukęs medį: taip trokštu užsikrėsti džiaugsmu, užmiršti visus negandus ir prilityti neramuolę širdį, bet mane drasko tamsūs prisiminimai; noriu suspausti kurio nors ikaiturią ranką ir sukūždėti: „Palaukit, sustabdykit išbėgusio džiaugsmo lėksmą ir nusipulskite tariamais laimės kaukė; po ją tūno taip kruopščiai slepiamas nusivylimas su neišvėkto mėsos ašaromis ir smaginančiais atodūsiais, kad ir dangopie liančios giesmės gali pasrūti laujančiomis raudomis...“

Nepasakau tu žodžių, nors jie srūva neramiu minčių tekėjimu ir prasišauna pro marmurų sustingusį veidą: ak, taip svaiginančiai alpu ir gundanti aišmatyti ir girdėti džiaugsmą, kuris taip dažnai klajoja kaip našlaitis, išstremtas iš žmonių širdies ir dvasios.

Jūs klausotės šių buitės nuolatų žodžių ir tariatės matą tartum pasakų raganių, kuris rindžia lazdele pasivėsę džiaugsmą ir laimę sielvarto bei skausmu paversti.

Nuleiskite pakeltas rankas ir gindamiesi nesivieskite sugniaužto akms. Aš nežinau, ar kuris jūsų aistringiau kovoją dėl laimės šlako, ar kuris iš jūsų brangiau nei aš mokojo už apgaulę džiaugsmą, bejaudamas juodą nusivylimą ir tamsią neviltį sužeistose rankose. Gal dėlto taip krūpčioju ir baiminuos dėl trapių džiugios ir sudužtančios šypsenos.

Sis vakaras, kaip kiekviena šventa Kūčių naktis, plėšia mane nuo jūsų ir prievarta neša į apsamantą pastogę, kuri glausiu, glėbėsiuotui ir jus, jei valandėlei paliktumėte šią būstinę ir kartu su manimi susirastumėte jos mažučius langus, girgždančius duris ir pakrypusį kamina.

Tai buvo seniai — kada Nemunu netekęjo pavergtųjų ašaros, o švelnūs Kūdikėlis Kūčių vakarą buvo su pagarbą ir meile įsileidžiamas į kiekvienus rūpestingai sutvarkytus ir išpuoštus namus. Jis vienu mostu, rodos, galėjo pakeisti pūslėtų delnų ir susiraukšlėjusių veidų žmones: tą naktį namų durys buvo atviros kiekvienam prašalčiui ir benamiui.

Nors mane traukė tėviškė ir namiškiai, bet tą žiemą pasišoviau pasilikti tolimame Dainavos užkampyje. Mes dažnai savo gyvenime padarome neatsitaisyti klaidų: kai galime be jokio vargo aplankyti savuosius, vengime jų; kai tarp jų ir mūsų atsiranda neperžengiamos begėdnės, ilgmės ir sapnuojame juos.

Kai danguje pradėjo mirgėti miriadiadi žvaigždžių, o mažo miestelio gatvės nušviuvo ir šaliatviais nebetrepėsiu praeinančių žingsniai, pasijutau nepaprastai vienišas. Mano kambarius pasidavė tartum karstas: iš pavėkslu žiūrėjo maslios negyvu žmonių akys, o iš lentynų — nebylios knygos. Padėčiau į šalį lūnksna, parėmiau abiem rankom galvą ir daviau valią valūze neramuolėm mintim.

Mano neramias mintis nutraukė smulkutai žingsniai, besartina kiemo takeliu. Jie nesuko į šonines duris, tik sulėtėję ir tartum suabejoję kilo laiptelėjį į mano gonkeles.

Kažin kieno smulkūs nirstai pasibeldė tris kartus. Pakilęs atidariau duris ir nustebe: prieš mane stovėjo gerai pažįstama mergaitė ir draugiškai šypsojosi.

— Ramune! — šūktelėjo. — Kokie reikaliai ši šventą vakarą tave čia atsintę? Ar kas atsitiko?

— Ramune, — pasakiau, — kai ir tu kaip Emilė ištėkėsi, pasakysiu tau, ar esi teis. Tada tau bus lengviau suprasti.

— Aš suprantu, ką norite man pasakyti, o sykiu dar kartą man įrodėte, kad esate dvilypis. Deja, jeigu tokią sąlygą statote savo atskaitai, galiu niekad jo nesulaukti. Pone mokytojai, aš nenoriu skristi į žvaigždes; iš tolo jos man gražiau atrodo.

Pasakė ir staiga pakilo. Ištiesė į mane ranką.

— Einam! Tėveliai jau nekantrauja. Manys, kad mane pagavo.

Jos balsas buvo ramus, bet jo įtaiga tokia stipri, kad aš negalėjau priešintis: paėmiau ją už rankos ir išėjau į lauką.

Danguje mirgėjo miriadiadi žvaigždžių. Žemę klostė purus sniegas. Belapiai medžiai susigūžė snaudę. Siaura gatvė buvo tyli ir visų apleista. Visų namų languose spindėjo žiburėliai.

— Ramune, ką tu turi savyje? — paklausiau. — Ką tu turi savyje? — pakartojau.

Tačiau Ramunė nieko neatšakė.

* * *

Namuose buvau priimtas kaip laukiamas ir mylimas svečias. Kieto gyvenimo vargų užgrūdintas tėvo švariai nuskustas veidas svytėjo, o jo stambiai povyzą gražiai dengė svarūs, rūpestingai suliginti drabužiai. Po smakru buvo pasirišęs tautiniai motyvais išaušta kaklaraištis, auksine laikrodžio grandinėle perjuosęs liemenę. Atsikišę žandikauliai, truputį kumpelėjusi nosis, augstyn užverstis tamsūs plaukai veidui teikė jį ne plešras, tai bent prijaukinto vanago išraišką.

Motina buvo žymiai smulkesnė — liesa, kiek idubusia krūtine, ant kurios kabėjo paprastas medališkis. Išblykusiame veide buvo daug rimties, o gerokai susigarančiasius kaktą liudijo apie nesibaigiančius rūpesčius. Per viduri suukuoti plaukai, pailga nosis, nepilnas, gražiai išgaubtos lūpos man priminė El Greco Madoną, maitinančią savo kūdikį. Nepaprastai gražios buvo jos akys — didelės, šviesiai mėlynos ir labai geros: jos akių mėlynėje atspindėjo ir meilę, ir lūkestis, ir nepasotinamas ilgesys. Tik dabar supratau, kiek daug skulptūrinio grožio iš savo motinos yra gavusi Ramunė, visa nuostabią apgaubusi Cranach Veneros mišlinguoju vualiu.

Sukalbėjęs trumpą maldą, šeiminiams padalinu mums Kūčių duoną, kurią trupinome vieni su kitais, linkėdami laimės, sveikatos, sėkmės.

— Linkiu, kad visi jūsų lūkesčiai išsipildytų, — sukuždėčiau, žiūrėdamas į ilgesingas motinos akis, iš kurių staiga išsyrškos dvi perlo ašaros, kurios tartum iš skausmo perpilėjo ir sudužusios nuriedėjo veidu žemyn. Ji neuždengė savo akių ir jų nenusišluostė. Žiūrėjo tartum per miglas ir mane, o buvau tikras, kad matė savo Emilės suskudusį veidą. Ji viena mano nieko ir nepalinkėjo, nes turbūt nepajėgė atsiplėšti nuo kažkur ši vakarą sielvartaujančios dukters.

— Kad visuomet tokia masli ir atidi būtum, Ramune, ir... kad kada nors paragautum su skaldytos širdies skaitykla, — šelmiškai pridūriau ir, lauždamas baltos duonos gurinėlį, sudūriau su jos nebyliomis akimis.

— Argi ir ji, kaip motina, nieko mano nepalinks? — suabejojau, bet iš įtemptų akių vyzdžiu spėjau, kad ji kažką tebe mąsto ir ieško išraiškų žodžiu. Jos veidas buvo rimtas, lūpos nebežaidė šypsenos. Iš kelių vingių ant kaktos supratau, kad mano linkėjimas jau nepatikio, o gal net suerzino.

— O aš už akmenėlį — duona, — pagaliau tyliai sukuždėčiau. — Linkiu, kad besidraskydamos nepavargtumėte ir kada nors išgyventumėte ramybės ekstazę.

— Bet tada aš prarasčiau kūrybinę ugnį, Ramune! — užsikirtau.

— Ekstazė išgyvenama tik tada, kai įjieskoma ir galų galę atrandama dvasių darna, pone mokytojai. Iš tos darnos trykšta gaivinanti ugnies kūryba, kuri parklūpusius prikelia. Jūs gerai žinote Maironį...

— Taip, aš žinau jį kaip žmogų ir kūrėją, kuris įjieskio, bet, deja, nesurado dvasių darnos, — užkirtau.

— Aš ta ir norėčiau pasakyti, tik truputį kitokiais — gal moteriškais — žodžiais: jūs gerai žinote, kad jis įjieskio ir rado, bet pats besidraskydamas prikalė save prie promėtėjiškos uolos. Pone mokytojai, surasti, džiaugtis nevertinamu rašiniu ir jį pamesti, palikti krūvelėje yra ta jūsų mano palinkėta suskalvotos širdies skaitykla. Dėl ko jūs man neįjieskio linkėdami jautrioje širdyje, bet kietame, maironiškame protė?

Ramunė taip nustebe mane savo minčių lūokščiaka klaida, kad negalėjau atpažinti joje ligšiol

įsivaizduotos ramios ir į mano sugestijas besirikiuojančios mergaitės. Kol įjieskiojau jos minčių ir status klausimos prasmės, mane kumštelėjo jos tėvas ir pasakė:

— Pone mokytojai, pasisaukite, kad mūsų Ramunė jums sklydo nesutrupintų. Dabar visos merginos vaizduojasi esančios Sabos karalienėmis, tik, deja, neilgai: kietas gyvenimas jas sugniuždo. Dėlto linkiu jums, kad mokykloje kaltumėte į jaunųjų galvas paklusnumą, tėvų ir vyresniųjų gerbimą ir išgydytumėte jų vaizduotes nuo įsivaizduoto gudrumo, nesveikos savigarbos ir užsispyrimo.

Kai mano pirštuose garsiai treksitėloje šeiminiuko laužoma duona, ramiai atsakiau:

— Kai mes baigiame laužyti Kūčių duoną ir atsimename Betlėjaus Kūdikėlį, linkiu, kad visi išmoktume suprasti kitų mintis bei polėkius ir juos pagerbtumėme.

Didelėse, mėlynose motinos akyse užsidedę mažutis džiaugsmo žiburėlis ir jį švelniu balsu pasakė:

— Ačiū, pone mokytojai! Aš ligšiol niekam, net jums, nieko nepalinkėju. Žodžiai paprastai yra grubūs. Jie — neapgalvoti žaidžia ir kankina. Mano linkėjimas visiems — atsiminti ir stengtis įgyvendinti angelų giesmės žodžius, kuriais jie — gerosios dvasios — garbino Kūdikėlį: „Garbė Dievui augstybėse ir ramybė žemėje geros valios žmonėms!“

Ir į pritemusius žvilgsnius pažvelgė į tuščias kėdes prie stalo. Skausmas, ilgesys ir nusivylimas iš jos akių nusėjo į kėdes, ir valandėlei kambarįje pasidarė kraupu ir šalta.

Tėvas tik numojo ranka ir, paraginę visus sėstis, prašvokštė:

— Aš nenoriu prie svečio burtis, bet augščiausiai turi būti tiesa!

— O kas yra tiesa?! — staugė paklausė Ramunė. — Kas ji yra, tėtuk? Kas yra tiesa, pone mokytojai? — pakėlė ir mane užsėdėgusias akis.

Tačiau nei tėvas, nei aš nepėjome nei atsakyti, nei nublokšti kalbos ir motinos pasiūlytas ramybės erdves: prieangyje subildėjo kojos, bevalančios sniegas, ir į duris kažin kas nedrąsiai pasibarskino.

Tėvas rūščiai suraukė kaktą ir sugniaužė kumščius. Ramunė prisliko arčiau manęs ir prisilietė keliais. Nė vienas nė žodžio neištarė. Tik motina staiga pakilo, tartum namai būtų užsidegę, ir, pribėgusi stiroso suoliais prie durų, staiga jas atidarė.

Tarpduryje stovėjo jauna, graži, apsigaubusi šilta skara moteris su kūdikiu ant rankų. „Kaip Madona!“ dingtelėjo man mintis.

— Emile, dukrelė mano! — aiktėlėjo motina ir apsikabino dukterį. — Tu tokią naktį viena, su kūdikiu ant rankų? Kas atsitiko? Kas?

Aiteivės pavargęs veidas buvo nuo šalčio paraudęs, o didelėse, sopulingose akyse spindėjo ašaros, tartum suskilusios žvaigždės. Jos glėbyje suvutytiuos kūdikius ramiai miegojo, tartum Jėzulis prakartėlėje.

— Mama! — kartų su ašaromis krito gūdus žodžiai: — Mamytė!...

Pakėliau akis į tėvą. Jis buvo atsisojęs ir išmeigęs žvilgsnį į raudančią dukterį. Tačiau nei jo akyse, nei veide nepastebėjau nė šlakelio užuojautos ar meilės. Dieve mano, jo akyse, man rodos, degė pragariška neapykanta ir rūstybė.

— Ko atėjai? — sugriauė. — Juk patį laisva valia išsididginai ir sakei niekad pas tokį tėvą negrįšianti. Ko atėjai? — klausiu.

Ramunė sukuždėjo man į ausį — „jokių būdu neiseikit!“ — ir nubėgo prie motinos ir sesers. Tartum gindama nuo pavojaus, ištiesė rankas ir abi jas apglėbė.

Mačiau skausmingus, ašarotus veidus, mačiau sielvartą ir baimę, mačiau paniekintą meilę, bet taigi mačiau neapykantą, net kerštą ir nenorėdamas prabilau:

— Šią šventą Kūčių naktį visi stenkitės suprasti ir įgyvendinti taikos ir ramybės idėją!

Jūs, mokytojai, nesikiškite į mano šeimos reikalus! Ne teisejauiti jus pasikviečiau, — bloškė ir mane šiurkščius žodžius ir, nesijudindamas iš vietos, suriko:

— Paskutinį kartą klausiu: ko atėjai ir mano namus?

Tačiau atėivė tylėjo ir pasikukčiodama verkė, tik jos akys emė gesti lūkesčio atšovaitos.

— Tėvai, ar tu nieko nesuranti?! — perskrodė tylią motiną. — atsisukusi į jį ir iš jos atstaitytos krūtinės supratau, kad kol gyva, neleis jam prie dukters prieiti. — Ar ir tu kaip Erodas nori savo vaiko pražūties? Šią šventą Kūčių naktį, kai ramybė turėtų viešpatuoti visu širdyje, tu slauti neapykantos žodžius sa-

Naktis rami...

Atkelta iš 1-mo psl.

kažkas ypatingo. Net ir tada, kai po daugelio metų „Stille Nacht“ pradėjo visus žavėti ir jos autorius buvo įjieskoma tarp geriausių pasaulio kompozitorių, Gruberis nekrepė dėmesio. Jis net nedrįso, aprašydamas giesmės sukūrimą, save minėti pirmajame asmenyje, bet rašė apie bažnyčios vargonininką, tarsi būtų jį šaltai iš tolo stebėjęs. Kai ši giesmė buvo atspausdinta įvairiose vietovėse, pažymint, kad „autorius nežinomas“, tai jo vienintelis nepasitenkinimas buvo, kad kažkas, pakeisdamas keletą gaidų, buvo sugadinęs du ar tris taktus.

VOS SURADO

1819 m. balandžio mėnesį ir Oberndorfa atvyko vargonų taisytojas Mauracheris. Paskui Gruberis jį užkopė ant šventovės augštinio ir pradėjo taisyti vargonus. Kun. Mohras tuo metu jau buvo iškeltas į kitą parapiją.

— Kada, sakėte, jūsų vargonai sugedo? — paklausė taisytojas, baigdamas darbą.

— Kūčių dienos rytą.

— Maniau, kad man taip tik pasigirdo. Na, o kaip gi jūs tada išsiverstėte be vargonų?

Gruberis nusipypsojo prisimintių įsiutusių kleboną ir papasakojo praeitų Kalėdų nuotykių. Vargonų taisytojas stebėjosi:

— Kas per kombinacija! Nieka tokio dalyko negirdėjau. Norėčiau pamatyti.

— Nežinau kur ir bejieskoti, — juokėsi Gruberis, — kunigas Juozas kažkur turbūt nukis, o gal jau išmėtė? Frau Schneider!

— suuko jis bažnyčios valytojai, — ar kunigas Mohras išvažiudamas paliko kur nors savo popierių? Žinau, kad muzikos spintoje tikrai nėra, nes ją pats peržiūrėjau.

Storoji Frau Schneider bandė prisiminti. Bažnyčioje buvo pilna tamsių kampų su skrynionimis ir dėžėmis. Ji atsakė:

— Galėtų būti tik senojose spintoje už zakristijos, kur jis laikė savo drabužius ir gitarą.

Gruberis nuėjo įjieskoti.

— Ha! — po kiek laiko pasigirdo jo balsas. Tarp senų popieriaus skiautelių, nebaigtų harmonizacijų, susilgiamųjų ir apdulėjusių giesmių jis atrado eilėraščių ir melodijų rankraštį ir sugrįžęs padavė Mauracheriui. Šis ant sutaistų vargonų greit pirštais perbėgo melodiją.

— Matote, nieko ypatingo, — pastebėjo Gruberis.

— Na-a-a, — tarė vargonų taisytojas, — palaik! — Jis dar kartą žvilgtelėjo į gaidas, greitai ištraukė visus vargonų kaščius, atmetė savo masyvią galvą ir, tarsi su visu fletu, violončeliu ir trimity orkestro palydu, suvirpino bažnyčios stogą.

— Si giesmė turi kažką, ar ne? — šypsojosi vargonų taisytojas.

Gruberis juokėsi:

— Jūs turite kažką nepaprastai, mielas maestro. — Visi tais laikais vargonų taisytojai buvo ir geri muzikai. — Jūs galite penkių pirštų pratybą paversti Haendelio „Alleluja“.

— Ar galėčiau gauti kopiją? — domėjosi Mauracheris.

— Pasiimkite su savimi, — nusijuokė vėl Gruberis, — vistiek niekas čia daugiau nebe naudos, nes jau vargonai puikiausiai sutaisyti.

Kai Mauracheris po trijų mėnesių sugrįžo į Fuegeną, jo mintis nusteibė kiti įvykiai, taip kad

— Kur šiandien esi tu, didelė, mėlynų akių motina? Ar tu dar ir šiandien sprendi savo moteriško gyvė, imo problemą: kokių būdu sutrupinti savo širdį ir mažus gabalėlius, kad jos visiems užtektų?

— Kur esi, Emile, su savo našlaičiu kūdikiu? Ar tu pagaliau išitinkai, jei antrakart pasiskubinai laimės įjieskoti, kad moters dalia dažnai karti kaip nelaimė: jeigu jau apkarsta susirasti namai, jeigu jie pasidaro svetimi, kaip kalėjimas, — ji bus akmenimis apmėtyta ir piktai žodžiais žalojama. Meilė — kaip meteoras: negrindžiama dvasia ir sielų bendravimu, ji suliepsnoja, perdegia ir užgesa...

— O kur esi tu, peranksti nuogos tikrovės našta ant glėžių pečių užsidedusi Ramune? Ar tu tebesi gyva ir kartu su manimi tebežiūri į tolimas žvaigždes, kaip man buvai įkalbėjusi? O gal tai tu, anų dienų svaja, savo dvasia ateini pas mane ir, atradusi dvilypį, besidraskantį ir vis dar nepastovų, stengiesi savo tylą sugerti mano nerimą ir visu vidumi įtikinti, kad būtina, viena kartą suradus, nepamesti, nenalikti kryžkelėje, o vertinti ir širdies jausmų klostytį...

— Kur esi tu, mano mažas miesteli?

— Kur surasti tave, Kūčių nakties ramybė? —

atsivežtoji giesmė išbuvo pas jį nepaliesta dar trejus metus.

PAKELIUI Į PASAULĮ

1822 m. Austrijos kaizeris Franz Joseph I ir Rusijos caras Aleksandras I viename savo intymios politinės bičiulystės tarpinnyje atvyko į Fuegeną pas kunigaikštį Liudviką von Donhoff'į svečius. Vieną vakarą kunigaikštis pasikvietė apylinkės muzikos palinksminti savo karališkų svečių. Jų tarpe buvo Rainerio šeima, dabartinės Trapp šeimos pirmtakė. Savo programoje ji turėjo ir „Stille Nacht“.

Valdovai taip ja susižavėjo, kad caras juos pasikvietė į Petrapilį.

Su šiuo įvykiu vėl viskas nutilo dešimčiai metų. Sekantį kartą „Stille Nacht“ pagarsino kita dainininkų šeima — Strasseriai: dviejų brolių ir dviejų seserų kvartetą iš Laimach Zillertalyje. Laimachas ir Fuegenas yra Tirolyje netoli vienas kito.

Strasseriai nebuvo profesionalai dainininkai, kaip Rainerių šeima, bet odinių pirštinių gamintojai. Pačios geriausios odinės pirštinės buvo gaminamos Tirolyje ir eksportuojamos į Leipcigą vasaros mėgę. Kai Strasseriai atvykdavo su savo gaminiais į Leipcigą, papildomai užsidirbdavo pinigų rengdami savo tirolietiškių dainų koncertelius. „Stille Nacht“ buvo įrašyta jų repertuare kaip folklorinis kūrinys, nepriklausantis nei Mauracheriui, nei Raineriams, bet tik jų gyvenamai apylinkėi. Tokių būdų ši giesmė ir tapo „nežinomu autoriu“ parašytąja tiroliečių tautine giesme. Taip ji buvo žinoma vėliau dar per 40 metų.

1821 m. Strasseriams atlikus savo programą, iš publikos pristatė karališkųjų Saksonijos rūmų orkestro vargonininkas Ascheris ir pakvietė kvartetą atvykti sekančių metų Kalėdoms į Pleinsburgą pagiedoti karališkoje koplyčioje tą giesmę Kalėdų Mišiose. Strasseriai ta progą pasinaudojo ir giedoją ne tik karaliaus koplyčioje, bet ir „Hotel Pologne“ salėje surengtame kalėdinių tiroliečių giesmių koncerte. Klausytojų tarpe buvo ir verslo reikalais iš Dresdeno atvykęs muzikos leidėjas Anton Friesas. Kai paskutinieji „Stille Nacht“ garsai nutilo, klausytojai momentai sėdėjo tarp netekę žado, o paskui prapliupio plojimu. Kvartetui buvo priverstas giesmę kartoti. Šį kartą A. Friesas jau buvo pasirušęs. Išsitraukęs pieštuką, jis apvertė programos lapą, kuriame buvo tik pažymėta, jog tai „Tirolio kalėdinė giesmė, autoriai nežinomi“, ir nubrėžė penkias gaidų linijas. Klausydami iš užrašinėjo žodžius ir melodiją sau žinomai trumpaščiui.

Tokiu būdu ši kalėdinė giesmė nukeliavo į Dresdeną ir 1840 m., Friesas dėka, pirmą kartą pasirodė spausdintame rinkinyje „Keturių tikros tirolietiškos dainos dainuotojų brolių ir seserų Strasserių iš Zillertalio“.

1844 m. „Stille Nacht“ buvo Finco atspausdinta Berlyne „Muzikiniai vokiečiai lobiai“ leidinyje, paskui — Dr. Gebhardto „Muzikiniame jaunimo drauge“, o 1848 m. — to paties leidėjo „Muzikiniame mokyklos drauge“, visur pažymint, kad tai nežinomos kilmės tirolietiška arba austriška giesmė.

POMIRTINĖ GARBĖ

Giesmės taip išpopuliarėjus, buvo pradėta domėtis ir jos kilmę. Pradėta ją priskirti įvairiems autoriams: Bavarijos rūmų dirigentui ir kompozitoriui Kaspas Abinger, Liudvikui van Beethovenui, Mocartui, Haydnui, jo jaunesniam broliui Mykolui Haydnui bei daugeliui kitų tuo laiku pagarsėjusių muzikų. O kas gi per tą laiką atsitiko su abiem tikraisiais kūrėjais?

Kilnojamas iš parapijos į parapiją, galiausiai kun. Mohras 1828 m. buvo atkeltas vikarui į Wagnin ir ten išgyveno 20 metų iki savo mirties. Jis paliko pasauli kaip ir buvo atėjęs — be turto, išskyrus sudėvėtą, labai suluoventą sutaną ir maldaknygę. Nebuvo rasta nei pakankamai pinigų laidotuviams: jis buvo palaidotas bendruomenės lėšomis. Yra žinoma tik tiek, kad jo jaunatviška ugnis pamažu apsimiršo. Jis rūninosi savo parapijiečiams, quodė ligonius, teikė sakramentus, mokė jaunimą ir tarnavo kaimo parapijai pagal savo išgales. 1848 metų žiemą, grįždamas po paskutinio nateptimo, suteikto mirštančiai ligonei, jis persalo ir mirė. Tai gi, šiemet sueina 120 metų nuo jo mirties.

Kai 1912 m. žmonės norėjo jo garbei pastatyti konfelyčios biustą, niekas nežinojo kaimą, kur jis atrodė, o norėdami, kad skulptorius, pasinaudodamas iš-

(Nukelta iš 5 psl.)

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

OPERA IR BALETAS

Eilė kritikių minčių apie Vilniaus operos ir baleto teatrą pateikia "Svyturio" 20 nr. paskelbtas T. Sakalausko pasikalbėjimas su sol. Vaclovu Daunoru, grįžusiu iš Milano La Scala teatro, kur jam teko tobulintis dvejus metus. V. Daunoras pabrėžia, kad prie La Scalos veikla dvimetė dainininkų mokykla, padedanti paruošti vaidmenis konservatorijos studijas baigusiems dainininkams. La Scala taipgi turi nuolatinį dainavimo pedagogą solistams tobulinti, o Vilniaus operoje jaunieji dainininkai tokios pagalbos nesulaukia. Dažnai jiems skiriami per daug sudėtingi vaidmenys, kurių Italijoje nedrįsta imtis žymiai didesnę patirtį turintys dainininkai. Rezultatai, pasak V. Daunoro, būna liūdni: "Mūsų solistai dažnai ilgiam arba net visam laikui praranda "formą", tiesa sakant, ne todėl, kad daug dainuotų, o todėl, kad pradeda nuo to repertuaro, kurį, gal būt, reikėtų dainuoti po dešimties metų..." Priminsime, kad visi žymieji pasaulio teatrali remiasi finansinėmis aukomis bei pašalpomis. V. Daunoras klausia: "Kodėl mums reikėtų vaikytis finansinio efekto ar pelno? Man rodos, visų mūsų pagrindinis tikslas — spektaklių kokybės, o ne kiekybės siekimas: juk menas nepažįsta jokių kompromisų, vidutinio kumo ir pilkumo..." V. Daunoras, sekdamas Italijos teatrų pavyzdžiu, pasiūlo už sutarčių pasirašymą su dainininkais, dirigentais, režisoriais ir dainininkais. Sutartys teatro kolektyvo narius verstų našiau dirbti, daryti pažangą, nes nuo jų priklausytų atlyginimas ir užimamoji vieta. Kompromisų ir lygiavos tada negalėtų būti: "Ši sezona dainavai blogai — kita teatras kvies kitus... Tai neleidžia užsnūsti, gyventi praeities nuopelnais, sudaro teatro aplinkoje pagarbos atmosferą, užkerta kelią intrigoms, pataikavimui..." V. Daunoras taipgi atkreipia dėmesį į pagrindinį spektaklio kūrėją: "La Scalos premjerai trupę formuoja spektaklio dirigentas. Jis atsako už spektaklio meniškumą. Niekas — jokios visuomeninės organizacijos — nesikiša į jo darbą..." Baigdamas pasikalbėjimą, V. Daunoras konstatuoja: "Teatre užleidžiami meniniai reikalai, visiškai užmirštami, kaip svarbu nuolat atnaujinti kolektyvą... Štai pavyzdys iš baleto veiklos. Prieš kurį laiką į teatrą iš karto atvažiuavo net 11 jaunų šokėjų, baigusių Leningrado Vaganovos baleto mokyklą. Kur jie dingę? Girdėti tik viena kita pavarde. Kas turėjo rūpintis jų augimu? Manau, labai praverstų visam laikui išsiaiškinti kiekvieno kolektyvo nario vietą, jo pareigas ir atsakingumą už savo darbą. Sakoma, kad nepritaikytos teatro sąlygos. Pereisim, esa, į naujus, patogius rūmus, naujai ir dirbsim. Žinoma, sąlygos nėra idealios. Tačiau ne jos pagrindinės kaitininkės: trūkdo ne blogos patalpos, o bloga tvarka, blogas teatro reikalų supratimas. Naujų rūmų sienos neišgelbės..." Kiek tolo nūgrįsti, labiausiai yra kritęs meniniu atžvilgiu baleto teatras, su kuriuo jau nenori dirbti iš Sovietų

Sąjungos išsikviesti žymesni baleto meistrai. Reformas siūlantis V. Daunoras kažkodėl turi labai negausų lig šiol paruoštų operų repertuarą, nors talento jam netrūksta. Didžiausia operos teatro problema — per mažas algos choristams. Matyt, dėl šios priežasties vyr. dirigentas R. Geniušas jau yra pasitraęs "Literatūros ir Meno" puslapiuose, jog choro artistų teks jį ieškoti ne tik Vilniuje, bet ir kituose miestuose.

BIUROKRATŲ BIUROKRATAS
"Tiesa" gruodžio 3 d. laidoje rašo: "Jeigu būtų paskelbtas vilkintojų konkursas, tai Kybartų namų valdybos valdytojas A. Belevičius tikriausiai galėtų pretenduoti ir prizine vieta. Beveik dvejus metus pas Belevičių išgulėjo pilietės A. Penkauskienės pareiškimas dėl buto remonto. Beveik dvejus metus Belevičius siuntinėjo atsakymus įvairioms įstaigoms, į kurias buvo priversta kreipti nepatenkinta pareiškėja, dosniai barstė pažadus, net nurodinėjo konkrečius terminus, kada butas bus suremontuotas. Nesužadėjo Belevičius ir po to, kad jį už vilkintą kritikavo rajono laikraštis, kai Penkauskienės butą remontuoti specialiu raštu jį įpareigojo komunalinių įmonių kombinatas..." Butų remontu nusipelnęs vilkintojas A. Belevičius beveik po dvejų metų buvo pašalintas iš pareigų, bet "Tiesa" taip ir nepasako, ar A. Penkauskienės butas jau atremontuotas, ar galbūt jai teks laukti dar porą metų ir varstyti kito namų valdytojo biurokratinio kabineto duris.

KOLCHOZINIS ŪKININKAVIMAS
P. Guzavas "Valstiečių laikraščio" 132 nr. humoristiniame skyriuje "Mūsų spyglys" skelbia pasaką ne pasaką: "Artėjant žiemai, žvėrių karalius Briedis suaukė pasitarimą. Visiems žvėreliams, dideliems ir mažiems, jis pranešė džiugią žinią: "Anykščių rajono "Pavasario" kolūkių valdyba nutarė mums palikti laukuose: a. nenuarinėtus buivius; b. pirmoje brigadoje 7 ha nepajutų kukurūzų; c. už Repešų aštuonmetės mokyklos 3 ha rugių. Už visas šias gėrybes siūlau pasiusti kolūkių valdybai ir asmeniškai pirmininkui Broniui Pilkauskui padėkos raštą". Visi žvėreliai audringais plojimais sutiko šį pasiūlymą."

ISGELBEJO KANADIECIUS
Kapitono Ričardo Musulo vado vaujamių Klaipėdos žvejybos uosto laivas Nr. 4389 prie Newfoundlando audros metu atėjo į pagalbą kanadiečių laivui "Burkhawk" Nr. 1503, kai buvo pastebėtos trys padangės išsautos raudonos raketos. Pasirodo, kanadiečių laivui sugedo pagrindinis variklis ir buvo prarasta laivo kontrolė. Iš uosto išsiųsta vilkikė didejančios audros teko atsaukti. Klaipėdiečių žvejybos laivo įgula ir kanadiečių laivą permetė plieninį lyną, kurį du kartus nutraukė šėlstančios bangos. Po sunkios kovos, trukusios pusantros paros, už savąjį gerokai didesni kanadiečių laivą klaidėdiesi atvirkliu į Port aux Basques uostą, kur jų laukė nuosirdi laivo savininkų padėka. V. Kst.

LONDON, ONT.

LONDONE

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

IVYKS PARAPIJOS SALĖJE, 1414 DUNDAS ST. E.,

GRUODŽIO 31 D. PRADŽIA 9 VAL. VAKARO

Šalti užkandžiai. Visų rūšių gėrimai.

Iėjimas ir užkandžiai \$9 porai.

Bilietus užsisakyti pas J. Aušrotą tel. 268-7228,

p. Zabulionienę 433-5033. Visi kviečiami dalyvauti.

Rengia KLB apylinkės valdyba

NAUJŲ METŲ SUTIKIMA rengia apylinkės valdyba ir visus kviečia dalyvauti. Detalės nurodytos skelbime. **NAUJOJI APYLINKĖS VALDYBA** pasiskirstė pareigoms. Z. Paulionis — pirm., J. Aušrotas — vicepirm., ir pareigūnų vadovas, A. Jo-

nynas — sekr. lietuvių kalba, K. Aušrotaitė — sekretorė anglų k., S. Keras — ižd., L. Ramonienė ir D. Jonynaitė šalpos reikalams, L. Zabulionienė — moterų atstovė pareigoms, V. Navickas — jaunimo reiki.

Nukelta į 10-tą psl.

LINKSMŲ KALĖDŲ

ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
LINKI

KRONAS

REAL ESTATE and Ins. Ltd.

Hamilton's Largest Realtor with 6 offices

Branches at:

366 MAIN STREET E. 528-8492
HAMILTON, ONTARIO
662 FENNEL AVENUE E. 383-2133
HAMILTON, ONTARIO
442 BRANT STREET 637-3883
BURLINGTON, ONTARIO
1457 MAIN STREET W. 425-1498
HAMILTON, ONTARIO
GREY 8 PLAZA 664-4477
STONEY CREEK, ONTARIO
202 KERR STREET 845-7551
OAKVILLE, ONTARIO

GRANDIOZINIS

Naujų Metų sutikimas

įvyksta 1968 m. gruodžio mėn. 31 d.

Hamiltono Jaunimo Centre ir parapijos salėje

Pilnas bufetas — puiki muzika — laimės staliukai, graži lietuviška nuotaika

VISI MALONIAI KVIEČIAMI DALYVAUTI

Pradžia — 7.00 val. vak., pabaiga 2 val. ryto.

Bilietai gaunami pas Bendruomenės valdybos narius.

KLB HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBA

HAMILTON

KLB Hamiltono apylinkės valdyba šv. Kalėdų ir 1969 Naujų Metų proga nuosirdžiai sveikina seses ir brolius lietuvius, pasilikusius pavergoje Tėvynėje bei išblaškytus toli po platųjį pasaulį.

Sveikiname visus Hamiltono bei apylinkės lietuvius ir visas Hamiltono veikiančias lietuviškas organizacijas, linkėdami asmeninės laimės ir ištermės kovojant už mūsų Tėvynės laisvę.

KLB Hamiltono apylinkės valdyba

Hamiltono "Aukuras" po "Mindaugo mirties" premjeros Toronte. Šį V. Krėvės veikalą aukuriečiai suvaidins Hamiltono 1969 m. sausio 4 d. 7 v.v., Westdale auditorijai. Nuotr. Almo Kuolo

KALĖDŲ EGLUTĖ Vysk. Valančiaus šeštad. pradžios mokyklos mokiniams ir jos dar nelankantiems nuo 4 m. amžiaus rengiama gruodžio 22, sekmadienį, 4 v.p.p. Jaunimo Centro salėje. Programą atliks mokyklos mokiniai, Kalėdų senelės atvyks su dovanėlėmis visiems vaikams. Kviečiami visi mokiniai, tėvai ir svečiai

gausiai dalyvauti. Mokykloje gruodžio 28 ir sausio 3 d.d. pamokų nebus. **MOKYKLOS VEDĖJAS MEDŽIOTOJŲ IR ŽŪKLAUTOJŲ klubas "Giedraitis"**, 1968 m. gruodžio 21 d. kviečia į Grand viešbutį — viršutinę salę. Bus galima laimėti kalakutų bei gėrimų ateinančiom šventėm. Pradžia 7.30 v.v. Taip pat

PADĖKA

1968 m. spalio 23 d. su šiuo pasauliu atsiskyrė mylimas vyras ir tėvas Jonas Kazemėkas, sulaukęs 73 m. amžiaus.

Nuosirdžiausia padėka: dr. Valaitienėi, dr. Hughes, dr. Page už globojimą velionies ilgos ligos metu; mons. dr. J. Tadaraukui už suteiktą ligoninių sakramentų, Rožinio kalbėjimą laidotuvių namuose, už taip gražų tartą žodį prie velionies karsto, už iškilmingą Mišias, atliktas kartu su kun. dr. S. Valiūšaičiu, ir už padėjimą į kapines; chorvedžiui A. Paulioniui už tokią gražų giedojimą šv. Mišių metu; visiems dalyvavusiems Rožinio maldose, šv. Mišiose ir palydėjusiems velionį į amžiną poilsio vietą; visiems, užprašiusiems šv. Mišias, už prisistatus gėles prie velionies karsto, pareiškiant užuojautas asmeniškai ir spaudoje.

Jūsų visų parodytas nuosirdumas mūsų skausmo valandoje visados paliks nepamirštamas —

Žmona ir sūnūs

Linksmų Kalėdų švenčių, turtingų ir laimingų naujų metų linki savo klientams —

KNIGHT RADIO AND TELEVISION

Sales and Service Hamilton —

168 Locke St. S. JA 2-5028

Krautuvės savininkas AL Pilypaitis

V. GERULSKIS ROOFING

DENGIU VISOKIUS STOGUS, TAISAU RINAS IR NUTEKAMUOSIUS VAMZDŽIUS ARBA NAUJUS ĮDEDU.

IKAINOJIMAS NEMOKAMAS. KREIPITIS RET KURIUO LAIKU MI 83400 ANCASTER, ONT.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

TEANECK VIESŲJI BIBLIOTEKA, Teaneck, N. J., suorganizavo savo patalpose tarptautinę dailės parodą, kuri truko nuo spalio 24 iki lapkričio 17 d. ir kurioje tarpe 29 šalių dalyvavo ir Lietuva. Europai, be Lietuvos, atstovavo: Airija, Italija, Austrija, Lenkija, Švedija ir Vengrija. Lietuvos skyrius buvo turtingiausias, nors buvo panaudota tik dalis parūpintų ekspонатų. Lietuvos skyrių organizuoti buvo pakviesta Teaneck gyvenanti dailininkė Aleksandra Merker. Ekspонатų parūpino Lietuvos generalinis konsulas Niujorke, Lietuvos Laisvės Komitetas ir Lietuvių Moterų Klubų Federacija.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS valdyba prieš Tarybos suvažiavimą įvykslame posėdyje paskyrė Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui \$3.300. Tuo būdu šiais metais VLIKUI ALTOs paskirta suma sudaro virš \$10.000.

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS, kurį organizuoja Las penkeri metai Amerikos Lietuvių Taryba, numatytas sukviešti Detroito 1969 m. rugsėjo mėn. pradžioje. Darbo dienos savaitgalį. Kongresas turėtų įvykti 1968 m., bet vykstant PLB seimui, kongreso rengimas atidėtas 1969 metais. Kongresui programą ruošia Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba. Visu laisvinimo darbą remiančių organizacijų atstovai kviečiami kongrese dalyvauti. Atskiros organizacijos kongresui numatyti laiku prašomos didesnių suvažiavimų renginti.

KPT. SIMAS URBANAS, ilgametis "Kario" redaktorius, mirė lapkričio 18 d. Worcester, Mass., ir buvo palaidotas Peabody, Mass., kapinėse. Velionis buvo gimęs 1907 m. Ingavanagio kaime, Silavoto vlsč., Marjampolės apskr. Karo mokyklą baigęs 1929 m., buvo paskirtas jos adjutantu. Didžiausi jo nuopelnai yra karinės spaudos srityje: "Kariūno" įsteigimas bei redagavimas ir "Kario" redagavimas ne tik Lietuvoje, bet ir išeivijoje iki 1953 m. Be žurnalistinio darbo, velionis turėjo politinį ir dailinį literatūrą. Tai liudija jo parašytos ir išleistos knygos — dvi daly "Kariūno atsiminimų", poezijos rinkinys "Gyvenimo eilėraštis", "Sūkuriai ir žmonės" Pasirašydavo Algimanto Giedraus slapyvardžiu.

"DRAUGAS" PASKELBĖ lietuvių kario P. Vietnamo laisvės ištaką, kurioje, tarp kitko, rašoma: "Pačioje bazėje būna kultūrinio parengimo ir šokių, ir kuriuos susirenka nemažai vietnamiečių merginų. Jos mielai padeda dainuoti lietuviškas, negu angliškas dainas ir apamai idomėjais lietuvių problemomis, ypač tos, kurios yra atbėgusios iš komunistų užimtų sričių, o tokių yra nemažai..."

DAIL. ŽIBUNTAS MIKŠYS, atvykęs iš Paryžiaus, surengė pokalbį meno klausimais Detroito Lietuvių Namuose ir supažindino dalyvius su savo kūryba. Paryžiu jis planuoja grįžti prieš Kalėdas.

PLK. BRONIUS PULKAUNIS, KAS, sulaukęs 77 metų amžiaus, mirė Beverly Shores, Indianoje. Karo mokyklą velionis buvo baigęs carinėje Rusijoje. Lietuvos nepriklausomybės kovose, kaip batalijono vad, dalyvavo Zarasu fronte prieš bolševikus ir Augustavo, Seinų frontuose prieš lenkus. Baigęs augstausis karininkų kursas, 1930 m. buvo paskirtas Telsių miesto ir apskrities komendantu, šaulių rinktinės vadu. Palaidotas Čikagos tautinėse kapinėse.

SU SOVIETŲ MOKSLININKU GRUPE Niujorke. Čikagoje bei kituose JAV miestuose viešojo vilniečių ekonomijos mokslų kandidatas Antanas Barkauskas.

LIETUVIŲ LAUDIES MENO parodėlė Williams mercaitijai gimnazijoje New London, Conn., surengė ekspонатus surinkusi dail. Audronė Pakštienė, kuri mokinėm taipgi skaitė paskaitą apie lietuvių liaudies meną. Mėnesį trukusios parodėlės nuotrauką ir trumpą aprašymą paskelbė vietinis dienraštis "The Day".

KALĖDŲ SVENČIŲ IR N. METŲ proga Lietuvos Kariuomenės Kūrėja Savanorių Sąjungos centro valdyba išreiškė sveikinimą savo nariams ir visiems kovotojams. Jame tarp kitko sakoma: "Su gilia užuojauta šeimoms ir dideliu širdies skausmu prisimename šiuo Naujųjų Metų nesulaukusius, 1968 metais mirusius a.a. kūrėjus-savanorius: Kazį Babicką, Igną Grigaliūną, Juozą Marčėną, Joną Simkų, Balį Svilą ir Adomą Zabuką, brangius mūsų Sąjungos narius ir sąbūnus laisvės kovų kovotojus. Ju šviesi atmintis ir laisvės kovoje atlikti garbingi žygiai tebėra keldžiu, lyg aušrinę žvaigždę, mūsų palikuonims į naująją laisvės prisielkimo, tęsti ir pergalingai laisvės kovą laimėti ir brangiai mūsų Tėvynei Lietuvai."

Argentina

LIETUVIŲ MENININKŲ gastrolių proga Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba surengė spaudos konferenciją City viešbutyje, Buenos Aires. Dalyviai turėjo progos pasikalbėti su svečiais iš JAV — A. Stempužiene, D. Lapinsku ir L. Barausku. "Argentinos Lietuvių Balso" pranešimu, konferencijoje dalyvavo tik lietuviai, išskyrus italų dienraščio "Giornale D'Italia" atstovą. Be šio dienraščio, trumpi pranešimai apie įvyksiantį koncertą San Martin teatre buvo paskelbti "La Prensa" ir "Clarín" skiltyse. Susipažinimo pobūviu surengė Dr. V. Kudirkos salėje susivienijimas Lietuvių Argentinoje, koncerto rengėjai ALOS Taryba — Argentinos Lietuvių Centre ir "Atžalyno" ansamblis — Aušros Vartų parapijos salėje. Atskirai menininkai dar buvo pagerbti J. K. Čekauskų rezidencijoje Avellanedoje. Iš šių pranešimų susidaro įspūdis, jog menininkų gastrolių buvo moralinė atgaiva lietuviams, bet argentiniečių visuomenės jiems nepavyko pasiekti.

INZ. ALFONSAUS MALINAUSKAS, dirbęs prie užtvankos statybos Mendozoje, grįžo į Buenos Aires, kur Goldwin Combustion firmoje jam teks ruošti planus Chocón-Rio Colorado hidroelektrinės statybai.

STASIO DŽIUGO PASAKA "Keturis valdovai" Avellanedoje suvaidino studento H. Levanačiaus vadovaujamas mažųjų ansamblis "Atžalynas", atžymėdamas veiklos ketverių metų sukaktį.

ANTANAS ŠVARLYS II, ilgus metus kaip jūrininkas važinėjęs po pietų pasaulį, išėjo pensijon ir Buenos Aires mieste sukūrė lietuviškos šeimoms židini su Leonora Tumaite. Medaus mėnesiui jaunavedžiai išvyko į Kordobos kalnus.

Vokietija

LIETUVIŲ KARIUOMENĖS atkūrimo aukinio jubilėjaus minėjimą Schwetzingene surengė kpt. J. K. Valiūno vadovaujama 8591 lietuvių inžinerijos kuopa. Minėjime dalyvavo Vasario 16 gimnazijos direktorius V. Natkevičius, gimnazijos kuratoriaus vicepir. J. Lukošius ir reikalų vedėjas mokytojas V. Bartusevičius. Paskaita apie Lietuvos kariuomenę skaitė kuopos kapelionas kn. Br. Liubinas.

Britanija

D. BRITANIJOS LIETUVIŲ SĄJUNGOS Rochdale skyrius veiklos dvidešimtmetį atžymėjo sol. Vandos Galbucos koncertu. Dainininkė talkino B. Snabaitienės vadovaujama DBLS Mančesterio jaunimo skyriaus tautinių šokių grupė. Po koncerto buvo vaišės ir šokiai.

KARIUOMENĖS SVENTES MI-NEJIMA Londone šiemet surengė LAS vadovybė, talkon pasikvietusi LAS Nottingham skyrių. Paskaitą skaitė ir atsiminimais dalijosi T. Vidugiris, menine programą atliko iš Nottingham atvykęs jaunimo grupė, vadovaujama J. Vainoriūtės, pateikusi improvizuotų dainų, instrumentinės muzikos, baleto ir tautinių šokių. Sekančią dieną įvyksiu žuvaldų metu buvo pašventinta žuvusiems už Lietuvos laisvę dail. V. Jokūbaičio sukurta paminklinė lenta, įmūryta Londono lietuvių parapijos bažnyčios sienoje prie šv. Kazimiero altoriaus. Šventinio apeigas atliko kun. K. A. Matulaitis. Lentos įmūrijimo mintį iškėlė Londone gyvenantys buvusieji IX pėstininkų K. Vytenio pulko kariai. Jos įgyvendinimu rūpinosi iniciatoriai komitetas: T. Vidugiris, V. Zdanavičius ir I. Dailidė.

LIETUVOS MINISTERIO B. K. BALUCIO kapui paminklinės lentos projektą ruošia skulptorius Antanas Braždis, aukas renka specialus fondas. Spaudoje buvo keltas klausimas — ką reikšia paminklinė lenta? Negi bus pasitenkinta tik paprasta lenta su atitinkamu įrašu ir atsisakyta paminklinio antkapio minties? Fondo pirm. P. B. Varkala šiuo reikalu turėtų paskelbti platesnę informaciją. "Europos Lietuviųje" rašoma: "... skulptorius Antanas Braždis šiuo metu kaip tik projektuoja paminklinę lentą, kuri bus padėta ant velionies Ministerio kapo". Toks apibūdinimas iš tikrųjų yra labai miglotas. Aukotojams būtų lengviau susigaudyti, jei "EL" išidėtų projekto nuotrauką.

Italija

GANDAI NEPASITVIRTINO. Jau ne pirmą kartą sensacijos mėgstamose Europos laikraščiuose pasirodė žinia, pakartota ir laikurių lietuviškų laikraščių, apie neva vedamas derybas tarp Maskvos ir Vatikanų, kurios esa gali palieti bei panaikinti lietuvių institucijas, esančias Romoje. Iš kompetentingų šaltinių teko patirti, kad tokios žinios neturi jokio pagrindo ir yra grynas prasimanymas. Vatikanas sluogsniai apie tai nieko nežino ir užtikrina suinteresuotus lietuvius, kad nėra ko dėl skleidžiamų gandų nuogąstauti. Skleidimas tokių žinių, kurios yra ne kas kita, kaip komunistų norai ir siekiai, yra vien tik pasitarinėjimas komunistams, siekiantiems sukelti nerimą lietuvių tarpe ir sudaryti įspūdį, kad Vatikanas yra pasiryžęs nepasityti lietuvių katalikų interesų, neva siekdamas santykių užmezgimo su Maskva.

Geriausio taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių Kredito Kooperatyve "TALKA"

21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Darbo valandos:

Pirm., antr., treč. ir

ketvirtad. 9.30 — 5 v.p.p.

Penkt. 9.30 — 8 v.p.p.

Šeštadieniais 9.30 — 1 v.p.p.

Auginti nuosimėdinti indėliniai
Prieinamos skolinimosi sąlygos
Nemokamas CUNA gyvybės
ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas
Užtikrintas indėlių saugumas
Malonus lietuviškas patarnavimas

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave. Tėvų pranciskovų parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

Naujas romanas "Be druskos"

PR. NAUJOKAITIS

Leidėjai savo "žodyje" apie šį debiutinį romaną taip sako: "Naujiųjų atkarpojeėjusiu Povilo Laurinavičiaus romanu "BE DRUSKOS"... susidomėjimas buvo toks didelis, kad nutarėme veikalą išleisti atskira knyga". Iš knygos pradžioje idėto atvaizdo matyti, kad debiutuojantis autorius nėra iš pačių jaunųjų. Pirmojoje knygoje dėjimas autoriaus atvaizdo neįprasta mūsų knygų tradicijoje. Būtų geriau, kad leidėjai būtų davę bent kiek autoriaus biografinių bruožų. O apie tai knygoje nėra žodelio...

Romanas vaizduoja įvykius Lietuvos kaime, Zarasų krašte, nepriklausomybės laikais. Tai mažas — tik trijų stambių ūkininkų kaimas, dar į viensėdžius neišsiskyręs: du broliai Raudos su šeimomis ir iš kažkur atsibastęs Goštautas, poną vaidina, žemę dirbti atidavęs pusininkui Kurmiui. Čia įspina bežemis Ulis, bernai Tervis ir Kuosa, samdinė mergina Ona, rusaitė Dunia — Goštauto meilužė, rusas Ivanas, nusigyvenusi dvarininkė Krivicienė, kunigai Naura ir Gašlūnas, žydus Mausa, malūnininkas Grunda, klierikas Vytautas ir keletas kitų mažesnių... Intriga pina ir veiksmą varo seksualinės aistros, meilė, gėdos ir pavydas, veidmainiavimas. Centre stovi Goštautas — įkūnytas visų žmoniškųjų nuodėmių rinkinys. Nė vieno žmoniškesnio bruožo autorius jam nedavė. Pinti voratinklį, kaip Goštautas pats prasiaria, yra jo gyvenimo džiaugsmas. Goštautui priešingybė — Justas Rauda — įkūnytas krikščioniško gyvenimo idealas, vaikščiojantis ismintis. Toks veikėjų susikirtimas ir gėrybių ir blogybių yra žymi autoriaus silpnė. Tiesa, ji duoda dramatinės įtampos, bet dar daugiau atima iš literatūrinės tikrovės. Skaitytojas jau iš anksto žino, kad Goštauto ar kunigo Gašlūno pasirodymas scenoje nieko gero nežada. Vidurinių personažų, kurie svyruotų tarp gero ir blogo, romane beveik nėra.

Autorius romane liečia ir sprendžia visą eilę problemų: socialiniai Lietuvos luomai, jų reikšmė ir vaidmuo, kunigija ir krikščionybė, moralės principai. "Kunigai atėmė Dievą" — sukomunistėjusio Vincuko Kurmio žodžiai. Ir iš viso autorius kunigų atstovams neranda šviesesnių spalvų, nors Kristaus mokslo vertina teigiamai. Neįskreiptą tikėjimo dvasią autorius įveda daugelyje situacijų ir Justo Raudos ir jo sūnaus klieriko lūpas. Gyvą krikščionybę rodo ir jų elgesys, santykiuose su žmonėmis. Palinkimas aiškinti problemas nuveda autorių gana dažnai į publicistinę plotmę, ir skaitytojas pasigenda gyvo ryšio su kalbančio asmens vidaus išgyvenimu, ryškiai pajunta, kad tai ne veikėjo, o tik paties autoriaus samprotavimai.

Didžiausia romano silpnė yra nepaisymas psichologinio pagrindo. Jau net pats palinkimas bloguosius veikėjus pajudinti, teigiamuosius pabloginti yra prasielkimas su psichologine tiesa. Skaitytojas laukia, kad bent vienu momentais pabūstų ir Goštauto sąžinė, kad kunigas Gašlūnas atsimintų esąs kunigą. Klausia skaitytojas, kuriais keliais Justas Rauda tapo gyvenimo išminčiumi ir nemeluoto krikščioniško dvasios reiškiu, religinių tiesų filosofu. Juk jis knygoje — tik paprastas kaimietis. Negali taip pat įtikinti nemokytos merginos Salės filosofija apie išpažinties nereikalingumą, apie naujos gyvybės užsimezgimą nevedusiųjų meilėje. Patys faktai, suprantama, yra gyvenimo realybė, tačiau jų faktų filosofinis ir moralinis aiškinimas, net prigimtinės teisės atžvilgiu, jau priklauso pačiam autoriui, įdėjusiam savo mintis į netinkamas lūpas.

Prie žymių romano silpnųjų reikia priskirti ir knygos kalbą. Tai kažkokia dirbtinė, pilna abstraktų ir paties autoriaus nukaltų žodžių. Atrodo, kad autorius lyg nebūtų sekęs mūsų beletristikos pažangos, kruopščiai išpuoselėto literatūrinio sakinio, kalbos niuansų, jos subtilumo įvairiausių situacijoms.

Iš teigiamųjų romano bruožų reikia paminėti veiksmo dinamiką, sugebėjimą išlaikyti įtampą. Nors ir dažnai juntame, kad veikėjai kalba autoriaus, o ne savo žodžiais, bet įvykių eiga sekame lengvai, su tikru dmesiu ir įdomumu, nes autorius įvykiams leidžia riedėti labai greitai, lengvai, neapkraudamas nereikalingomis smulkmenomis.

Dar vienas bruožas, rodąs autoriaus literatūrinis sugebėjimas, yra drąsus teptuko brūkšniai, ryškios spalvos veikėjų veiksmuose ir charakteriuose. Nors ir labai mažina pasakojimo vertę psichologiniai prasielkimai, bet turime pripažinti, kad tie drąsūs ryškių spalvų teptuko brūkšniai daug ką atperka, lyg užtuosuoja: romano veikėjai ne bėkrai jai manekėnai, bet gyvi scenos artistai, tebestovį akys savo ryškumu ir knyga užvertus. Tai jau talento dovana. Bet reikia gailėtis, kad tokios formos knyga lyg paniekino visa mūsų romano pažangą, parodė kelių dešimčių metų atsilikimą.

Povilas Laurinavičius, BE DRUSKOS. Romanas. Chicago Lietuvos Literatūros Draugijos leidinys, 1968 m., 404 psl. Aplankas dail. M. Laurinavičiaus. Spaudos darbas atliko "Naujienos". Kaina \$3.50, kietais viršeliais \$4.00. Gaunama "Naujienose", 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608, USA.

AKMENS AMŽIAUS KRAŠTE

Sustojusi civilizacija Naujojo Gvinėjo • Ir čia yra lietuvių
DAIL. LEONAS URBONAS

Ati už laikraščio siuntinėjimą, kada skaitau, atrodo, esu pusiau Toronto. Tas Toronto man toks mielas. Gal todėl visai nenuostabu, kad keliaudamas po šūtinančius tropikus dažnai apie Toronto sniegą pagalvoju.

Čia į Naująją Gvinėją ir aplinkines salas atvažiavau vienam mėnesiui laiko pastidijuoti. Norėčiau daug ilgiau išbūti, bet darbas neleidžia. Čia studijuoti yra labai daug ko. Tai akmenų amžius. Kaip savotiška ir nuostabi žiūrėti į sustojusią civilizaciją — tarsi į save tūkstantų metų šėšėlius. Vietinių gyventojų rankdarbiai pilni meno išraiškos, apie kurią jie nei žodžio nežino. Jie neapkrauti tuščių kritikų žodžiais. Jie daro, kaip jiems atrodo ir kaip iš kitų paveldėję. Gaila, mūsų civilizacija, tarsi potvynio vanduo, veržiasi, plečiasi tolyn, netgi į tolimus slėnius ir džiunglių kampečius. Atnešę laukinius vaisius ir apsaugą nuo malarijos ir kitų ligų, bet atima jų originalumą. Jie gi, atsisėdę po medžių, ima skubiai drožinėti pigius drožinius ir prašo iš turistų dešimt dolerių, o atiduoda už du. Miestuose krautuvės užvers tos lakuotais "originalais". Turistai, ypač amerikiečiai, džiaugiasi pigiai nusipirke.

Sutikau keletą lietuvių. Jie čia, kaip ir dauguma baltųjų, sėdi geros, šiltose vietose. Spalvoti žmonės juos viskuo aptarnauja už 1/10 baltojo atlyginimo.

Vietinių žmonių akys nei lašelio neapypkamos nesimato. Džiunglės čia yra saugnesnės už Manhattan cimento labirintus. Malarijos tabletės nurišę, prakaitą nubraukę, jokių pavojų nei iš žvėrių, nei žmonių nesibaidai.

Kol kas apsilankiau Port Moresby, Lae, New Britain. Žadu persikelti į New Ireland ir gretimas salas. Lietuvis p. Fominas netgi žada savo burlaivį "Duke of York" salą pavezinti. Po to aš ir mano draugas V. Anušis grįšime į New Guinea ir važiuosime automobiliu į Mt. Hagen kalnus. Iš ten lėktuvu — į Sepik upės baseiną, kur dar galima laukinius originaliam gyvenimo būde užtikti.

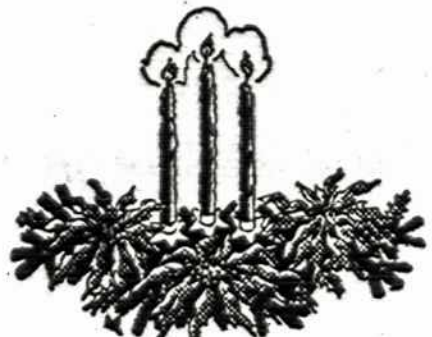
DAIL. B. MORKONENES tapybos darbų paroda, truksianti iki gruodžio 31 d., atidaryta gruodžio 7 d. Balzoko L. K. muziejuje Čikagoje. M. K. Čiurlionio galerijoje gruodžio 14-22 d. vyksta tapytojos J. Leškienės-Totilaitės kūrinių paroda.

VISI PADEKIME JAMZINTI LIETUVOS KANKINIŲ VARDĄ

paminklinėje lietuvių koplyčioje Šv. Petro bazilikoje Romoje. Laiko jau nedaug. Nėšdėliokite įrašyti save ir savo šeimą į koplyčios statytojus.

Aukoms adresas: LITHUANIAN MARTYR'S CHAPEL FUND 2701 W. 68 St. Chicago, Ill. 60629

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME MŪSŲ BIČIULIUS, DRAUGUS, RĖMEJUS IR VISĄ MŪSŲ LIETUVISKĄ BENDRUOMENĘ ŠV. KALĖDŲ IR ATEINANČIŲ NAUJŲ METŲ PROGA, LINKĖDAMOS DAUG SĖKMIŲ GYVENIME IR DIEVO PALAIMOS

P. S. Mūsų kalėdinė dovana Jums — Šv. Mišių novena mūsų koplyčioje. Ją pradėsime gruodžio 16 d. ir baigsime Kalėdų dieną. Junkimės visi maldoje.

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys

VISUS PARAPIJIEČIUS, PRISIKĖLIMO BAŽNYČIOS IR VIENUOLYNŲ GERADARIUS BEI RĖMEJUS IR VISUS KOLONIJOS LIETUVIUS SU ŠV. KALĖDOMIS IR NAUJAIS METAIS SVEIKINA TĖVAI PRANCIŠKONAI
Prisikėlimo parapija Toronto

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų visiems broliams ir sesėms šauliams linki —
Toronto Vlodo Pūtvio šaulių kuopos valdyba

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGIAUSIŲ NAUJŲ METŲ linki visiems lietuviams profesionalams, prekybininkams, pramonininkams ir amatininkams

"Verslo" Sąjungos pirmininkas ir valdyba

Linksmų Šv. Kalėdų ir sėkmingų 1967 metų linkime savo mieliems klientams, bičiuliams ir visiems pažįstamiems
BALTIC EXPORTING CO.
S. ir A. KALŪZOS

480 Roncesvalles Ave. Toronto 3, Ont.

NAUJA MUZIKOS PLOKŠTELĖ

SOLISTĖS J. LIUSTIKAITĖS DAINOS IR ARIJOS, įdainuotos su Romos simfoniniu orkestru. Ilgo grojimo (mono) plokštelė kainuoja \$6.50. Gaunama parapijų kioskuose; galima užsisakyti ir paštu, pasiunčiant pinigų šiuo adresu: J. LIUSTIKAS, St. T. Box 62, Toronto 19, Ont.

BARONESSA BEAUTY SALON

2265 BLOOR ST. W. TEL. 762-4252 (kampus Bloor-Durrie gatvių). Sav. Alytė Kerberienė

Jaunieji Windsoro akordeonistai, atlikę programą Detroito Lietuvių Namuose, kur 1968 m. lapkričio 23 d. buvo surengtas vakaras Vasario 16 gimnazijai paremti. Iš kairės: Rūta Čerškutė, Andrius Čerškus ir Adis Tautkevičius

Nuotr. K. Sragausko

NAKTIS RAMI...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

kasta jo kaukuole, atkurtų bent dalinį panašumą, nebesuradę nei jo kapo. Tik vėliau po daug pastangų kapas buvo surastas.

KOMPOZITORIUS LAIMINGENIS

Pranas Gruberis buvo laimingesnis. Dvidešimt penkerius metus buvo muziku, kuris mokytų, o savo profesiją panaudojo tik eidamas vargonininko pareigas. 1833 m. jis gavo chorvedžio bei vargonininko vietą pagrindinėje Hallein miesto bažnyčioje. Taigi, bent iš dalies jis neliko tyruose šaukiančiojo balsu. Jis kūrė giesmes, Mišias. Net yra išlikęs jo vienas portretas ir dvi fotografijos. Mirė 1865 m. Halleine, sulaukęs 78 metų. Tačiau tikai 1867 m. austras spausdintinis Durlcheris, išleidęs knygą apie Pongau kraštą, apimantį ir Waerain kaimeli, išspausdino tuolaikinio kaimelio kunigo straipsnį, kuriame mini ir kun. Juozas Mohra, kad jis parašęs "Stille Nacht" žodžius, o Pranas Gruberis iš Halleino — melodiją. Tai buvo pirmas raštas apie abiejų kūrėjų prisiminimas, bet abu jau buvo mirę.

PAMINKLAI — MUZEJAI Šio šimtmečio pradžioje visur ėmė dygti ir ūbarbei paminklai ir atsirado naujai atžymėti abiejų kūrėjų atkamtai. Buvo labai sunku įrengti mu-

zėjų Mohrai, nes beveik nieko nebuvo palikęs. Galų gale buvo gautas Oberndorfo namukas, anksčiau buvęs Šv. Nikolajaus bažnyčios vikariatas. Ten buvo sudėti jo keli daiktai: Rožinis, Šv. Raštas su maldaknyge, žvakidė, lenkta pypkė su tabako kapšeliu ir stiklas. Gretimai buvo pastatyta koplyčia abiejų kūrėjų atminimui — buvusios Šv. Nikolajaus bažnyčios vietoje.

Gruberio atminimui yra pastatytas "Stille Nacht" muziejus Halleine. Ten stovi jo pianinas, stalas, kėdė, rašalinė su plunksna, popierius, ant kurio rašydavo savo kūrinius, ir tos giesmės rankraštis. Taipgi kabo ir ta pati gitara, kuria jis tą naktį Oberndorfo bažnytylėje pritarė savo draugui, sau ir vaikui chorui. Arnsdorfe virš mokyklos durų yra įrašas: "Naktis rami, naktis šventa". Giesmė, kieno buvai sukurta? Mohras mane gražiai sudėjo, O Gruberis gaidomis palydėjo — Kunigas ir mokytojas — abu drauge."

Dabar kiekviena Kalėdų naktį Oberndorfo koplytylėje, kuri pastatyta buvusios Šv. Nikolajaus bažnyčios vietoje, yra giedama "Stille Nacht". Ta oraga atgabenama iš Halleino Prano Gruberio pitaru, kurį palydi giedančių vaikų balsas, kaip ir aną 1818 m. naktį.

Kun. Jonas Staškevičius

Dail. Barbra Morkūnaitė prie savo paveikslų Čikagos Balzoko Lietuvių Kultūros Muziejuje, kur 1968 m. gruodžio 7-31 d. surengta jos darbų paroda

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ TEATRO PIRMOJO FESTIVALIO Čikagoje žvaigždės

turėjo atrinkti vertintojų komisija — M. Ambrozaitienė, A. Baronas, B. Chomskis, Č. Grincevičius ir V. V. Jekis. Kandidatai ir geriausias aktorius buvo pasiūlyti: Čikagos jauno teatro atstovai Marija Smilgaitė ir Liucijus Alenskis, Klevelando "Vaidilos" — Rūta Jokubaitytė ir Ramūnas Svarcas, Detroito dramos mėgėjų sambūrio — Danutė Jankienė ir Marius Sajauskas, Hamiltono "Aukuro" — Danutė Kudabaitė ir Albinas Stasevičius, Čikagos šaulių teatro — Antanina Markužienė ir Albertas Stočkus, Los Angeles dramos sambūrio — Ilmara Mažeikaitė ir Erdvilas Janulaitis. Geriausias aktorium buvo pripažintas hamiltonietis Albinas Stasevičius, geriausia aktorė — detroitietė Danutė Jankienė. Geriausio pastatymo \$500 premija po \$250 laimėjo: Klevelando "Vaidilos" rež. Petras Maželis už Antano Rūko "Keturi keliauninkai" ir Los Angeles dramos sambūrio rež. Dalila Mackelienė už Anatolijaus Kairio tragediją "Sviesa, kuri užsidėgė". Geriausių scenovaidžių premija teko Los Angeles dramos sambūrio dail. Algiiui Žalūniui, geriausių drabužių eskizų — Hamiltono "Aukuro" dail. Margaritai Repčytei. Tai buvo pirmasis Hollywoodo stiliaus "oskarų" įteikimas lietuviams teatralams. Tenka manyti, šis atžymėjimas bus gražus paskatas ateities veiklai — laimėtojams teks pasistiepti, kad sekanciam festivalyje jų neužtemdytų kitos žvaigždės, o pralaimėjusieji, be abejonės, stengsis pasivyti ir pralenkti laureatus.

DR. VYDŪNO FONDAS ir akademikų skautų Klevelando skyrius išleido Klevelande gyvenančių lietuvių dailininkų sukurtais kalėdiniais sveikinimų kortelėmis. Šiame lietuvių kvotaikų rinkinyje yra dvi sveikinimų kortelės dail. Romo Laniausko, viena — dail. Eglės Mulionienės, trys — dail. Nijolės Palubinskienės, dvi — dail. Vlados Stancikaitės, trys — dail. Antano Vaikšnor. Už kortelės gautas pelnas skiriamas lietuviškos kultūros ugdymui.

KOMPOZ. K. V. BANAIČIO penktasis mirties metines Klevelando lietuvių atžymėjo velionies kūrinių koncertu Music School Settlement salėje. Pranešimą apie a. a. K. V. Banaičio gyvenimo ir kūrybos kelią padarė Aldona Augustinavičienė. Velionies sukurta daina atliko solistės Salomėja Nasvytė-Valiukienė. Juzė Kristolaitytė-Daugelienė, varcijos fortepijonui "Sutemus giesmės ir vizijos" — pianistė Aldona Kepalaitė, trio "Lietuviškos idilijos" — pianistė Birutė Smetonienė, smuikininkė Edith Roberts ir klarnetistas Gordon Bobbett.

LIETUVIŲ MENININKŲ — A. Stempužienės, D. Lapinsko, L. Barausko — koncertą Buenos Aires San Martin teatro Juan Aurelio Casacuberta salėje surengė Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba. Viešnia iš Klevelando A. Stempužienė, mezo-sopranas, programon buvo įtraukusi Donizetti "O mio Fernando", Pergolesi "Se tu m'ami", Caccini "Amarilli", Durante "Danza facinella", Saint-Saens "Samsonas ir Dalilas", Rossini "Sevilijos kirpėjo" arijas, D. Lapinsko kompozicijas "Oi ka kalba linelis", "Eglė augstuole", V. Jakubėno — "Plaukia antelė", "Piemėnų raliavimas", S. Simkaus — "Kur bakžė samantota" ir Manuel de Falla septynių ispaniškų dainų ciklą. Solistė akompanavo D. Lapinskas. Dailiajam žodžiui atstovavo L. Barausko pateikta Juliusas Kaupo "Arlekinas meilė", L. Barausko ir A. Stempužienės — Jono Meko "Vasaros naktys".

LENKIJOS MOKSLU AKADEMIJOS etnografinio leidinio "Etnografia Polska" XII tome yra paskelbta Torun universiteto centrinės bibliotekos darbuotojo Vytauto Armono studija "Badania nad litewską kulturą ludową w latach 1945 — 1965" ("Lietuvių liaudies kultūros tyrinėjimai 1945-65 m."). Pagrindinis dėmesys skiriamas tautotyrai Lietuvoje, bet taipgi liečiami XIX šimtmečio ir XX pradžios tyrinėjimai, kuriuos atliko Petrapilio rusų geografinė draugija. Tilžės lietuvių literatūros draugija, Vilniaus lietuvių mokslo draugija, minimi jų leidiniai. V. Armonas siūlo paruošti ir išleisti knygą apie lietuvių etnografiją kuria nors svetima kalba, kad ja galėtų naudotis lietuvių kalbos nemokantys mokslininkai.

OKUPUOTOJ LIETUVŲ M. K. ČIURLIONIO PIANISTŲ IR VARGONININKŲ KONKURSAUS, kuriame dalyvavo jaunieji Lietuvos, Latvijos, Estijos, Moldavijos ir Gudijos menininkai, įvyko Vilniuje lapkričio 10-30 d. Konkurso išvakarėse vainiką prie M. K. Čiurlionio kapo Rasų kapinėse padėjo Talino konservatorijos prof. A. Karindi, Minsko konservatorijos prof. M. Bergers, Rygos konservatorijos docentas Fiodorovas ir Kišiniovo meno instituto atstovė. Iškilmėje taipgi dalyvavo abi M. K. Čiurlionio seserys — Jadvyga Čiurlionytė ir Valerija Karužienė. Įvadą į konkursą buvo Vilniaus filharmonijoje surengtas M. K. Čiurlionio kūrinių koncertas, kurio programą atliko styginis kvartetas (K. Kalinauskaitė, E. Paulauskas, J. Fledžinskas, R. Kulikauskas), L. Abariaus vadovaujamas radio ir televizijos mėsrus choras, J. Domarko diriguojamas filharmonijos simfoninis orkestras. Pianistų ir vargonininkų varžybos buvo vykdomos trimis ratais, atliekant ne tik M. K. Čiurlionio, bet ir kitų kompozitorių sudėtingus kūrinius. Trečiajame rate konkurso dalyviams talkino M. Dvarionaitis ir J. Domarko diriguojamas Vilniaus filharmonijos simfoninis orkestras. Pianistų varžybose I vietą laimėjo Vilniaus konservatorijos dėstytoja Aleksandra Juozapėnaitė, gavusi taipgi ir specialų diplomą už geriausią M. K. Čiurlionio kūrinių atlikimą. II — Vilniaus konservatorijos vyr. dėstytoja Aldona Radvilaitė, III — moldavė Raimonda Seinfeld ir latvis Teofilis Bikis. Vargonininkų varžybose taip pat stipriausi buvo lietuviai: I vietą tiko Vilniaus konservatorijos koncertmeisteris Bernardui Vasiliauskui, II — latvitei Eugenijai Liscinai, III — Vilniaus M. K. Čiurlionio vidurinės mokyklos dėstytojai Giedre Lukšaitė, diplomus už geriausią M. K. Čiurlionio kūrinių atlikimą — Vilniaus III vaikų muzikos mokyklos mokytojai Nijolei Trinkūnaitė.

PABALTIJO IR GUDIJOS II lėlių festivalyje Rygoje abu pagrindinius prizus laimėjo Stasio Ratkevičiaus vadovaujamas Kauno lėlių teatras. Didysis prizas šiam kolektyvui buvo paskirtas už P. Mančevą "Žuikių mokyklą" o geriausiu tautiniu spektakliu buvo pripažinta Rygoje pateikta "Eglės žaltis karalienės" premjera. Inscenizuota S. Nėries poema. Premjeros režisoriaus — S. Ratkevičiaus, dailininkas — V. Mazuras, kompozitorius — E. Balsys.

BRAZILIJOS DAINININKĖ MARIA D'APARESIDA, mezo-sopranas, gastroliavo Vilniuje. Operos teatro scenoje ji atliko Carmen vaidmenį to paties pavadinimo G. Bizet operoje ir Amneris vaidmenį G. Verdi operoje "Aida".

DRAMOS AKTORĖ EMILJA GRICEVIČIŲ, profesinį darbą pradėjusi 1929 m. Kauno teatre, po karo ji tęsusi Vilniaus dramos teatre, atšventė 70 metų amžiaus sukaktį. Ilgametis Kauno teatro administracijos muzikas Pijus Adomavičius, teatro reikalais rūpinęsis nuo 1921 iki 1951 m., atžymėjo amžiaus atšūniasdešimtmetį. Abu sukaktuvininkai dabar yra pensininkai.

ŠIAULIŲ JOVARO LIAUDIES DAINŲ ir šokių ansambliu, vadovaujamas meno vadovo J. Kievišo, baletmeisterės A. Ivanauskienės ir liaudies instrumentų grupės vadovės B. Kubiliūnienės, koncertavo Helsinkyje, Turku, Vasa, Tampere ir kituose Suomijos miestuose. Ansambliu buvo paruošę ir suomių liaudies dainą "Naktis". Jiems teko atlikti programą Suomijos profsąjungų suorganizuotoje Suomijos-Sovietų Sąjungos draugystės savaitėje. Lietuvių ansamblio gastroles prižiūrėjo iš Maskvos pasiųsta sovietinė delegacija.

KAZIO BINKIO 75-tasis gimtadienis buvo atžymėtas Vilniaus respublikinėje bibliotekoje surengtu vakaru-koncertu ir rašytojo kūrinių parodoje. Atsiminimų pluoštas su vakaro dalyviais dalijosi poetas T. Tilvytis ir akademikas prof. P. Slavėnas, literatūrinio K. Binkio palikimo apžvalgą padarė poetas A. Miškinis. Meninę programą atliko Vilniaus jaunimo teatro aktoriai, pateikę ištrauką iš literatūrinio pastatymo "Gintaro paukštis", padeklamavę K. Binkio eilėraščius, pianistė M. Dvarionaitė ir fleitistas A. Armonas.

V. Kst.

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

INDIAN RD.—BLOOR, \$15,000 imokėti, 12 kambarių atskiras mūrinis namas su plačiu įvažiavimu ir garažu; 3 virtuvės, 3 prausyklos; vandens-alyvos šildymas. Viena atvira skola balansui.

JANE—BLOOR, \$12,000 imokėti, 9 kambarių per 2 augštus (5 kambariai) pirmame ir 4 antrame augšte, garažas ir įvažiavimas, vandens-alyvos šildymas, viena atvira skola balansui. Tuoju galima užimti.

BLOOR — RUNNYMEDE, \$10,000 imokėti, 7 kambarių, \$9,000 imokėti, atskiras mūrinis namas su garažu ir įvažiavimu. Vandens-alyvos šildymas, moderni virtuvė, arti po žemio traukinio.

JANE — ANNETTE, \$7,500 imokėti, 8 kambariai per 2 augštus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautuvų ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR, \$8,000 imokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 užimt.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. 766-8479
P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasitelkdami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PRISIŲKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:

Pirm. 10-130 ir 430-7
Antr. 10-130
Treč. uždarytas
Ketv. 10-130 ir 430-7
Penkt. 10-130 ir 430-8
Šešt. 9-12
Sėkm. 930-1

Moka:

už depozitus — 5%
už šėrus — 5½%

PILNA ČEKIŲ SISTEMA PADEDA NARIAMS ATLIKTI
VISAS FINANSINES OPERACIJAS PER KOOPERATYVĄ.
\$2.000 gyvybės drauda nemokamai.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

DŽIAUGSMINGŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR TURTINGŲ BEI LAIMINGŲ

NAUJŲ METŲ
SAVO MIELIEMS KLIENTAMS
IR VISIEMS LIETUVIAMS LINKI —

S. JOKUBAITIS

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA
SVEIKINU VISUS KLIENTUS,
DRAUGUS IR PAŽISTAMUS

AL GARBENS Real Estate

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.
1611 BLOOR ST. W. TORONTO, ONT.

Telefonai:
LE. 6-2738, LE. 6-2664, vakarais — HU. 9-1543

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

DUNDAS — RONCESVALLES, \$10,000 imokėti, mūro, atskiras, 9 kambariai, 4 virtuvės, garažas, geras įvažiavimas, geras namas, rami vieta, geros pajamos. Liks viena atvira skola.

WASAGA, 40 akrų sklypas, apaugęs gražiais dideliais lapuočiais medžiais, prie gražių krantų, gražios, didelės upės, pasakiškas vaizdas; kaina \$200 už akrą. Galima pirkti dviem po 20 akrų. Tinkama vieta stovyklavimui.

ST. CLAIR — OAKWOOD, \$8,000 imokėti, mūro, 11 kambarių, 4 virtuvės, geros pajamos, prie gero susisiekimo ir apsipirkimo. Liks viena skola; kaina \$30,000.

JANE — ANNETTE, \$10,000 imokėti, mūro, atskiras, gražių plytų, 6 kambariai per 2 augštus, garažas. Labai švarus namas.

BLOOR — ST. GEORGE ST., \$25,000 imokėti, 5 butų pastatas. Kiekvienas butas turi po 3 miegamuosius, skubus pardavimas.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.
LE 1-1161, namų 783-2105

Sv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikiname
visus klientus, draugus bei pažistamus ir lin-
kime daug laimės.

ALFA RADIO a. TV.

672 Lansdowne Ave. Toronto 4, Ontario

RONCESVALLES SPORTS STORE

295 Roncesvalles Ave. Toronto 3, Ontario

A. Čižikas ir J. Dambrauskas

Mielus gimines, draugus, geradarius, artimus

pažistamus sveikiname Kalėdų švenčių ir Nau-
jųjų Metų proga, linkėdami Jums džiaugsmo

ir Dievo palaimos —

A. A. Šmigelskiai

Su Sv. Kalėdomis ir Naujaisiais Metais svei-
kina savo klientus ir pažistamus —

Amber Draperies savininkės

M. Vaitkienė ir A. Jankaitienė

Sveikiname mielus klientus

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA

Visiems linkime geriausios sėkmės

V. ir V. Ivanauskai,

naujieji "Atlantic" valgyklos savininkai.

1330 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

SPORTAS

VYČIO ŽINIOS

Krepšinio trenerio Priskelimo par. salėje šiais metais daugiau nebus. Sekanti treniruotė — sausio 7, antradienį, nusistovėjusia tvarka.

Stalo tenisininkai Ontario uždaro-
se pirmenybėse, kurios įvyko To-
ronte, pasiekė kaikiurių laimėjimų.
V. Nešukaitytė laimėjo moterų vie-
neto ir mišrus dvejeto varžybas, F.
Nešukaitytė laimėjo moterų B ir mer-
gaičių klases pirmenybės. Jos abi taip
pat laimėjo moterų dvejeto varžybas.
J. Nešukaitis senjorų klasėje laimė-
jo antrą vietą.

Krepšinininkės CYO lygos pirmeny-
bėse įveikė St. Joan of Arc 67:8. Žai-
dė: Underlyte 10, Žukauskaitė 11,
Nacevičiūtė 24, Ramanauskaitė 2,
Stankutė 19, Jurkaitė 2.
Berniukai B lietuvių krepšinio pir-
menybėse pralaimėjo Aušrai 43:52.
Žaidė: Kaknevičius 15, Bražukas 2,
Ramanauskas, Deimantavičius II, Va-
nagas 2, Lorencas 8, Nacevičius 5.
A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Sv. Kalėdų proga nuoširdžiai svei-
kiname visus Aušros ir Vyčio klubo

narius, narių tėvus, rėmėjus bei visą
lietuviškąją visuomenę, linkėdami
gausių Kūdikėlio malonių.

Aušros klubo stalo teniso turny-
ras A ir B klasėse — šį sekmadienį,
gruodžio 22, parodų salėje 1 v.p.p.
Visi Aušros stalo tenisininkai, jau-
niai ir veteranai, prašomi dalyvauti.

Naujai įkurtosios Kanados Lietu-
vių Krepšinio Lygos pirmosios run-
tynės įvyko gruodžio 15 d. Žaidė
Aušros ir Vyčio jauniai B. Laimė-
jo Aušra 52:43. Aušros komandoje
žaidė: A. Janeliūnas 2, S. Didžbalis
4, V. Didžbalis 4, A. Strumila, E.
Stravinskis 4, J. Plučas, K. Simonai-
tis 17, L. Placiakis 12 ir V. Radžiū-
nas 9. K. L. K. Lygoje Aušra daly-
vauja su jaunių A, B, C ir D ko-
mandom.

B-C lygos rungtynėse jauniai pra-
laimėjo prieš Tridents 57:80. Sekan-
čios B-C lygos rungtynės — šį sek-
madienį, 12 val., Priskelimo salėje:
Aušra — latviai.

CYO mergaičių krepšinio lygos
rungtynėse Aušra B I nugalėjo Aušrą
B II 14:13. Šį penktadienį, 7 v.v.,
King Edward mokykloje (Bathurst &
College) mergaičių D komanda žais
su St. Edwards.

VINCUI GIRDAUSKUI staiga mirus,

žmoną ELZBIETĄ, dukrą dr. GRAŽINĄ, sūnų VYTAUTĄ
ir jų šeimas skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame
ir kartu liūdime —

Marija ir Regina Kybartaitės

TORONTO MIESTAS

PRANEŠIMAS ATMATŲ IŠVEŽIMO REIKALU

Atmatos nebus išvežamos:

KALĖDŲ DIENĄ,

ANTRĄJĄ KALĖDŲ DIENĄ,

NAUJŲ METŲ DIENĄ.

Jos bus išvežamos sekančių reguliarių surinkimo
dienų.

H. F. ATYEO, P. Eng.
gatvių priežiūros viršininkas

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

Ateitininkų žinios

Toronto studentai ateitininkai yra
pasiryžę sudaryti Toronto sekančią
Moksleivių Ateitininkų Sąjungos
Centro valdybą. Rinkimai bus suva-
žiavimo metu Dainavoje gruodžio 30
ir 31 d. Rinks visų JAV ir Kanados
kuopų atstovai. Kandidatai į valdy-
bą yra šie: Algis Puteris, Gabija
Juozapavičiūtė, Laima Gustaitytė,
Algis Juzukonis ir Regina Kryža-
nauskaitė.

"Pirmyn Jaunime" — Toronto
moksleivių ateitininkų neperiodinis
laikraštėlis jau eina 10 metų. Pas-
kutiniame nr. yra išvardinti visi bu-
vę redaktoriai ir per klaidą pra-
leista Laimos Svėgždaitės pavardė.
Laima redagavo "Pirmyn Jaunime"
1965 m. Redakcija Laimą nuoširdžiai
atsiprašo.

Ideologiniai kursai Dainavoje pra-
sideda gruodžio 26 d. ir baigiasi N.
Metų dieną. Visi važiuojantieji pri-
valo pasiimti sąsiuvinį užrašams ir
rašymo priemonės. Pasiimti šiltų
drabužių ir neimti nereikalingo ba-
gažo (ypač mergaitės). Iš Toronto
planuojama vykti automobiliais. Sto-
vyklos kaina: \$30. Tėvų komitetas ir
moksleivių kasa kiekvienam važiuo-
jančiam apmokės visas kelionės iš-
laidas ir sumokės po \$5 už kursą.
Likusius JAV \$25 arba \$27 kanadiš-
kais privalo sumokėti pats stovyk-
lautojas. Pasitaiko, kad užsirašę va-
žiuoti paskutinę minutę atsisako, to-
dėl visi važiuoją privalo šį sekma-
dienį, gruodžio 22, sumokėti Alg.
Žabui po \$10. Likusius \$17 sumokės
nuvykę Dainavon. Nesumokėję iki
sekmadienio \$10 negalės važiuoti.

Studentų ateitininkų ruošima ka-
lėdinio susikauptimo popietė studen-
tams įvyks šį seštadienį, gruodžio
21 d., 1 v.p.p., L. V. Namuose. Daly-
vauja visi studentai, nepriklausą
ateitininkams. Susikauptimui vado-
vau A. Saulaitis, S.J. ir kun. Amb-
rozijus, OFM.

Visų jaunesniųjų berniukų ir mer-
gaičių (1-6 sk.) būrelių bendras ka-
lėdinis susirinkimas — sekmadienį,
gruodžio 22 d., L. V. Namuose. Tė-
vai, kurie atvežė vaikus lauks, ren-
kasi atkų kambaryje.

Aplankykite dviejų ateitininkų —
Aidos Vekterytės ir Romo Juknevi-
čiaus dailės parodą Priskelimo pa-
rodų salėje.

Jaukių Kalėdų švenčių ir tikros
kalėdinės nuotaikos linkime visiems
Toronto ateitininkams ir tėvams.

Skautų veikla

• Šį seštadienį, gruodžio 21 d.,
5 v.p.p., Priskelimo parodų salėje
— skautiškos šeimos Kučios. Jau ke-
linti metai iš eilės jas ruošia "Sat-
rijos" tuntas ir kviečia skautininkus-
kes, vyr. skaites, vyčius, akademi-
kus-kes, tėvų komitetą, Romuvos
komitetą ir "Rambyno" tunto skautus
ir vadovus. Rengėjos prašo visus
atvykti 15 min. prieš 5 v., nes bus
pradedama punktualiai.

• "Satrijos" ir "Rambyno" tuntu
jų skautai ir skaitės gruodžio 15
d. Sv. Jono Kr. par. salėje surengė
savo tradicinę sueigą-arbatėlę. Iš-
klausyta įsakymų ir rajono vadeivos
S. K. Batūros sveikinimų. Po mal-
dos pasivašinta, padainuota. Jūrų
skautų-čių tautinių šokių grupė, vad.
V. Balsienės, dailiai pašoko porą šoki-
vi. Programos pabaigai parodytas
A. Jagėlos filmas iš penktosios tauti-
nės stovyklos. Šioje šventėje daly-
vavo jūrų skautų tėvai, rėmėjai ir
vadovai-vės. Sueigai vadovavo ps. A.
Empakeris.

• Jūrų skautai taria nuoširdų acū
A. ir V. Poškaiciams už priėmimą,
egles ir vaišes gruodžio 7 d. iškylos
metu.

• Sv. Kalėdų proga "Satrijos" ir
"Rambyno" tuntu skautai-tės, vado-
vai-vės sveikina tėvų komitetą, Ro-
muvos valdybą, visus seses ir bro-
lius Kanadoje ir visame pasaulyje,
tėvus, rėmėjus bendradarbius ir vi-
sius lietuvius, linkėdami 1969 m. vi-
siems darbinių ir džiaugsmingų die-
nų. C. S.

• "T2" 50 nr. užuojautoje p.s.
Rūtai Gvildytėi parašas turėjo būti:
jaunesnės vyr. skaitės.

B. NAUJALIS, turintis sveikatos
klinika 460 Roncesvalles Ave., išklau-
sė vienu metų medicinos teorinį li-
gonių priežiūros kursą ir dabar pa-
skirtas atlikti keturių mėnesių prak-
tiką Toronto General, Sick Children,
Toronto Western ir Riverdale ligoni-
nėse po vieną mėnesį kiekvienoje.
Dėl tos priežasties jo sveikatos kli-
nika veiks tik nuo ketvirtos valandos
po pietų ir šeštadieniais visą dieną.
Kreiptis telefonu LE 3-8008.

LIETUVIŠKŲ SORIŲ MEGĖJAMS

Gauname daug laišku, prašan-
čių lietuviškų sūrį. Visiems at-
sakyti paskirai neįmanoma. Dėl
to pranešame, kad sūrį užsa-
kymus priimame paštu.

Gyvenantieji Ontario provin-
cijoje teprišiumė su užsakymais
certifikuota čekį arba pinigine
perlaide \$4.45 sumai. Gyvenan-
tieji kitose Kanados provincijose
teprišiumė \$4.50. Gaus pa-
stų trijų sūrį siuntini.

Gaminame dviejų rūšių sūrius
— saldžius ir rūgščius, be to,
su krmvniais ir be jų. Tad užsa-
kydami būkite malonūs pažymė-
ti, kokių sūrį ir kiek norite.

Adresas:
Stouffville Creamery
Box 1120, Stouffville, Ont.
Savininkai Alonvas ir Stasė
Viskontai

6 pol. • Tėvikišs žiburiai • 1968. XII. 19 — Nr. 51-52 (986-7)

R. CHOLKAN

& CO. LTD.

Realtors

2232 Bloor St. W.

RO 7-5454

Nuoširdžiausi linkėjimai

visiems draugams

bei

klientams

Sv. Kalėdų ir

Naujųjų Metų proga.

P. KERBERIS

Tel. RO. 7-5454

Tel. LE. 2-4404

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAU-
SIAME TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKAMĖ

5% už depozitus
5½% už šėrus

DUODAMĖ

mortgicūs iš 7%
asm. paskolas iš 7%

Kapitalas virš trijų milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGICŪS
nagal valdžios nustatyta norma — 66% ikainuoto turto.
VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santapu dydyje, bet
ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju ap-
draustos iki \$5,000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenąs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus
sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min.
iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (Mėpos ir
rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West,
Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1082 BLOOR STREET WEST

Telefonai: LE. 4-8459 ir LE. 4-8450

Namų telefonas BE. 3-5996

VISUS BUVUSIUS,

ESAMUS IR BŪSIMUS

MŪSŲ KLIENTUS BEI

VISUS BIČIULIUS

SVEIKINAME

SVENTŲ KALĖDŲ

IR NAUJŲ METŲ PROGA

V. Morkis, A. Bludžius, Al. (Mieldažukė) Wistoski

GERIAUSIA MĖSA ir SKANUMYNAI

Pirkite moderniausiose, geriausios
kokybės, europinio stiliaus, S.
Amerikos mėsos ir skanumynų
krautuvėse

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS KRAUTUVĖS

tip-top MEATS

delicatessen

1727 Bloor St. West (High Park). Tel. RO 6-4982
Yorkdale Shopping Centre 783-8866

OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.
NEMOKAMAS METINIS KROSNŲ IŠVALYMAS
24 val. laikanti greitai krosnių taisymo tarnyba
DABAR PATS LAIKAS PAKESTI KURO ALYVOS BENDROVE
Biudžeto ir patarnavimo planai. Išimokėkime 5-riems metams ir ilgiau
B-vės atst. C. (CHUCK) ROE. Tel. 382-5777.
Lietuviškai visais šildymo reikalais kreiptis: St. Prapapas
tel. RO 7-9088 kiekvieno metu.

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864

Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. CIZIKAS ALFA RADIO & TV

Pardodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus.
Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANDSDOWNE AVE., TORONTO

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir
S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

BE MUITO DOVANOS:

Įvairios sudėties maisto siuntiniai, automobiliams motorai ir padangos, motociklai, dviračiai, skalbimo mašinos, stovamosios mašinos, televizijos prietaisai, planai, foto aparatai, radijo prietaisai, transistoriniai radijo aparatai, laikrodžiai, kilimai ir baldai.

Maisto siuntinių svoris neribotas.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

- Sažiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patarnauti ateičiai.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

Savininkai A. ir S. KALUZA

LIETUVIAI STALIAI mloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti
su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS Street West • Tel. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. Striaupis

Res. tel. LE 6-5363

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HI-FI

STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

532-7733

1613 Dundas St. W.

Sav. R. Stasiulis

VYRŲ IR JAUNIMO MODERNI DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ
PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ MADŲ DRABUŽIŲ
(MOD CONSERVATIVE FORMAL)

A & B Tailors
BERESNEVICIUS

343 RONCESVALLES, AVE.,

TORONTO 3, TEL. 531-1432

(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave)

780 Queen St. W.

prie Gore Vale

Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Mėniskos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

Vienintelė Lietuviška Toronte PARKDALE B-A
SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W.,
(prie Gladstone). Tel. 535-9468
Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t. t. Automobilų vilkimas (towing). Autovežnių taisymas, elektrinis (Alen Scop) patikrinimas.
Po darbo valandų skambinti tel. RO 6-8503.
Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (gruodžio 1 — 5) atidaryta visą parą — 24 valandas.

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikus lietuviški projektai

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas

plombieris, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-519

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE

LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechanikos

automobilių pataisymus.

Patepimus ir alyvos keitimus.

Prieš pirkdami variklį

automobilis atvežkite patikrinimui

nurodysime visus trūkumus

ir duosime patarimus.

Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

Visų rūšių automobilių išorės

(body) taisymas, mechaniniai

darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jučenis.

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

Pasaulio įvykiai

NAUJASIS JAV PREZ. R. NIKSONAS SUDARĖ MINISTRIŲ KABINETĄ, kuris sekantį mėnesį pakeis prez. L. B. Johnsono vyriausybę. Valstybės sekretoriumi jis pasirinko buvusį teisingumo ministrį prez. D. Eisenhowerio laikais W. Rogers, krašto apsaugos sekretoriumi — M. Laird, finansų sekretoriumi — D. Kennedy. Teisininko W. Rogers paskyrimas valstybės sekretoriumi liudija, kad pagrindiniu JAV užsienio politikos vairuotoju greičiausiai bus pats prez. R. Niksonas. Krašto apsaugos ministras šį kartą teko politikui M. Laird, kai tuo tarpu prez. J. F. Kennedy ir prez. L. B. Johnsono laikais ten pirmuoju smuiku grojo pramonės administracijos specialistas R. McNamara, padaręs klaidų, kurių didžiausioji buvo nevykęs bandymas F-111 lėktuvą parūpinti ir karo aviacijai.

Ir karo laivynui. Laivynui šis lėktuvas pasirodė esąs persunkus, o aviacijai — per daug komplikutuotas, nepatinkamas karo sąlygose. Apie padėtį Artimuosiuose Rytuose R. Niksoną informavo jo specialus pasiuntinys W. Scranton, aplankęs Izraelį ir penkis arabų kraštus. Spaudos konferencijoje W. Scranton pabrėžė, kad JAV vyriausybė, remdama Izraelį, turi siekti artimesnių ryšių ir su arabų kraštais. W. Scranton siūlė laikytis lygybės principo.

Sovietų Sąjunga atitraukė pusę savo karo laivų iš Viduržemio jūros į Juodąją jūrą. Priežastis tebėra nežinoma, bet, galimas dalykas, įtakos turėjo amerikiečių naikintojų "Dyess" ir "Turner" vizitas Juodoje jūroje, kurią Maskva yra linkusi laikyti savo ežerū. Maskvoje paskelbtas naujasis biudžetas išlaidas kariuomenės reikalingam padidino bilijonu rublių iki 17,7 bilijono. Kita maždaug tokio paties dydžio suma greičiausiai yra paslėpta kituose biudžeto punktuose.

Naujajai Italijos ministerių kabinetui sudarė krikščionių demokratų atstovas Mariano Rumor, koalicinės vyriausybės pasiūlytas 17 krikščionių demokratų, 9 socialistų ir vieną respublikininką. Premjeras M. Rumor laukia eilės problemų, jų tarpe atlyginimų padidinimas streikuojantiems darbininkams ir švietimo reforma, kurios reikalauja demonstruojantys studentai.

Britų laikraščio "The Observer" pranešimu, Albanija ir komunistinė Kinija pasirašė sutartį, kuri kiniečiams leis steigti karines bazes Albanijos teritorijoje.

Du filmai gruodžio 19—24

"PIRMOJI TAIKOS

DIENA"

Angliški įrašai

Priedo spalvotas filmas

"ČEMPIONAI"

Niekas negimsta čempionu —

juo tampa sunkiu darbu

BRIGHTON

kino teatras,

127 Roncesvalles Ave.

tel. 532-2710

Kasdien vienas seansas nuo 7.30

v.v. Šeštad. ir sekmad. du seansai

5 ir 8 v. v.

Atėikite savaitės dienomis —

išvengsite spūsties

Sekančią savaitę — lenkiški filmai

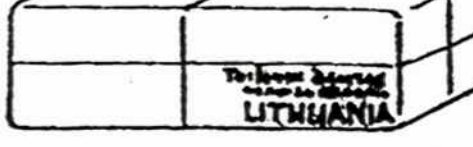
SIUNTINIAI |

LIETUVŲ IR KITUR

T. PRAKAPAS — TEL. 767-9088

18 BROOKSIDE AVE.

TORONTO 9, ONT.

Lietuviškos muzikos plokštelės,

rašomosios mofinės su lietuviš-

ku raidynu, odiniai albumai do-

vanoms ir kt. o d o s išdirbiniai.

Parduodamas

nepasterizuotas

medus

IS NUOSAVO BITYNO

ĮVAIRIAIS KIEKIAIS.

Skambinti tel. 534-0563

30 Dewson St.,

Toronto 4, Ont.

City Driving School

Pripažinta Ontario Safety lygos.

Rašią šią mokyklą gauna pils-

ni auto draudimai. Nemokami

nurodymai klasėje ar namuose

turintiems laikinus leidimus.

Ukime valnuoti standartne-

mis ar automatinėmis mašinomis.

1076 BATHURST ST.

Tel. LE 2-3656, Rytuose HO 6-1331

Fleet Electric Co. Ltd.

ELEKTROS RANGOVAS

Atlieku visus elektros

irengimo darbus

773-7194. Sav. A. Ceponis

KANADOS ĮVYKIAI

Kvebeko premjeras J. J. Bertrandas, patikrinęs sveikatą Lavalio universiteto kardiologijos institute, gydytojų patarimu iš politinio gyvenimo išimtas bent vienas mėnesiui. Pasirodo, jam grėsė širdies priepuolis. Premjero J. J. Bertrando sunegalavimas privertė Otavą atšaukti provincijų premjerų konferenciją, turėjusią įvykti š.m. gruodžio 16-18 d.d.

CNR geležinkelio bendrovė susisiekimui tarp Toronto ir Montrealio įvedė du septynių vagonų turbininius traukinius, kurių greitis yra apie 90 mylių per valandą. Turbininiai varikliai pirmą kartą panaudoti viename S. Amerikos žemyne. Jų dėka 335 mylių atstumas tarp Toronto ir Montrealio galima bus įveikti per 3 val. 59 min. Naujovės pradžia, deja, nebuvo sėkminga. Iš Toronto į Montrealį su 150 žurnalistų važiuojančių turbininis traukinys Kingstone atsidaužė į sunkvežimio priekabą. Šią nelaimę nufilmavo traukinyje buvę televizijos atstovai. Susidūrimo metu niekas nenukentėjo, išskyrus žurnalistus, kurie Montrealio turbininiu traukiniu turėjo grįžti į Torontą. Padidinus traukinio greitį iki 90 mylių, labiau nei betkada iškyla neapsaugotų pervažų klausimas. Sunkvežimis buvo užkluptas pervažėje. Jo vairuotojas teisinasi nepastebėjęs jokių įspėjimo ženklų.

Imigracijos bylų taryba Halifaxe atsisakė suteikti politinę globą devyniems lenkų jūrininkams, pabėgusiems nuo Lenkijai priklausancio laivo. Jiems gresia deportacijos į Lenkiją, kur už pabėgimą jie gali susilaukti 1-5 metų kalėjimo. Lenkų organizacijos pabėgėlių bylai ginti pasamdė Halifaxo adv. W. Goodfellow. Ar imigracijos ministerija pakeis sprendimą, tuo tarpu neaišku. Lig šiol politinė globa nebuvo teikiama didesnę laisvę turintiems sovietų satelitų kraštų pabėgėliams, nes jiems ten negresia tiesioginio persekiojimo pavojus. Tokiu atveju Otava į pabėgėlius yra linkusi.

Nukelta į 8-tą psl.

lakūnų likimas nėra žinomas. Spėjama, kad jų didžioji dalis taip pat yra karo belaisviai.

JŪSŲ ONTARIO LIGONIŲ

DRAUDA NORĖTŲ

GAUTI ŠIAS ŽINIAS

(kol dar ne pervėlu)

Kai susituokiate, privalote mokėti šeimos ligoninių draudos įnašus, kurie apimtų vyrą ir žmoną. Jei priklausote grupei, nedelsdami praneškite jai; jei abudu mokate įnašus tiesiogiai, praneškite H.I.R.B.

Kai persikeliate naujon darbovietėn, galite palaikyti draudą pagal nurodymus, išduotus ligoninių draudos pažymėjime "Certificate of Payment Form 104", kurį turi išduoti Jūsų darbdavys, paliekant turėtajį darbą.

Kai sulaukiate 21 metų amžiaus, Jūsų nebedengia tėvų turima ligoninių drauda. Privalote tapti atskiru nariu per 30 dienų. Prašymų blankus galite gauti bankuose, ligoninėse arba H.I.R.B. įstaigoje.

Kai pakeičiate adresą, praneškite savo grupei. Jei nepriklausote grupei, rašykite H.I.R.B.

H.I.R.B.
Health Insurance Registration Board,
2195 Yonge Street, Toronto 7,
Serving Ontario's Health Insurance Plans.

ŠYPSENOS

Vilniaus restorane

Amerikietis turistai Vilniaus restorane klausia padavėją:

— Kodėl pas jus trys virti kiaušiniai kainuoja tiek pat, kiek ir iš keturių kiaušinių suplakta kiaušinėnė.
— Labai paprastai: nesuplakčius kiaušinius galima suskaičiuoti...

* * *

Augstas sovietų pareigūnas, atvykęs į Pilseną, kreipiasi į čekoslovaką komunistą:

— Aš jau seniai žinau, kad šis miestas yra garsus savo alumi.
— O, malonu tai girdėti! O iš kokios gi Sovietų Sąjungos dalies esate?
— Iš Vorkutos.
— O, tai miestas, garsus savo kapinynais! — sako čekoslovakas.

Turtingiausia šalis

Lietuvis, prancūzas ir amerikietis ginčijasi dėl klausimo — kuri pasaulio šalis turtingiausia. Prancūzas sako:

— Aišku, Prancūzija! Nė viename pasaulio krašte nėra tokių puikių vynu ir sūrių! Amerikietis atsikerta:

— Amerika yra turtingiausia šalis, nes vien savo automobiliais galėtų apdengti visą Prancūziją.

Išterpia lietuvius: — Nieko panašaus! Turtingiausia šalis yra Sovietų Sąjunga: juk ten visi vagia ir visdėlo dar šio to yra...

Vedybos

Vedybos — kaip pelių spąstai: kas pateko, nori iš jų išstrukt, o kas laisvas — i juos patekti.

Parinko Pr. Al.

DR. E. ZUBRIENE

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE 2-4108

DR. J. MATULIONYTE

DR. D. ANDRIULIONYTE

DANTŲ GYDYTOJOS

1796 Bloor St. W. (prie Keele)

Pirm., antr. ir penkt.: 9.30-5 v.p.p.

Antr. ir ketvirt.: 12.00 — 8 v.v.

Pagal susitarimą.

Tel. 766-1372

DR. V. J. MEILUVIENE

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE.

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto

(į rytus nuo Dufferin St.)

DR. N. NOVOSICKIS

dantų gydytojas

749 BATHURST ST.

(kampus Bloor & Bathurst)

Tel. 543-3300

Priima pacientus iš anksto susitarus

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS

Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus.

P. KARALIONAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

NOTARAS

A. LIUDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL.D.

Namų ūkių ir betkur

— Užgimimo šventės šventė — visoms gausios palaimos ir džiaugsmo! Bendrame šventės kelyje tarpusavio vienybės, ištvermės ir dvasinių vertybių siekimo 1969 metais!

— Kalėdų švenčių pamaldų tvarka: Kūčių naktį 12 v. — Berniukų Mišios. Prieš pamaldas 15 min. — vargonų, solo ir choro kalėdinė programa. Pirmąją Kalėdų dieną pamaldos — 10 ir 11 v., antrąją dieną, ketvirtadienį — 7.30, 8 ir 10 v.

— Kūčių vakare bažnyčioje išpažinti klausoma nuo 10.30 v.v.

— Kviečiame rengti Kūčias su tradiciniu plotkeliu laužymu ir atitinkamais valgiais.

— Prieškalėdinis susikaupimas gimnazistiniams jaunimui — pirmadienį, gruodžio 23 d., 6 v.v. Moksliniai renkami į par. salę. Po konferencijos salėje — Mišios bažnyčioje ir bendra Komunija. Pamaldose dalyvauja kankininkės.

— Prašome pranešti ligonius ar negalinčius dėl senatvės atvykti į bažnyčią, kad par. kunigai galėtų juos visus aplankyti namuose.

— Kalėdinės dovanoms ypaci tinka — lietuviška knyga, muz. plokštelės, lietuviški liaudies drožiniai ir pan.

— Šią savaitę lankomasi: Windermere, Colbee, Armadale, Jane, Willard. Kalėdų atostogų metu šeimų lankymas nutraukiamas.

— Geriausias linkėjimas padalyti meilę. Mato Jarašiuo kunigystės šventimui iškilmes gruodžio 21 d. Romoje.

— Šį šeštadienį pamaldos: 8 v. už a.a. Adolfą Mitą; 10 v. — už a.a. Petrą Adomavičių. Sekmadienį: 11 v. už a.a. Mykolą Gvildį ir 12 v. — už a.a. Joną Juodį.

— "Parama" praneša nariams ir visuomenei, kad dėl švenčių įstaiga bus uždaryta gruodžio 25, 26 d. ir 1969 m. sausio 1 d. Visas kitas dienas bus darba įprasta tvarka. Vedėjas

Vietoje kalėdinių sveikinimų per Caritas šalpa aukojko po \$10: G. G. Balčiūnai, A. S. Kalūz, J. M. Uleckai; \$5: G. V. Vaitkai (bendrąja šalpa); \$4: O. V. Marcinkevičiai.

Kapinių koplyčios statyba, nežiūrint prasidejusį šalčių, vykdoma toliau — norima užbaigti išorės darbus. Koplyčios statybai aukojko: \$200 dr. M. J. Uleckai, \$100 A. S. Kalūz.

Vietoje šventinių atvirukų siuntinėjimo aukojko lietuviškai spaudai — "T. Žiburiams" \$25: J. Tumosa, Nordmende atstovas; \$15: inž. B. Baranauškas; po \$10: dr. M. ir V. Anyšai; V. ir J. Augėnai, A. P. Sekonai; po \$5: A. ir M. Bumbuliai, P. Gasperas iš Sault Ste. Marie.

Lietuvių šalpos reikalams per Šalpos Fondą, vietoj kalėdinių sveikinimų J. Tumosa, Nordmende atstovas Kanadai, paaukoko \$100.

TAUTINIŲ GRUPIŲ KONFERENCIJA

1968 m. gruodžio 13-15 dienomis Toronto King Edward viešbutyje įvyko pirmoji Kanados tautinių grupių konferencija, suorganizuota senatoriaus P. Yuziko ir grupės iniciatorių. Jos tikslas buvo — aptarti besikeičiančio Kanadoje etninę grupių kultūrinę teisę ir paruošti rekomendacijas būsimai Kanados premjerų konstitucinei konferencijai bei kitiems valdžios organams. Kiekviena tautinių grupių organizacija, veikianti visoje Kanadoje, turėjo teisę atstovauti. Tokių suvažiavimų apie 150, be to, buvo apie 50 stebėtojų bei etninės spaudos atstovų. Beveik tris dienas trukusioji konferencija išlaikė ypatingą įdomumą, pateikusi įvairių sričių profesorų paskaitas, išdiskutuotus jų pateiktus mintis penkiose seminaruose ir paruošus rezoliucijas. Jose išreikšta padėka sen. P. Yuzikui, pasisakyta, kad kon-

ferencija neorganizuota naujos politinės grupės, pagirtas Folk Art Council darbas, pasiūlyta Kanados vyriausybės sudaryti patariamąją komisiją studijuoti tautinių grupių problemas bei jų būklei, atmetama dviejų kultūrų idėja, bet priimtas oficiali Kanados dvikalbiškumas, atkreipiamas CBC ir filmų tarybos dėmesys į daugiakultūrę Kanados aspektą, reikalaujama praplėsti etninę grupių kalbų mokymą viešosiose mokyklose su kreditais iki universiteto ir peržiūrėti istorijos vadovėlių, kad jie teisingai atvaizduotų Kanados praeitį bei neaplenktų etninę grupių įnašą. — Lietuvių delegaciją sudarė KLB pirm. dr. S. Cepas, polit. komiteto pirm. B. Sakalas, p. Kalendra, jaun. ir G. Breichmanas. Iš "T. Žiburių" dalyvavo — A. Rinkūnas ir kun. Pr. Gaida. Vėliau tikimės galėsia duoti platesnių informacijų.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas švenčių metu bus uždarytas gruodžio 25, 26 ir sausio 1 d.; kitomis švenčių savaitės dienomis bus atdaras įprastomis darbo valandomis.

Už surengtą staigmeną ir dovanas mano 70-ties metų amžiaus sukaityti proga dėkoju dukroms, žentams, anūkams ir vyrai. Nuširdžiai ačiū už sveikinimus ir dalyvavimą: klebonui Tėviui Placidiui, OFM, Tėviui Pauliui, OFM, Tėviui Rafaeliui, OFM, Nekaltai Pr. Marijos sesėlei, už seselę Rita ir seselę Gertrūdą. Labai ačiū J. R. Simanavičiui už pravadinimą ir sveikinimus per radiją. Tėv. Benediktui, OFM, už sveikinimą ir įteikimą Sv. Tėvo palaiminimo. Ačiū pokylio metu tarusiems žodį: V. Germanavičiui, Vl. Bačėnui, A. Rimkui, dr. A. Pacevičiui, J. Ignatavičiui ir J. Sveždaui. Dėkoju visiems sveikinusiems raštu bei telegramomis. Nuširdžiausia padėka visiems svečiams, dalyvavusiems ir įteikusiems man dovanas bei gėles. Šis vakaras man liks neužmirštamas. Jus gerbianti —

Angelė Šmigelskienė

NAUJU METU SUTIKIMAS

rengiamas Šv. Jono Kr. parapijos salėje
guodžio 31, antradienį, 7.30 val. vakaro

PROGRAMOJE: POBŪVIS, PUIKI VAKARIENĖ, SOKIAI.

ĮEJIMAS VIENAM ASMENIUI — \$5.00. * BILETAI GAUNAMI SV. JONO KR. PAR. KNYGYNE

PAS RENGĖJUS.

Sv. Jono Kr. Pašalpinė Draug

NAUJU 1969 METU sutikimo balius

Prisikėlimo auditorijoje

Siltas ir šaltas valgis
Puikus D'Amico orkestras
Naujųjų Metų sutikimo
šampanas (nemokamai)
Pradžią — 8 val. vakaro,
pabaigą — 2 val. ryto
Bilietai gaunami parapijos
kavinėje
pas J. Stankaitį (RU 2-3003)
Bilietai — \$8.00 asmeniui.
Rengia Tėvų Pranciškonų Stovyklavietės Komitetas

JOHN YAREMKO, Q.C., M.P.P.

Ontario provincijos viešosios gerovės ministeris,
Ontario prov. Bellwood's apylinkės parlamento narys

Visus savo bičiulius

lietuvių nuosirdžiausiai

sveikinu Šv. Kalėdų pro-

ga ir linkiu sėkmingų

Naujų Metų —

Prisimenant

A + A

VIKTORO UŽUPIO

penkerių metų mirties sukaktį, už jo vėlę šv. Mišios bus aukojamos: Toronte Prisikėlimo parapijos bažnyčioje gruodžio 28 d., 10 v. ryto, Šv. Jono Krikšč. parapijos bažnyčioje gruodžio 29 d., 12 v., ir Romoj šv. Kazimiero kolegijos koplyčioje.

Gimines, draugus ir velionį pažinojusius prašome prisiminti jį maldose.

Aldona ir Vacys Lukai

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikiname

savo gimines, draugus ir pažįstamus —

Regina, Petras

Bražukai ir šeima

SIS "TEVISKES ŽIBURIU"
NUMERIS yra šių metų paskutinis. Sekantis numeris bus jau 1969 metų pirmasis ir išeis sausio 2 diena. Linkime visiems skaitytojams jaukų šventinių dienų ir sėkmes pilnų naujų metų.

"Lithuanians in Canada" leidinys, turįs 390 psl., gausiai iliustruotas, atspausintas ant gero popieriaus yra puiki Kalėdų ir N. Metų dovana, ypač angliškai kalbantiems kitataučiams. Prieš šventes daug kas tą reprezentacinį leidinį įsigijo. Taip pat gausiam užsakymai iš JAV: vienas knygnas nupirko 15, kitas 10 egz. Leidinio kaina \$8.

Kanados paštas pastaruoju laiku labai šlubuoja. Visų laikraščių skaitytojai skundžiasi, kad savaitraščiai juos pasiekia savaitės pabaigoje arba sekandios pradžioje. Ypač vėlavimą patiria Kanados vakaruose gyvenę skaitytojai. Už toki vėlavimą atsakingas tikrai paštas. "T. Žiburių" išsiunčiami visiems skaitytojams antradienį vakarais. "T. Ž." administracija nekartą skundėsi pašto vadovėlyje dėl tokios netvarkos, bet iki šiol nedaug teikėme. Ryšium su Kalėdų šventėmis paštas dar labiau sulėtėjo. V. ir V. Ivanaukai perėmė "Atlantico" valgyklą 1330 Dundas St. W. Joie palima nusipirkti ir "T. Žiburių".

Tradicinė šeštad. mos Kalėdų eglutė surengta — džio 15 d. Prisikėlimo aujoj, kuri buvo pilna mų, tėvų ir svečių. Atidaromąjį tarė V. Balsienė, prą gražiai pranešėdavo jaunąją V. Kuprevičiūtę. Prą atliko L. V. Namų daržėkiniai, šeštad. mokyklos i-giamasis skyrius (daržėžiaus) ir kitų skyrių md. Programa buvo įvairi ir a gausaus būrio dalyvių. V-rėjosi jų pastangomis. a-noma visus išvardinti. a-vams visi patiko; ypač p-tini: D. Kiaupaitės rašinėl sk. mokinės L. Vytes dektas eilėraštis, jauno dailo mokytojo A. Paškausko š-tos mokinų dainos, V. Bas paruošta taut. sokių grup-tarosios šokėjos, atsidėkos savo mokytojai, įteikė (u-puokštę). Tėvų komitetm. Z. Girasas padėjo a-lėdinės eglutės programa-ruošimą ses. Loretai, A-maitienei, V. Kuprevičiū. Gvildytei, J. Renkauskai. Vaisvilenei, E. Valiūnei. Paškauskui ir V. Balsienri programą koordinavo. F-ogramos visi vaikai buvō-išinti. Tai buvo maloni ē-ne tik mokiniams, bet ir is bei svečiams. Ji būtu d-nesnė, jeigu scena turētus mikrofonus. Mat, be jų programa beveik negirdē-dintiems toliau nuo sceni-krofoni daug prisidėtu p-o parengimo efektingumo. is

Pasaulio Lietuvių Inžinir Architektų Sąjungos T o i o skyrius rengia tradicinį balių sausio 18 d. Islingbl-fo klubo salėje — Rivk Road.

Prisikėlimo par. katalib-terų draugija gruodžio i-škilmingai paminėjo savoje šventę. Narės, pasipūs tautiniai drabužiai, org-tai dalyvavo pamaldoseju metu klebonas T. Placiō. F.M., jas pasveikino. a-mas katalikių moterų dros nuopelnus parapijai ir ai lietuvių visuomenei. Vaie-tu sesuo Rita kalbėjo ap-nytojo Motiną Mariją kō-ters gyvenimo ideala. I-a nominacijų komisija iš i-niotienės, Keršienės ir ū-nienės sudaryti būsimai v

Tautiniai lietuvių dri, kaip pasakojia vyresnės atėvių mokytojas Bals, 1944 m. buvo įteikti to muzėjui. Ta proga buvo g-ta iškilmė, kurioje dalyvi-sa eilė kanadiečių ir keletu-tuvių. Drabužių padjo Morta Zilaitienė, o juosė muzėjui neprikli. Lietuv-rbės konsulas Grant-Suttia-bužiai buvo namie austia-žyti. Specialistai jais buvai susidomėję. Kur dabar ie drabužiai, neturima žinā-bartinis Ontario muzėjauk-torius Peter Swann yra la-lankus tautinėms grupėn-tu tad pravartu lietuviā-mōmėti šiuo muzėjumi.

Loterijos bilietai "Bal-ry" spektakliui organizu-tinami visose apylinkėsi šiol, proporcingai imant, n-siai bilietų išplatinta to apylinkėje. Ju platinimui pavesta KLB apylinki-dybos.

(Atkelta iš 7-to psl.)

Kanados IYKIAI

kusi žiūrėti kaip į paprast-tykių jėškotojų. Jiems ti normalūs imigracijos išo paragrafai. Išimtis nebuva-ryta ir juogslavams jūrinis, kurie t'ap pap norejo pii Kanadoje.

Premjeras P. E. Trudeau-vinciu vyriausybės išs-se laiškuose pasiūlė dalin-jamomis, gautomis už žem-tus provincijas liečiančių vandensve. Jam turbūt da-sia rūpi pradedamos naf-tinų pajieškos pakraščiu n-yse. Seniau federacinē s-vbė visus pakraščius vas laikė savo nuosavybe, no-vincijos iš ju gautu paia-r-hvo linkusios atiduoti i. Provincijų premjerai ma-g-pakranchių vandens yra i-iciu nuosavybē. Sis klas bus keliamas sekantioje i-cinės ir provincinių vy-bių konferencijoje.

MONTREAL

Šv. Kazimiero par. žinios

— Kalėdų ir N. Metų proga parapijos kunigai sveikina visus parapijiečius ir linki palaimos pilnų 1969 metų.

— Pamaldų tvarka: Berniukų Mišios — 12 v. nakties; pirmąją Kalėdų dieną — 9, 10 ir 11 v. ryto. Naujų Metų dieną Mišios — 9, 10, 11 v. ryto ir 5 v. vak.

— N. Metų sutikimas — gruodžio 31 d. parapijos salėje; pradžia — 9 v. v.

— Altoriaus pertvarkymas jau užbaigtas ir dabar pamaldos galės būti laikomos pagal naują liturginę tvarką, kaip ir kitose lietuvių bei kanadiečių bažnyčiose.

— Sėkmingai praėjo maldos diena už pavergtą Lietuvą.

Aušros Vartų parapijos kunigai Kristaus gimimo šventės proga sveikina visus parapijiečius, kviečia gausiai dalyvauti pamaldose, linki džiugios šventinės nuotaikos ir sėkmingų 1969 metų!

American Express Travelers čekius galite nusipirkti "Lito". "Lito" kalendoriai 1969 m. ir biuletenio nr. 11 jau išsiuntinti visiems "Lito" nariams ir kitiems Montrealio lietuviams, kurių adresai buvo žinomi. Kas jų negavo, bet norėtų gauti, prašomi paskambinti į "Litą" ir pranešti savo adresus.

Studentų šiaurės stovykla įvyks š. m. gruodžio 29, 30, 31 ir 1969 m. sausio 1 d. Dar yra ke-liolika vietų. Kreiptis: L. Bakai-tytė, 2322 Pauline St., LaSalle. Smulkiau — žiūr. Toronto kro-nikoj.

Claude Ryan, "Le Devoir" dienraščio redaktorius Montrea-lyje, tautinių grupių konferencijoj, kuri įvyko Toronte, skai-tė labai taiklia paskaitą. Lietu-vių atstovai turėjo progos su juo trumpai pasikalbėti ir įteikti knygą "Lithuanians in Canada".

Šventų Kalėdų ir Naujų Metų proga

PETRAS ADAMONIS

Adamonis Insurance Agency Inc.

sveikina klientus

ir visus montrealiečius,

linkėdamas

geros sėkmės kiekvienam!

DĖKOJA visiems už paskutinių metų

ir visų 15 metų pasitikėjimą,

pavedant apdraudos reikalus

šiai agentūrai, skiriamą dėmesį

agentūros geresnei sėkmei

ir platų susidomėjimą agentūros

patarnavimu.

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

DUODA PASKOLAS:	MOKA UŽ:
Asmeninės iš 9 %	Depozitus 5.0%
Nekiln. turto iš 8.5%	Sėrus (numatyta) 5.5%
Išskaitant gyvybės draudimą iki \$10.000.	Term. ind. 1 met. 6.0%
JAU ISDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis paliknomis (pradedant 6.5%)	Term. ind. 2 met. 6.5%
	Nemokamas g y y bės draudimas iki \$2.000 šėrus sumos.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., Darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius.

Vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. 3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v.

Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

VISŲ ROSIŲ DRAUDIMAS

6695 - 35-ta Ave., Rosemount (kampas St. Zotique)

Montreal, 36 Que. Tel. RAYmond 7-3120

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

3907 ROSEMOUNT BLVD.

Tel. OFF.: 722-3545

RES. 256-5355

Sekr. M. ARLAUSKAITE, tel. 722-3986

S-tos "Lito" nr. 752D

ATLANTIC valgykla

1330 DUNDAS ST. W.

TORONTO 3.

Tel. LE 3-6045

LIETUVIŠKI PATIEKALAI

NAUJI SAVININKAI

V. ir V. IVANAUSKAI

**Geriausie sveikinimai Kalėdų
ir Naujų Metų
proga visiems
lietuviams**

MPP, Humber apylinkė
George Ben,
Q.C., M.P.P.

Mūsų maloniems klientams linkime
LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
S. ir J. Jazbučiai,
MARY ANNETTE MOTEL
Miami Beach, Florida, 8910 Collins Ave.

Šv. Kalėdų ir Naujųjų 69 metų proga
visiems buvusiems žarasiškiams iš "Lietuvos
Šveicarijos" siunčiame nuoširdžius sveikinimus
bei linkėjimus —
Jūsų tautiečiai žarasičiai
Br. Vytis - Vrublevičius
ir A. Čižikas

Sveikiname vaikus, anūkus, gimines, Lietu-
vos kariuomenės savanorius, draugus ir pažis-
tamus šventų Kalėdų ir Naujų Metų proga.

O. ir A. Jakimavičiai
Toronto, Ontario

Sventiniai sveikinimai visiems lietuviams klientams

PARIS FLORISTS
975 COLLEGE ST., TORONTO 4,
Tel. 531-2211
GĖLĖS ĮVAIRIOMS PROGOMS

**DŽIUGIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ
1969 METŲ LINKI VISIEMS LIETUVIAMS —**

CHURCH MOTORS LIMITED
(liet. savininkas)

1638 BLOOR ST. WEST

Mielus lietuvių, mūsų draugų ir gausių klientų
Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga
nuoširdžiai sveikiname

PARKDALE FISH
Europietiška žuvų krautuvė
2204 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE 2-2692

Geriausie linkėjimai Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų
proga visiems klientams, bičiuliams ir pažis-
tamiems

A. P. GARAGE
Sav. A. PAŠKEVIČIUS
60 Howard Park Ave.

SPAUSTUVĖ ESTOPRINT

Sveikinimai lietuviams Kalėdų ir Naujų Metų proga
548 Front St. W. Toronto 2B, Ont.

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Žvaigždė šviesi

Medžių karalaitė

Vėjas blaško,
sniegą pušo,
užauja toks šaltas.
Stingsta dirvos,
šlapias grumstas,
jau ledų apkaltas.

O tvartely
Kūčių naktį
stebuklinga

Štai, Jėzulis
atsigulęs
skurdo lingėj...

Sklinda garsas,
jog pasaulio
Atpirkėjas

Jau šiandieną
i Betlėjų
yr atėjus...

Ir nustebe
visi regi
žvaigždę šviesią,

Kur vaikeliams
ir karaliams
kelia tiesia!

Mes papuošime eglaitę —
Žiemos medžių karalaitę,
Pakabinsim saldinių, Raudonpušių obuolių,
Sulinguot ant jų šakelių
Daug blizgučių, daug žaislelių.
Bus eglaitė, bus žalia,
Uzdainuosim — tralia-lia!

J. Narūnė

Kalėdos

Mes papuošim eglutę,
Žaislais šakas aprėdėm,
Jau greit sužibės žvaigždutės,
Jau greit ateis Kalėdos.

Ant šieno prakartėlė
Užgims Danguos Karalius,
Jį sveikins piemenėliai,
Jį sveikins visos šalys.

Ir mums nušvis ta laimė —
Skubėsim pas Jėzulį,
Prasysim Jo palaimos
Užaugt tvirtais lietuviams.

A. Abr.

Artėja Kalėdos, reikia pasiruošti eglutei Nuotr. S. Dabkaus

Kūčių vakaras

Kūčių diena Lietuvoje yra ki-
tokia kaip čia. Ten visa šeima
susėda vakare prie stalo. Tėve-
liai papasakoja, kad Kūčių va-
karienei paruošiama dvylika val-
gių, kurie primena dvyliką apa-
talų. Pasakojama, senovėje žmo-
nės tikėjo, kad Kūčių naktį gy-
vyčiai tarp savęs kalbėdavo. Per Kū-
čias kas ištraukia ilgiausią šiau-
dą, ilgiausiai gyvens. Taip sako-
ma.

Čia mes irgi turime Kūčias.
Skautai ir skautės padeda ant
stalo truputį šieno, uždega žva-
kes ir valgo vakarienę iš dvy-
likos valgių.

Andrius Gaputis

**Jei būčiau
mokytoja**

Jeigu aš būčiau mokytoja, mė-
ginčiau pasiruošti pamokoms, bū-
ti kantri ir atsakyti į vaikų klaui-
simus. Išmokyčiau mokinius pa-
žinti gerai lietuviškas raides,
taisyklingai tarti galūnes ir šva-
riai skaityti. Tada pradėčiau
mokyti gramatikos ir aiškinčiau
vaikams, kol gerai suprastų.
Būčiau šviri ir mandagi, kad ir
mano mokiniai galėtų imti pa-
vyzdį iš manęs. Gerus mokinius
pagirčiau, o blogų nebarčiau,
bet duociau jiems darbą pakar-
toti su mano pagalba, kad jie
neatsilikytų nuo kitų mokinių.
Pradėjus linksniuoti, reikia ge-
rai padirbėti su klase. Reikia
mokyti atskirti vienas kitą nuo
daugiskaitos ir duoti daug skai-
tyti, net ir eilėraščių išmokti. Kla-
sėje turėtų būti ramu. Visi pri-
valo kalbėti tik lietuviškai. Vai-
kai, kurie kalbėtų angliškai, tu-
rėtų penkis kartus parašyti: "Aš
esu mokykloje, kad išmokčiau
lietuviškai kalbėti." Mano mo-
kiniai mane už visa tai labai
mėgtų.

Silvija Šarkaitė

Žiema

Pro langeli Vytas žiūri —
Itikėt negali.
Kas pastatė, kas sukūrė
Puikią sniego šalį?

Baltos lankos, baltas miškas,
Beržas pridengtas šarma,
O sodely striksi kiškiai —
Atkeliauo jau žiema!

A. Abr.

Paukščiai

Yra daug paukščių Lietuvo-
je. Daugiausiai mūsų miškuose
ir laukuose yra strazdu, zylių,
teterių, genijų, žvirblių, šar-
kų, pelėdų, varnų, kregždžių,
gegučių, lakštingalų, vanagų,
gandrų. Iš visų paukščių lietu-
viai labiausiai myli gražiabalsę
lakštingalą. Paukščiai yra gra-
žūs ir naudingi. Jie lesa vaba-
lus, kurie naikina medžius ir
vaisius. Mes turime žvirblių mū-
sų name. Jie labai tylūs ir geri.
Dabar juodi paukščiai nori juos
išvyti, bet negali. Man paukščiai
labiausiai patinka.

Gytis Andrius

**Medžioklėje su
tėveliu**

— Vytai, kelkis! Jau tuoj rei-
kės važiuoti, — surinka tėvelis.
— Vėliau, truputį vėliau! —
iš po antklodžių aš suniurnu.

— Nemurmėk, tu, tinginių
maišelį, ir kelkis. Saulė jau tuoj
tekės ir mes turim ten būti prieš
tekėjimą, — beveik juokdamas
tėvelis atsako. Jis paima ir
nutraukia antklodę. Drebedas
išlipu iš lovos ir pradėdau
rengtis. Traukiu marškinius per
galvą ir neužtraukiu. Atbulai
velkuosi! Iš lėto apsiirengiu ir
pagaliau praveriu akis. Sakė tė-
velis, kad saulė tuoj tekės, o
dar buvo taip tamsu, kad žvaigž-
dės matėsi.

— Ar tu paskubėsi, ar rei-
kės tave kaip mažą vaiką ap-
rengti? — sušunka tėvelis iš ki-
to kambario. — Palengva, kaip
senis, aš atstojau ir įžygiuoju į
kitą kambarį. Užsitraukiu gum-
nius, kurie yra beveik iki pa-
žastų, ir užsivelku švarką.

— Ar nori kavos sušilti? —
paklausa tėvelis, atsimindamas
savo jaunystę, kaip ir jam buvo
sunku atsikelti.

— Nedabar, ačiū. Kai parva-
žiuosim atsigersiu, — atsakiau.
Užsiėjusi aš šovinyną, pasiimu
savo šautuvą ir išeinu pro duris.
Lauke šalta kaip ir viduje.
Saulė siunčia pirmuosius savo
spindulius. Lengvas vėjelis
sklaido mano miegą. Oras ne
toks, kaip Toronte, bet švarus
— beveik galėtum sakyti ska-
nus.

Nueinuam takeliu nuo namelio
iki paežerės, kur laivelis jau pa-
ruoštas nuo vakar vakaro plū-
duriuoja prieplaukoj. Ilipam
mes abudu i laivelį ir išplau-
kiam į medžioklę. Nuplaukę į
paskirtą vietą, paslepjam laive-
li tarp medžių, apdengiam ša-
komis ir rudu brezentu. Patys
atstojam tarp tankių medžių.
Ilgai stovim ir nematom ančių,
o tos, kurias pamatom, praskren-
da pertoli nuo mūsų. Užsimas-
tęs tėvelis pradeda pasakoti,
kaip jis medžiojo Lietuvoj su
savo tėveliu.

— Aš gerai atsimenu, kai iš-
ėjau pirmą kartą medžioti. Tė-
velis mane dar nešė ant pečių,
o po medžioklės leido man lai-
kyti nušautas antis. O tai jau-
čiausi laimingas. — Ilgai tėve-
lis kalbėjo apie savo jaunystę...
Pagaliau nutarėm traukti į na-
mus. Padėję šautuvus valtės
viduryje, mes pradėjom stumti
ją į ežerą. Staiga švilpt, ir pul-
kelis ančių virš mūsų galvų.
Automatiškai griebiam už šau-
tuvų, bet antys nelaukia ir pra-
dingsta...

Vytas Zūlys

Trys katinėliai

Mylima kattytė
Turi tris mažyčius:
Pirmutinis — rainas,
Kailis raibsta, mainos.
Antras, štai — baltutis,
Jis labai švelnutis!
Mėgsta pamurmėti
Ir jįst į skėtį...
Paskutinis — juodas,
Tartum, suodžių puodas!
Sokinėja šuoliu
Po grindis, po guolius...
Myliu visus tris,
Baltajį švelnutį —
Daugiausiai už vis! J. Narūnė

Mokinių laiškai

BRANGI MOČIUTE,
Aš labai apsidžiaugiau, kai tu
atsiuntei man gintarus ir ser-
vetėles mano gimtadienio pro-
ga. Mano visos draugės gyrė.
Aš nežinau, kaip tau padėkoti.
Ačiū labai!

Mes labai gerai gyvename ir
man gerai sekasi mokykloj —
beveik pirmą mokinė. Judita yra
šveika ir dabar geriau kalba.
Jinai bus trejų metų šią va-
sarą ir važiuos su mumis į Va-
sagą. Ir aš su Gražina važiuosiu
į stovyklą. Tėvelis nupirko va-
sarnamį ir šią vasarą mes ten
būsimė visą laiką. Gal atvažiuo-
si, Močiute, į Kanadą? Tada aš
norėčiau, kad tu gyventum su
mumis.

Rima Jurcevičiūtė

BRANGI GRAŽINA,
Man čia yra smagu ir linksma.
Viskas gražu ir gera. Gaila, kad
tu negali atvažiuoti. Visi čia kal-

ba lietuviškai ir kartais gali net
angliškai išgirsti. Dabar nieko
nedarau, bet vėliau eisiu į su-
sirinkimą. Aš jau pamačiau daug
miestų. Pasakyk mamai, kad čia
yra gera ir viskas patinka.

Jūratė Marcėnaitė

MIELA SNAIGE,
Labai ačiū, kad taip il-
gai neparašiau, bet aš turėjau
mokyti — ruošti egzaminams.
Kitą savaitę aš turėsiu priėmi-
mą. Ar galėsi atvažiuoti? Prasi-
dės 7 valandą ir baigsis 11. Jei-
gu norėsi, galėsi pernakti pas
mane.

Vakar aš buvau choro repe-
ticioj. Parėjus nuėjau miegot,
nes buvo gana vėlu. Atsikeliau
rytą ir nuėjau į lietuvišką mo-
kyklą. Dabar aš einu pažūrėti
filmo "The Bible". Gal pasima-
tysim šeštadienį? Daug laimės!
Rasa

Toronto Mair... šeštadienės mokyklos mokiniai mokosi tauti-
nių šokių Nuotr. S. Dabkaus

Sveikiname visus lietuvių su Šv. Kalėdomis
ir Naujaisiais Metais

LIETUVIŲ

KREDITO KOOPERATYVAS

"PARAMA"

1129 Dundas Street West (Lietuvių Namai)

Telefonas LE 2-8723, Toronto

SVEIKINAME VISUS LIETUVIUS

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ PROGA

TURNER & PORTER LTD.

FUNERAL HOME

436 Roncesvalles Ave. Tel. 533-7954

2357 Bloor St. W. Tel. RO 6-3153

2180 Hurontario St., Cooksville. Tel. 279-7663

Daug džiaugsmo Šv. Kalėdų sulaukus ir laimin-
gų ateinančių metų mieliems klientams, bend-
radarbiams ir visiems Toronto lietuviams linki

**LIETUVIŲ SPAUSTUVĖ
TIME PRESS**

6 OSSINGTON AVE.

LE 2-2259

Gerb. klientus, bičiulius bei pažįstamus
Kalėdų švenčių bei Naujų Metų proga
nuoširdžiai sveikiname

European Meat & Delicatessen

maisto krautuvė

Sav. Albina ir Justas Krasauskai

2899 Bloor St. W. Tel. 233-9783

Džiugių Šv. Kalėdų ir sėkmingų Naujų Metų

visiems klientams ir pažįstamiems linki

ED. KONDRATAS

Vyriškų ir moteriškų drabužių siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronto (prie Liet. Namų)

Telefonai: LE 3-5454 ir LE 4-6643

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

visiems klientams, bičiuliams bei pažįstamiems linki

IRENA ir KAZYS ARDAVIČIAI

siuvėjas

2102 Dundas St. W. Tel. LE 3-2220

Gerbiamus klientus, bičiulius bei pažįstamus

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga nuoširdžiau-

siai sveikiname ir linkime viso geriausio

PARKSIDE MEAT MARKET

maisto krautuvė

Sav. E. Punkris ir A. Matulaitis

335 RONCESVALLES AVENUE

Telefonas LE 5-1258

Mielie klientams, bičiuliams ir pažįstamiems
linkiu džiugusmingų Kalėdų švenčių ir laimingų
Naujųjų Metų
JULIUS MILIUSAS
MONTROSE BUTCHER & GROCERY
1006 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Tel. 533-9366

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖS
MOHAWK FURNITURE LTD.

Savo mieliems klientams linki
linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

137 Roncesvalles Ave. Tel. 537-1442
2448 Danforth Ave. Tel. OX. 9-4444

Džiugių švenčių ir
turtingų naujų metų
linki visiems lietuviams
BALIO MASKELIŪNO
apdraudos agentūra

2483 Lake Shore Blvd. West. Toronto 14, Ont.
Tel. 251-4864

Nuoširdžiausiai sveikinu su šv. Kalėdomis ir
Naujais Metais visus klientus ir bendradarbius

RAIMUNDAS STASIULIS
CLEAR-VISION TV, Hi-Fi

1613 Dundas St. W. Toronto 3, Ont.

Džiugių šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linkiu
visiems klientams, bičiuliams bei pažįstamiems
JOE BARBER SHOP – kirpykla

Sav. J. Budrevičius
1190 Queen St. W., Toronto 3, Ont.
Tel. LE 2-1296

Geriausio linkėjimai lietuviams
šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga

CITY DRIVING SCHOOL
JOE YURMAN

1076 Bathurst St. Toronto, Ont.

Linksmų Kalėdų ir laimingų naujų metų visiems
klientams, draugams bei pažįstamiems linki vienint-
telę lietuvišką Toronte drabužių valyklą

LEONARD CLEANERS
Savininkai Leveckiai

958 College St., Toronto 4, Ont., Tel. LE. 1-5166

Geriausio linkėjimai lietuviams švenčių proga

LAKEVIEW RESTORANAS

1132 Dundas St. W., prie Ossington

PAUL ir TONY

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

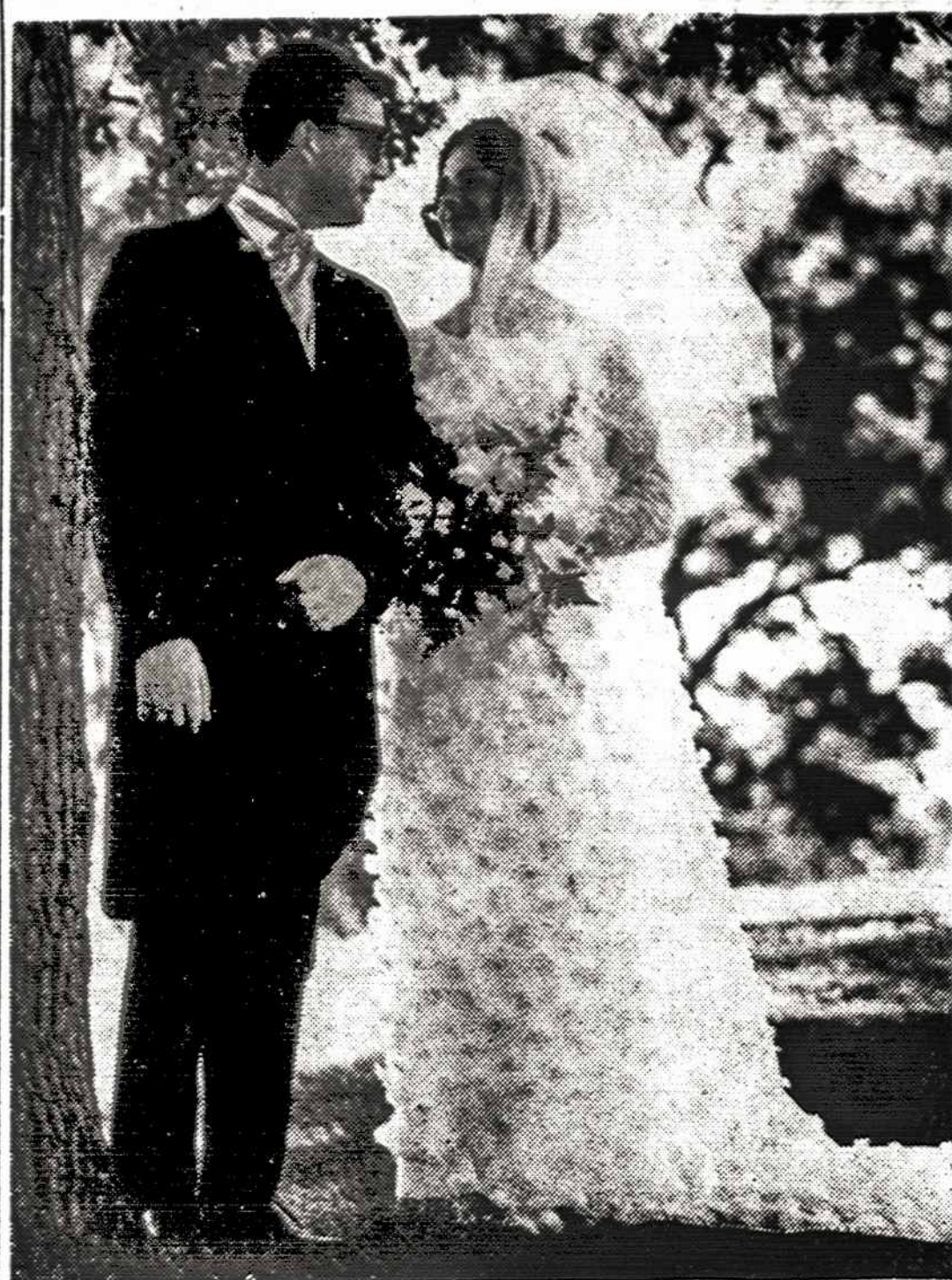
linki lietuviams

DANRAY SHOE STORE

Scot McHale ir kitų žymių firmų

avalynės krautuvė visai šeimai

1229 DUNDAS STREET WEST, TORONTO

Dalia ir Aloyzas Viskontai,
kurių sutuoktuvės įvyko 1968 m. liepos 20 d. Toronte,
sveikina visus savo pažįstamus ir draugus, linkėdami
kuo gražiausiai praleisti ateinančias šventes.

PADEKA

Mano brangios žmonos Cecilijos paskutinėmis dienomis jaučiau didelę pagalbą ir moralinę paramą iš giminių, dvasiškų ir Londono lietuvių pusės ir už tai esu jiems visiems labai dėkingas, ypač nuoširdus ačiū dr. A. Kaveckui, taip rūpestingai prižiūrėjusiam ligoninėje, ir dvasiškams, suteikiusiems ligonio sakramentus, kalbėjusiems laidotuvių namuose Rožinį ir palydėjusiems amžinybėn: gerb. mons. dr. J. Tadaraukui, kun. dr. J. Gutauskui ir kun. B. Pacevičiui. Gili padėka ir giminėms, draugams, pažįstamiems ir visiems jų lankiusiems bei paguodos žodį pareiškęsiems, užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėlių, aplankiusiems jų laidotuvių namuose, nešiusiems karstą, palydėjusiems į amžino poilsio vietą ar kitu būdu man atėjusiems į pagalbą.

Jūsų geros širdies niekada neužmiršiu —

Simonas Šakys

London, Ont.

LONDON, ONT.

(Atkelta iš 4-to psl.)
kalams. Naujas dalykas — apyl. politi-
nis komitetas, sudarytas iš dalies
v-bos narių, būtent: pirm. A. Pet-
rašiūno, sekr. D. Bliskienės ir nario
— apyl. pirm. Z. Paulionio. Arti-
miausiam v-bos plane — NM sutiki-
mas ir Vasario 16. Girtina, kad val-
dyba gausi ir beveik pusė jos —
jaunimas! Revizijos komisija perrink-
ta ta pati: Daniliūnas, Br. Misius,
J. Ramonas. — Senoji valdyba, vad.
Z. Paulionio, buvo paėmusi naują
kryptį ir kaikiuriose srityse pasiekė
reikšmingų laimėjimų. Svarbiausias
jų — išsigijo draugų parlamente. Pa-
rašyta nemaža laiškų svarbesnėms
Vakarų valstybėms Lietuvos laisvini-
mo ir kt. panašiais klausimais; su-
rengta gana graži Vasario 16 šven-
tė, kurios metu apdovanoti daugiau-
sia nuspelne Londono veikėjai,
moksle ar liet. veikloje pasižymėję
jaunuoliai, kūrėjai savanoriai etc.
Pats didžiausias londoniškų šiais
metais darbas — surengimas pen-
kiasdešimtmečio minėjimo gegužės
11 d. Centennial salėse. Jis rengtas
baltiečių vardu, bet didžiausia dar-
bo našta teko apyl. pirm. Z. Pau-
lionui, o didžiausias piniginis ina-
šas buvo paauktas Šiluvos Marijos
par. lešų telkimo skryžiaus. Susirin-
kime buvo pirmą sykį atvirai palies-
ti patys jautriausi apylinkės klau-
smai. Todėl ir susirinkimo nuotaka
buvo karštoka. Tik ateitis parodys,
kuri kryptis teisingesnė: ligšiolinė
ar naujoji? Didele kantrybe apsi-
šarvavęs susirinkimui vykusiai pir-
mininkavo A. E. Pocius, sekretoria-
vo E. Misienė.

**KARIUOMENĖS SUKAKTIES MI-
NEJIMAS** surengtas skautų vietinin-
kijos, talkinant šeštad. mokyklai. Iš-
samia paskaita apie Lietuvos kariuo-
mene senovę ir dabartiniam šimt-
metyje skaitė Rodnės lietuvių vei-
kėjas V. Ignaitis. L. Eimantas nu-
švietė skautų veiklą praeityje ir da-
bar. Scenos vaizdėlį "Tarptautinis
teismas" pateikė sk. vytis vyr. skltin.
A. J. Švilpa, padedamas keleto skau-
tų. Jaunimas padėklamavo, o mokyk-
los mokiniai, vad. D. Chainauskienės,
pašoko taut. šokius.

**MIRĖ PAULINA BLISKIENĖ-AU-
GAITĖ**, 81 m. amž., kilusi iš Vilai-
čių k., Tauragės aps. Vokietijon iš-
vyko 1941 m., o Kanadon atvyko
1946 m. Paliko sūnų, dukrą ir du
vaikaičius. Palaidota Niagara Falls,
kur ilsisi ir jos vyras. Laidotuvių
apeigas atliko kun. Weissbachas. Sū-
nui Leonui Bliskui ir kitiems arti-
miesiems nuoširdžiausia užuojauta, o
vėlonai tegul būna lengva svetingos
Kanados žemė.

St. Catharines, Ont.

TAUTOS FONDUI Laisvės Kovos
Metais aukojo \$50: St. Catharines
apylinkėje ruošto Vasario 16 minė-
jimo komitetas; po \$20: kun. B. Mi-
kalauskas, OFM, J. Kavalėlis, J. Gi-
revičius; \$15: K. Stundžia; po \$10:
St. Janušonis, J. Kalainis, P. Polgri-
mas, A. Svažas ir A. Zubrickas; po
\$5: J. Ališauskas, J. Alonderis, P.
Balsas, P. Baronas, J. Dainius, St.
Gudaitis. Z. Jakubonis, L. Markelis,
J. Morkušis, J. Paukštys, J. Satkus,
J. Sarapnickas, A. Setikas, P. Šukys,
J. Vencus, J. Zemaitis; \$4: P. Mi-
čikas; \$3: St. Setkus; po \$2: K. But-
kus, K. Galdikas, P. Meškauskas, St.
Kukta, J. Lianga, V. Satkus, J. Skei-
velas, A. Viskosas ir S. Zubrickas.
Iš viso — \$280. Nuoširdžiausia pa-
dėka visiems St. Catharines apylin-
kės lietuviams. Linksmų šv. Kalėdų
ir laimingų N. Metų! J. Girevičius,
T. Fondo įgaliotinis

TRADICINĖS VARŽYBOS. 1968
m. gruodžio 7 d. L. V. S. "Ramovė"
St. Catharines skyrius surengė Vin-
co Bieliūno ūkyje tradicinį "kala-
kutų šaudymą" — varžybas iš 22 ka-
libro ir medžioklinio šautuvų. Varžy-
bose dalyvavo vienuolika ekipų po
penkis šaulius. Penkios ekipos run-
gėsi iš mažo kalibro šautuvo ir še-
šios — iš medžioklinio šautuvo. Pri-
zus — kalakutus laimėjo J. Skei-
velas — 1, Vyniautas — 3, Zosinas —
2, Linas — 1, Galdikas — 1, Šukys —
1, Vyšniauskas — 1. Varžybų šau-
dymą pravedė ir laimėjusiems kala-
kutų išdalino skryliaus v-ba. Didelė
padėka ramovėnui V. Bieliūnui už
šaudymo aikštės parengimą ir p. Bi-
eliūnienėi už vaisės bei malonų pri-
ėmimą. Ant. Šukys

Delhi - Tillsonburg

PADEKA

Nuoširdžiai dėkojame už mums
surodžiusią staigmeną — namų įkurtu-
ves ir nepaprastai gražią dovaną.
Ypatingas ačiū rengėjoms p.p. Bar-
tulienei ir Garnelienei, pastarajai ir
už pasakytą gražią kalbą, ir visoms
mielosioms ponoms, joms padėju-
sioms. Dėkojame apsilankiusiems ir
prisidėjusiems prie dovanos: p.p. St.
Augustinavičiams, Balaišiams, Bak-
šiams, Bartuliams, Beržiniams, Bud-
reikoms, Budroms, Bačiūnienėi, Ja-
kubickams, Joneikams, Jurenams,
Dumšoms, Elliot, Galiauskams, Gen-
rėnams, Gurkliai, St. Kairiams, La-
pėnams, Lapieniams, Mažeikoms, Ma-
čiuliams, Meteliams, Miceikoms, Ma-
žeikoms (Tuinyliene), Nemuroms,
Povilaiciams, Pečiuliams, Ruge-
niam, Ratavičiams, Rudokams, Rut-
kauskam, Rimkams, Razukams, Ole-
koms, Stonkams, Steigviloms, Skuo-
dienei, Stradomskiams, Šiurnoms,
Vindašiams, Vyrams, Vitkauskams,
Visockams, Zebertavičiams, Žilvi-
čiams, Žiogams, M. Yčams.

Salomėja ir Pranas Pargauskai

HAMILTON, ONT.

(Atkelta iš 4-to psl.)

nute norime priminti jų artimie-
siams bei draugams, kad anie šiais
metais nėra pamiršę jūsų ir čia siun-
čia nuoširdžiausius šv. Kalėdų svei-
kinimus ir N. Metų linkėjimus.
TF valdyba

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų 1969 metų
visiems buvusiems ir būsimiems klientams, drau-
gams bei pažįstamiems linki —
SPRINGHURST GARDENS RESTORANAS
Wasaga, Ontario
M. Totoraitytė-Liegienė

Linksmų Šv. Kalėdų švenčių
ir laimingų naujų metų
linki visoms savo klientėms —
ALDONA BEAUTY SALON

1618 Bloor St. W. Tel. LE 3-2904

KALĖDŲ ŠVENČIŲ

ir
NAUJŲ METŲ PROGA
nuoširdžiai sveikina

mielus klientus,
draugus bei pažįstamus,
linkėdamas sveikatos ir sėkmės
sekančiais metais —

V. BAČENAS,
All Seasons Travel Agency
323 Lakeshore Rd. E. Port Credit, Ont.

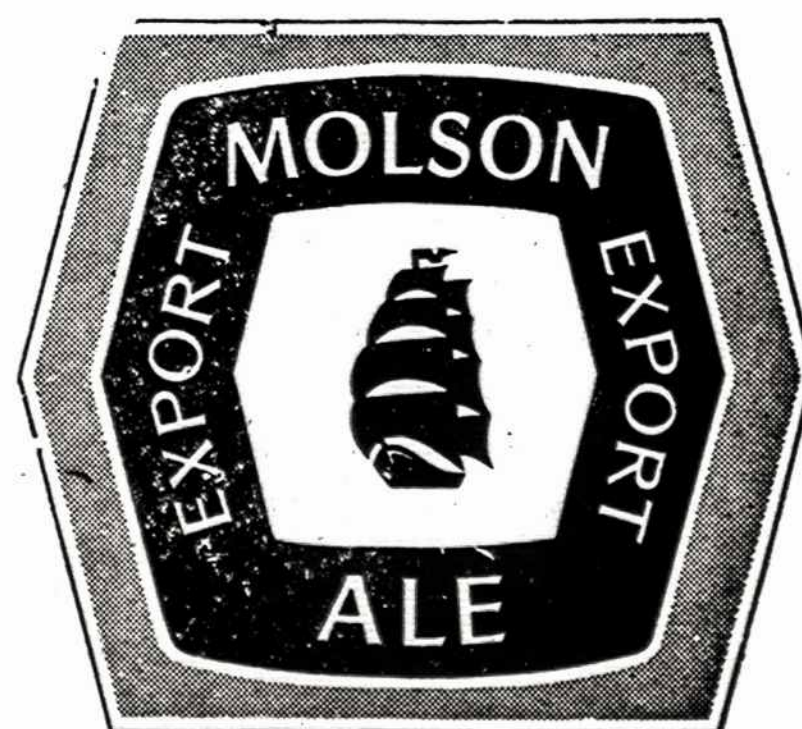
Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
mieliems klientams ir pažįstamiems linki

A. B. BERESNEVIČIAI

vyriškų drabužių siuvėjas
ir gatavų drabužių krautuvė

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3. Tel. 531-1432

**KANADOS
LABIAUSIAI
PERKAMAS
ALUS**

**MOLSON
EXPORT ALE**

Kalėdinis džiaugsmas nėra kelios dienos atostogų, apraustas valgiais stalas, gautos dovanos. Kalėdinis džiaugsmas yra meilė kiekvienam savo artimui, užgimusių Kristaus paskleistos šviesos įsiskverbimas mūsų širdin.

TOKIO TIKRO DŽIAUGSMO LINKI VISIEMS LIETUVIAMS

Prisikėlimo parapijos kredito
kooperatyvo valdomieji organai
ir tarnautojai

Linksmų švenčių ir laimingų Naujų Metų
lietuviams linki

RYAN E. ODETTE

LAWRENCE G. ODETTE
MORLEY D. HOGLE

Katalikų Laidotuvių Namai
Moderniai įrengti. Ventiliacija.

1498 DUNDAS ST. WEST, TORONTO
Telefonas LE 2-5965

DŽIUGIŲ ŠV. KALĖDŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
"Tėviškės Žiburių" personalui
ir
visiems skaitytojams linki

LECH MOKRZYCKI

New Canadian Publications

Savo mieluosius klientus ir draugus
Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1969 Metų proga
sveikinu linkėdamas sėkmės

JONAS V. MARGIS, Phm.B.
"MARGIS DRUGS"

408 Roncesvalles Ave., kampas Howard Park Ave.
Telefonas LE 5-1944, Toronto, Ontario

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų
Naujų Metų linkime:
Giminėms, draugams, pažįstamiems, bičiuliams
ir visiems mūsų gamybos letuviškų sūrių ir kitų
pieno gaminių vartotojams —

ALOYZAS ir STASĖ VISKONTAI
Stouffville Creamery

Šv. Kalėdų ir 1969 metų proga sveikinu visus
draugus, pažįstamus, klientus ir visus lietuvius
ir linkiu daug laimės, sveikatos ir saugaus važiavimo —

Parkdale B/A Service Centre
automatinių taisymo ir gazolino stotis

1181 Queen St. W. Tel. 535-9468
Sav. A. Kal-Kaliukevičius

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

IVAIRIŲ TAUTŲ kalėdinės programos surengtos mokslo ir pramonės muzėjuje Čikagoje. Jose dalyvavo ir lietuviai, kuriems buvo skirta gruodžio 14 d. Tame pat muzėjuje buvo papuošta ir lietuvių eglutė.

Alvudo organizacija ir šiemet rengia tradicines Kūčias visiems lietuviams gruodžio 22 d. Marquette Parko par. salėje. Čia bus įrengta Praktinė su natūralaus dydžio figūromis, papuoštomis tautiniais drabužiais. Čikagos ir apylinkių lietuvių mokyklos rengia kalėdinę programą su Kalėdų seneliu. Cicero miesto tokia programa bus gruodžio 28 d. Šv. Antano par. salėje.

NESENIAI MIRĖS RASYTOJAS Upton Sinclair savo romane "The Jungle" aprašė kailių gyvenimą Čikagoje šio šimtmečio pradžioje. Dabar, kaip atrodo, Čikagoje vėl pradeda vyranti džungliniška atmosfera, nors kitose srityse. Pvz. vakare, o ypač nakties metu, žmonės bijosi važiuoti autobusais, nes apipiešimai autobusuose ar traukiniuose pasidarė "normalūs" dalykai. Pasitaiko ir užpuolimų ar net nušovimų. Miesto administracija į tai žūri kiek pro pirštus ir nenori imtis stipresnių priemonių vagiliams ir žudikams sudrausminti.

PIRMOJI NAUJA LIETUVIŠKA opera išvijoje bus pastatyta šį pavasarį. Iki šiol Čikagos lietuvių operos kolektyvas pasitenkino kita tautų operų pastatymais. Išimtis buvo padaryta — "Gražiniai", kuriai iš okup. Lietuvos gautos reikiamos gaidos. Dabar Čikagos lietuvių gales pamatyti išvijoje gyvenančio kompozitoriaus sukurta opera "Dana", kurios muzikinis autorius yra Julius Gaidelis. Dirigentu bus Aleksandras Kučiūnas, dabar dėstantis muziką Seattle, Vašingtono valstijoje. Jis gruodžio pirmoje pusėje buvo atvykęs į Čikagą ir čia aptarė pasirošiamuosius darbus. Gruodžio 13 d. Jaunimo Centre jis padarė pranešimą apie šią naująją operą. Buvo susirinkę operos kolektyvo nariai, spaudos atstovai ir muzika besidomį tautiečiai.

LIETUVIŲ TEATRU FESTIVALIS susilaukia įvairaus vertinimo. Vieni sako — gerai, kad jis buvo surengtas ir kad publika galėjo pamatyti teatrą iš įvairių vietų bei susipažinti su jų sugebėjimais. Kiti mano, jog festivalis nieko naujo nedavė: dauguma veiklų jau ne kartą matyti, daug kur rodyti, o pačių ve-

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorijų sutraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

kalių pasirinkimas nelabai vykęs. Taip pat kritikuojamas ir kailių teatrinių vienetų silpnumas (pvz. šaulių grupė), daugumos aktorių menas pasirošimas. Pageidaujama, kad ateityje į festivalius būtų atrinkti vienetai konkurso keliu. Žodžiu, būta visokių nuomonių, tačiau gerai, kad toks bandymas buvo padarytas, nors festivalio rengėjams — JAV Liet. Bendruomenės K. Fondui vargu ar reikėtų savo veiklą nukreipti vien tik teatro puoselėjimo linkme.

Džiaugsmingų Kalėdų švenčių ir laimingų
1969 metų linkiu visiems klientams, draugams
bei pažįstamiems —

AL DUDA INSURANCE —
lietuvių draudos įstaiga

2231 Bloor St. W.

Toronto, Ontario

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO
(SANDING), POLIRAVIMO IR BLIZGINIMO DARBUS.
SKAMBINTI ALFONSUI TORONTE TEL. LE 6-2805

PASIRINKIMAS RINKTINIŲ PAARL VYNŲ

Rankų paspaudimu, pasibučiavimu, juoku ir džiaugsmo ašaromis prasideda šeimos susitikimai, kurie sudaro reikšmingą švenčių meto dalį.

Bet nemažiau reikšmingas yra ir stalas. Jei norite, kad šeiminiškės pastangos būtų pilnai įvertintos, vaišinkite Paarl vynais. Iškilnių pasisekimas bus labiausiai užtikrintas Paarl vynais. Jų kainos yra lengvai prieinamos, ir dėlto galite juos dažnai vartoti — kiekvieną progą padaryti iškilmingą.

STALO VYNAI

Paarl Roodeberg (rūgštus raudonas)
Paarl Cabernet (švelniai rūgštus, raudonas)
Paarl Selected Pinotage (64 rinktinis, rūgštus, raudonas)
Paarl Rose (rūgštus, rusvas)
Paarl Riesling (rūgštus, baltas)
Paarl Late Vintage (pusiau rūgštus, baltas)

SPECIALŲS VYNAI

Paarl Selected Steen (rinktinis, rūgštus, baltas)
Paarl Van der Hum (likeris)

VYŠNINIAI (SHERRIES)

Paarl Oloroso Cream
Paarl Golden Medium
Paarl Pale Dry

POPIETES VYNAI

Paarl Rich Ruby Port
Paarl Old Tawny Port
Paarl Fine Old Muscatel

MOKEK RINKTIS — PASIRINK PAARL
Paarl vynai
IMPORTUOTI IS PIETŲ AFRIKOS

Sault St. Marie, Ont.

PADĖKA

Nuoširdžią padėką reiškiamė visiems sveikintiems mūsų 25 metų vedybų sukakties proga ir už surengtą staigmeną-pobūvį bei dovanas: J. P. Gasperams, V. A. Motūzams, V. D. Vainutiams, S. V. Goldbergams, M. B. Svilpoms, I. V. Girdzevičiams, J. Puteikiui, N. Aukštikalniui, J. Staškūnienei, A. Kengrienei, Z. Girdvainiui, J. Meškiui, B. S. Prakapams. Ypatinga padėka kun. Ambrozijui Prakapui, OFM, už šv. Tėvo palaiminimo prisiuntimą.

Liekam visiems dėkingi —
Vladė ir Alfonsas Trakinskai

ASTRA MEAT MARKET

2246 Bloor St. W. Tel. RO 3-1093

Sveikina visus savo klientus Kalėdų švenčių proga
ir linki laimingų Naujų Metų

Sav. Z. TOMCZAK

Mieliems savo klientams ir bičiuliams linksmų
Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki

PRANO BARAUSKO

Draudimo ir nekilnojamo
turto pardavimo įstaiga.

3828 Bloor St. W. Islington, Ont.

Džiugių šv. Kalėdų ir sveikų 1969 metų
visiems lietuviams linki —

B. ir S. Prakapai

"TAURO", SVEN PERSSON, DEASCAN
siuntinių bendrovių atstovybė

Geriausio linkėjimai šv. Kalėdų
ir Naujų Metų proga visiems mano klientams,
draugams bei pažįstamiems —

Walter's Barber Shop

lietuviška kirpykla

874 College St. Sav. W. Lastauskas

Džiaugsmingų švenčių ir laimingų
naujų 1969 metų visiems lietuviams,
klientams, draugams bei pažįstamiems —

SAVININKAI J. ir R. DUDA

195 Roncesvalles Ave

Toronto 3, Ont.

Linksmų šv. Kalėdų švenčių ir laimingų naujųjų
1969 metų visiems klientams, palaikantiems vil-
niečio lietuvių verslą —

Howard Park Barber Shop

lietuviška kirpykla

2064 Dundas St. W.

Sav. Albertas Šiaudinis

Lietuvių statybinių medžiagų prekyba sveikina visus
klientus, bičiulius bei pažįstamus šventų Kalėdų pro-
ga ir linki, kad 1969 metai būtų dar laimingesni —

HOME OWNERS CENTRE

2742 Dundas St. W.

Tel. 762-9759

Geriausio sveikinimai lietuviams bičiuliams

Kalėdų ir Naujų Metų proga

ESTŲ CINKOGRAFIJA

Linksmų švenčių ir laimingų 1969 metų
linki lietuviams

U. B. A. TRADING COMPANY

Urmo sandėlis smulkių prekių, tabako, saldumynų
ir kitų prekių

Centrinė įstaiga:

300 Dwight Ave. Tel. 252-2246.

Cash and Carry skyriai:

138 Euclid Ave, Toronto,

300 Dwight Ave (užpakalinės durys)

VADOVYBĖ IR BENDRADARBIAI NUOSAVYBIŲ BEI DRAUDOS ĮSTAIGOS R. CHOLKAN AND CO. LIMITED

527 Bloor Street West., Toronto 4, tel. 532-4404

2232 Bloor Street West, Toronto 9, tel. 767-5454,

660 Wilson Ave., Toronto, tel. 636-1501

217 King St., St. Catharines, Ont., tel. 682-6628

naudodamiesi šia proga,
nuoširdžiai sveikina savo klientus,
draugus bei visą lietuvių bendruomenę,
linki linksmų Kalėdų ir

LAIMINGŲ BEI TURTINGŲ NAUJŲ METŲ
Dėkojame už jūsų pasitikėjimą bei paramą,
kuri prisidėjo prie mūsų sėkmės

KALĖDŲ ŠVENTĖS PROGA SVEIKINAME SAVO BIČIULIUS, KLIENTUS IR VISUS TAUTIEČIUS – PAVERGTOJE TĖVYNĖJE TREMTYJE IR LAISVAJAME PASAULYJE, NORS ESAME IŠBLAŠKYTI, RADIO BANGOS PASIEKIA MUS VISUR. JOS SUARTINA MŪSŲ ŠIRDIS, TROŠKIMUS IR PERTEIKIA MINTIS. DIDŽIŲJŲ ŠVENČIŲ PROGA STIPRIAU PAJUNTAME BENDRĄ VISŲ TROŠKIMĄ – LAISVĖS PAVERGTAI LIETUVAI. RYŠIUM SU BESIBAIGIANČIAIS LAISVĖS KOVOS METAIS LINKIME ATGAIVINTOS VILTIES BEI RYZTO SIEKIANČIOS LAISVOS, VIENINGOS IR GALINGOS LIETUVOS.

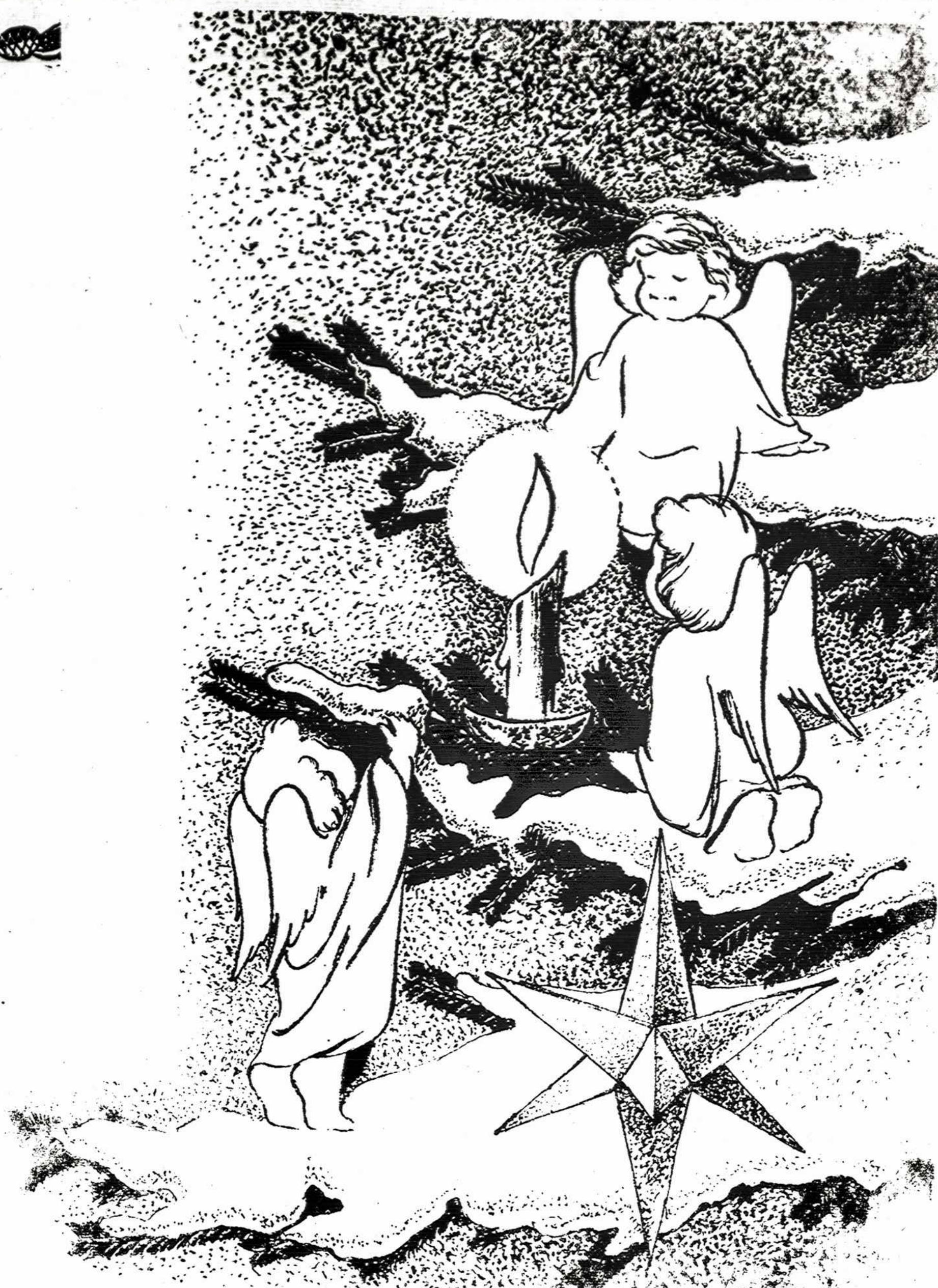
JONAS ir SOFIJA TUMOSA

Nord Mende Sales

Generalinė radijo atstovybė Kanadoje

46 COLVILLE RD., TORONTO 15.

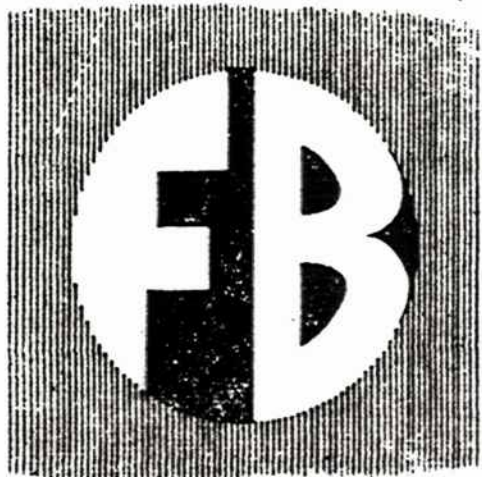
TEL. 249-7868

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY
323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.
Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus
- be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsikviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

FRANK BARAUSKAS
INSURANCE AND REAL ESTATE

3828 BLOOR STREET WEST, ISLINGTON, ONT.

231-2661

231-6226

Turime plačią klientūrą.

Jieškome nuosavybių

Jaukių Kalėdų švenčių ir sėkmingų 1969 metų!
Šventinis džiaugsmas teskatina visus tautiečius ryžtingiems darbams!

TURK-VALEVIČIUS LTD.

76 St. Clair Ave. W., Toronto 7, Ont. Tel. 920-2616

Toronto geresniųjų rajonų nuosavybių pardavimo įstaiga — Turk-Juozas Valevičius

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! FRANK PETIT, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į
Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

Statybinės medžiagos ir remontai
2742 Dundas St. W. Tel. 769-5171

- Įvairios medžiagos namų taisymams
- Lentos, faneros, stogams dengti medžiagos
- Grindų, lubų ir sienų plytelės
- Atliks visus statybos darbus ir remontus

DUFFERIN RADIO and TV
SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Pardodamos lempos ir baterijos. Pritęs specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbali

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 670 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036.

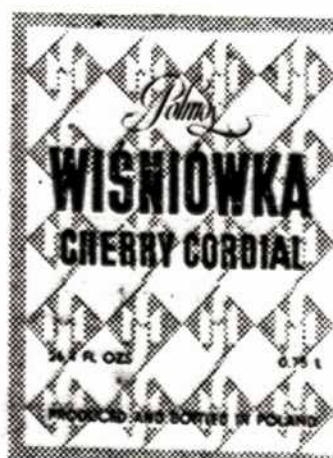

Hamiltono skyrius:

293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę gimines ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

**RENKITE IŠKILMES
SENOSIOS TRADICIJOS
DVASIOJE**

Sie nepaprastai puikūs gėrimai, importuoti tiesiai iš jų gamybos krašto, sudarys iškilmingą nuotaiką jūsų rengimuose.

PRODUCED
AND BOTTLED
IN POLAND

MOHAWK

**FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS**

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRIOS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KEDES IR SOFAS
Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — Tel. OX 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

JIB VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS, NEI ŽILAS

JIB vartojo 16 savaičių pusę metų vienus metus
Fotografijos rodo, kad JIB vaistai ATAUGINA PLAUKUS, pašalina pleiskanas, šašus, niežėjimą, sulaiko plaukų slinkimą, gražina natūralią plaukų spalvą MOTERIMS ir VYRAMS užtikrintai. JIB 8 uncijų butelis — \$5.50. Užsakymus su pinigine perlaida siųskite JIB laboratorijos atstovybės Kanadoje adresu:
JIB Laboratorija, 2498 Douglass Ave, Windsor, 12. Ont.

Margis DrugStore

JOHN V. MARGIS, Phm.B

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

Jeigu jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užեikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasirūpėsime padėti geriausiai.

MES TURIME DAUGYBĘ EUROPIETISKŲ MISINIŲ, KAIP TREJOS DEVYNERIOS, RAMUNELĖS, ZUBRAZOLĖ, "C" TERMO-METRAI IR KT.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI
VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI
TEL. LE. 5-1944.